ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 10-11 ОКТОМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 233 (7234)

МЕСТНИ ИЗБОРИ

Стефан Сабрутев иска да повиши доходите на хората в Смолян 10

ОТЛИЧИЕ

Тунизийски квартет за национален диалог взе Нобела за мир 7

11

Ненчев подгони и зам.-шефа на ВВС

Министърът сърдит на ген. Анатолий Кръстев заради изказване, че временното ползване на полските двигатели за МиГ-29 няма да е безплатно

Военният министър Николай Ненчев се закани и на заместник-командващия на ВВС бригаден генерал Анатолий Кръстев, заради негово изявление за договора с Полша за самолетите МиГ-29. Заместникът на ген. Румен Радев опроверга твърдението на Ненчев, че двата полски двигателя за МиГ-29, които ще ползваме временно, са безплатни. “Ще му потърся отговорност! Всичко, каквото съм казал, е истина!”, изригна Ненчев.

Според ген. Кръстев обаче, поляците предоставят само 250 часа нальот за всеки двигател, а предложението на руската РСК “МиГ” е предвиждало двойно повече часове. Генералът каза още, че решението за договора с Полша е политическо.

3

ЧЕТИВО

Неделник

Вместо национален идеал - национална катастрофа 14

ПЕГАС

Среднощен бележник. Стихове от Георги Константинов 20

Натискът върху медиите у нас расте 2

Снимка БСП

Председателят на БСП Михаил Миков посрещна вчера на Дунав мост председателя на Камарата на депутатите в румънския парламент Валериу Згоня, който е в България да подкрепи кандидатите на партията. Левите кандидати могат да донесат Европа в България и Румъния, заяви Згоня. Добре е, когато кметовете ни се познават и местните власти се сработват, категоричен е Миков

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Натискът върху медиите у нас расте

Икономическите субекти са новите властелини на съдържанието в изданията, телевизиите и радиата, сочи проучване

Устойчиви тенденции за контрол и ограничаване на плурализма в българските медии и все по-широко разпространение на "културата на натиска" показват резултатите от проучване на Асоциацията на европейските журналисти - България, за свободата на словото през 2015 г. Проучването бе представено вчера. То е непредставително, осъществено е онлайн сред 143 журналисти на национално ниво в периода 19 юни - 30 юли. Това е третото проучване за свободата на словото след други две през 2011 и 2013 г.

Отговорът на традиционния въпрос "Как оценявате по петобалната система свободата на словото в България?" тази година се колебае между оценките "задоволителна" (31,5 процента) и "лоша" (42 процента). В сравнение с проучването от 2013 г. тази година се наблюдава относително подобрение в усещането за свобода на словото, въпреки че проучването показва влошаващи се тенденции към автоцензуриране и концентрация на медийната собственост.

Мнозинството от анкетираните - 53,8 на сто, признават, че лично са ставали обект на натиск в работата си, други 46,2 на сто отричат да са имали подобен опит. Голяма част - 72 процента, споделят, че са били свидетели на натиск, оказван върху техни колеги. Наблюдава се близо 8 процента увеличение на респондентите, признаващи за неправомерна намеса в журналистическата им работа спрямо 2013 г.

Сред формите на натиск тази година излиза нов за наблюденията метод - този на разпространяване на слухове и клевети за журналистите, посочен от 40,6 процента от участниците в допитването.

Като любопитен факт от асоциацията отбелязват, че икономическият натиск върху редакционното съдържание измества този, оказван от политици и собственици на медии. Икономическите субекти (69,2 на сто) и рекламодателите (60,8 на сто) са новите властелини на медийното съдържание. Продължава и сериозното влияние на политически лица (67 процента), заедно с държавни и общински институции (42,7 на сто), показва проучването.

Повече от половината регионални журналисти, с които асоциацията се е свързала, лично са ставали обект на заплахи в работата си, като най-често са заплахите със съдебно преследване. Разпространен метод за влияние върху съдържанието са договорите за информационно обслужване на общинско ниво, в някои от които дори фигурира условие за "опазване на добрия имидж" на административните власти. Според 81 процента от анкетираните в регионалните медии се упражнява цензура, като тя обхваща основно материалите с регионален характер.

Непрозрачната собственост, монополизирането на медийната среда и сливането на политически и икономически интереси в управлението на медиите са трите най-често споменавани проблема на българските медии. Като сериозни недостатъци са посочени и ниската образователна и практическа подготовка на журналистите.

"ПОДКРЕПА" НА СТРАНАТА НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОТЕСТ СРЕЩУ ТТИП

Конфедерацията на труда "Подкрепа" споделя опасенията на гражданското общество в България, което почти две години настоява за повече прозрачност при провеждането на преговорите по търговските договори ТТИП и СЕТА. Това се казва в становище на синдиката, изпратено до Министерския съвет, народните ни представители и българските евродепутати.

"Националната ни позиция не се различава от тази на Европейската конфедерация на профсъюзите, чийто член сме. В свое становище по темата европейските синдикати подчертават, че не приемат човешкият живот да се третира като част от счетоводния баланс, подобно на суровините и материалите", заявяват от "Подкрепа". Те подчертават, че са съпричастни към гражданското недоволство, тъй като това е демократичният начин за заявяване на мнение и отстояване на позиция, и подкрепят протеста, който ще се проведе днес.

В становището се настоява за конкретна информация, за анализи, каквито към момента липсват, и да започне честен и открит разговор с българските граждани какви опасности, а може би и възможности откриват пред нас споразуменията.

Не можем да се съгласим с отказа да бъде изследван ефектът от споразуменията върху безработицата, категорични са от "Подкрепа". Отказваме да приемем тезата, че търговските трибунали за съдене на държави са нещо нормално, се казва в становището.

Синдикалистите настояват правата на работниците, колективните трудови договори или другите защити на работниците и служителите, на околната среда и на потребителите в никакъв случай да не бъдат интерпретирани като "нетарифни пречки".

Лидерът на БСП Михаил Миков специално подкрепи кандидата на БСП за кмет на берковското село Гаганица Антоанета Лазарова

РАЗПИТАНИ СА 40 СВИДЕТЕЛИ НА КАТАСТРОФАТА В ТУНЕЛА "ВИТИНЯ"

Окръжната прокуратура в София образува досъдебно производство за причиняване на смърт и телесни повреди на повече от едно лице вследствие на нарушаване правилата за движение по пътищата.

Досъдебното производство е във връзка с тежката верижна катастрофа на 51 автомобила в тунела "Витиня" в четвъртък, при която загинаха трима души, а 14 бяха ранени, съобщиха от прокуратурата.

Разследването се осъществява от 10 разследващи полицаи под ръководството на двама наблюдаващи прокурори от окръжната прокуратура. Към момента са разпитани 40 свидетели, сред които има разпит пред съдия на чужди граждани. Разпитите продължават.

Извършен е оглед на местопроизшествието. Назначена е автотехническа експертиза, която ще установи механизма на извършване на престъплението. Аутопсиите на загиналите лица са приключили. До понеделник ще бъдат изготвени 3 съдебно-медицински експертизи за установяване причините за смъртта на тримата загинали. Предстои да бъдат назначени 14 съдебно-медицински експертизи по писмени данни на всички останали пострадали от престъплението лица.

В момента се извършват огледи на всички участвали в пътнотранспортното произшествие автомобили. Процесуално-следствените действия продължават.

Номинираха 8 кандидати за петчленния Фискален съвет

Осем кандидати са издигнали парламентарно представените партии за петчленния Фискален съвет, който Народното събрание ще трябва да избере след предизборната си ваканция.

Фискалният съвет ще е независим орган, чиято основна задача е да наблюдава спазването на фискалните правила в бюджета. Съветът ще има ключова роля при съгласуването и внасянето на държавния, здравния и социалния бюджет и ще може да излиза с препоръки.

От ГЕРБ са номинирали своя бивш колега от 41-то Народно събрание Борис Гроздanов. Като депутат той скандализира обществеността с предложението си пенсиите да бъдат облагани с данък общ доход.

Депутатите от Реформаторския блок са се разцепили и са издигнали две кандидатури. Радан Кънев и още девет народни представители са издигнали кандидатурата на икономиста и представител на Центъра за либерални стратегии Георги Ганев. Найден Зеленогорски и други девет депутати пък са издигнали Любомир Дацов, бивш заместник-министър на финансите в кабинетите на Сакскобургготски и на Станишев.

Председателят на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Михаил Миков е номинирал живеещия във Великобритания икономист Димитър Иванов.

Председателят на НФСБ Валери Симеонов е номинирал проф. Григорий Вазов, който бе кандидатурата на Патриотичния фронт за управител на БНБ.

Лидерът на ДПС Лютви Местан е номинирал Юнал Тасим, който беше заместник-министър на икономиката в кабинета на Орешарски.

Номинацията на БДЦ е Дора Андреева, която е била главен данъчен инспектор при правителството на Иван Костов, а по-късно работи като одитор в българските представителства на чужди компании.

Лидерът на "Атака" Волен Сидеров е номинирал Маргарита Николова, която е бивш депутат и бивш общински съветник. Николова е заемала длъжността финансист в редица държавни дружества.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

„И сега продължаваме да работим с нашите колеги и съседи, това, което прогонваме от България, да бъде съответно и проследявано, и арестувано в други държави на Европа“

БОЙКО БОРИСОВ ЗА УСПЕШНАТА РАБОТА НА МВР

Ненчев подгони и зам.-шефа на ВВС

Министърът сърдит, защото ген. Анатолий Кръстев казал, че временното ползване на полските двигатели за МиГ-29 няма да е безплатно

Военният министър Николай Ненчев се закани на заместник-командващия на Военновъздушните сили бригаден генерал Анатолий Кръстев, заради гостуването му в Канал 3. Там заместникът на ген. Румен Радев опровергава твърдението на Ненчев, че двата полски двигателя за МиГ-29, които ще ползваме временно, са безплатни. “Ще му потърся отговорност! Всичко, каквото съм казал, е истина!”, възмути се министърът. В отговор на журналистически въпрос дали това означава, че ще му поиска оставката, Ненчев каза, че днес (вчера - б.р.) е получил текста на изявлението на ген. Кръстев и първо ще се запознае с него.

“Ако някой си позволява да говори неистини, това е много опасно, особено ако се касае за българската армия”, обяви военният министър.

По време на гостуването си в Канал 3 зам.-шефът на ВВС уточни: “Естествено, че няма да бъдат безплатни тези два двигателя, те са в контекста на договора”. По думите на ген. Кръстев българската страна няма да плати сега, когато ги получи, но в клаузите на договора са включени като цена.

След ген. Радев той е вторият от висшия състав на ВВС, който изнася факти извън пропагандните тези на Ненчев.

Министърът пък обяви в парламента, че споразумението с Полша за ремонта на самолетите ще влезе след няколко дни за ратификация в Народното събрание. Ненчев каза, че ще води журналисти от отбран кръг медии в Полша, за да се убедят, че тя успешно ремонтира самолети МиГ и че той лъже. Ненчев не виждал драма в това, че Полша има лиценз да ремонтира само своите МиГ, но не и на чужди държави.

“Полша как ремонтира своите самолети? Те са същите, нали така, тоест, какъв е проблемът да ремонтира нашите? Каква е разликата? Къде намирате разликата?”, скара се той на медиите.

“Няма и не би следвало да има каквото и да е безпокойство за охраната на въздушното пространство. Направихме немалко, имаме основание да бъдем в състояние сами да го охраняваме дотогава, докато е необходимо”, изтъкна Ненчев. По-рано пред журналисти той направи проникновеното заключение, че тъй като “моралът е съвкупност от патриотизъм”, “голяма част от българските граждани от малки се учат от депутатите”.

НС отпусна държавни парични награди на петима творци за особени заслуги

Народното събрание реши да отпусне пожизнено държавни парични награди за особени заслуги към българската държава и нацията на оперетната певица Анелия Шуманова, на актьора Васил Михайлов, на археолога проф. Людмил Гетов, на диригента и композитора Стоян Бабеков и на народната певица Янка Рупкина. Предложението е за изключителни постижения и за цялостен принос в областта на културата. То е направено от Министерския съвет и получи подкрепа от всички парламентарни групи.

От АБВ обявиха, че подготвят законопроект за създаване на фонд “Култура”, благодарение на който да се подпомагат такива личности.

Иван Иванов от Реформаторския блок посочи, че в комисията по култура са обсъждали възможност как самите гилдии и културните творци да имат принос в това, когато излязат извън активна творческа дейност да бъдат подкрепени. Иванов отбеляза, че в тази сфера трябва да бъде проявявана по-голяма солидарност. Според него в този сектор държавата в лицето на Министерството на културата трябва да полага по-устойчиви усилия.

Красимир Велчев от ГЕРБ призова останалите министерства да проявят активност, за да може и хора от другите сфери, които са дали много за издигането на обществения живот, да бъдат подпомогнати.

Валери Жаблянов от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ поиска да се възстановят званията заслужил и народен артист на България.

Министърът на културата Вежди Рашидов каза, че големите кумири не заслужават унизителни старини. Това са големите имена, които правят България смислена, посочи той и допълни, че днес са направили първата крачка и са готови да развият тази идея.

Иван Ибришимов положи клетва като депутат

Иван Ибришимов положи вчера клетва като народен представител от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Той влиза в парламента на мястото на Мая Манолова, която беше избрана за омбудсман.

Ибришимов е и кандидат за кмет на община Дупница, издигнат от инициативен комитет и подкрепен от левицата. Ибришимов има опит като депутат в 42-то НС, където влезе с преференциален вот.

ДУМА припомня, че той има славата на един от най-перспективните млади политици на Дупница. Ибришимов е потомствен социалист. “Нашата цел е да спечелим изборите. Разбира се, че няма да напускам БСП, разчитам изцяло на подкрепата на партията и ще се боря с всички възможни законни средства за победата. Никога няма да се дистанцирам от моята партия. С формирането на инициативния комитет, който ме подкрепя, ние искаме да покажем на хората, че не се страхуваме да разбием партийното статукво и капсулирането на партиите, за да работим заедно и с общи усилия да изведем Дупница на верния път”, каза при номинирането му за кмет Ибришимов.

Снимка Мариета ТОМОВА

Иван Ибришимов беше посрещнат с радост в ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ

Танев пак ще сменя съвета на научния фонд

В МОН е подготвен нов правилник за дейността на фонд “Научни изследвания”, който предвижда Изпълнителният съвет да се увеличи от 9 на 11 души и в него да има представител на направление “Културно-историческо наследство”, което е сред приоритетните научни области. Това съобщи министър Тодор Танев вчера в НС в отговор на питане на депутата проф. Станислав Станилов (“Атака”). В сегашния състав на фонда, назначен на 3 септември т.г., представител на това направление няма. След като ИС бе сменян няколко пъти тази година, замислената промяна означава съставът на съвета отново да бъде сменен.

Министърът отбеляза обаче, че до включването на хабилитирано лице, специалист по културно-историческо наследство, той лично ще гарантира “със собственото си научно и човешко достойнство”, че ще прави всичко възможно това направление по никакъв начин да не бъде ощетявано. Танев има намерение фондът да обяви тази година нов конкурс независимо, че парите за него ще се дадат от бюджета за 2016 г. Какво ще се случи с 18-те млн. лв. за фонда за тази година още не е ясно. Танев каза също, че е успял да увеличи до 500 000 лв. парите за предстоящата 24-а българска антарктическа експедиция.

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ протестира срещу дневния ред на НС преди вота

Милена ХРИСТОВА

ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ изрази недоволство срещу начина, по който е формиран в навечерието на изборите дневният ред на Народното събрание, както и срещу липсата на блицконтрол през тази седмица. Това обяви в декларация от името на парламентарната група депутатът Георги Божинов.

Той отбеляза, че се очертава и петъчният парламентарен контрол да бъде кратък. Това е резултат от политика, провеждана от мнозинството и правителството, на насочване на дейността на парламента услужливо в интерес на управляващите с цел спечелване на предстоящите избори, заяви Георги Божинов от трибуната на парламента. Според него министрите предпочитат вместо да отговарят на актуални и злободневни въпроси, да водят монолог чрез медиите с българското общество, да няма дискусия, да няма контрааргументи и да няма критики.

Той подчерта, че трета седмица се отклонява участието на министъра на вътрешните работи в парламентарния контрол с аргумент, че е в чужбина, като по същата причина редовно отсъства и министърът на външните работи.

“Вчера станахме свидетели на ужасна трагедия в тунела на Витиня. Три седмици чака отговор актуален въпрос за две критични опасни точки на пътя между Ботевград и Мездра, за свлачища, които правят невъзможно движението от областите Видин, Монтана, Враца, ферибота в Оряхово и втория мост при Видин към останалата част от страната. Пълно бездействие на Агенцията, на единия министър, на втори министър. Пълно бездействие, затова има и трагедии”, каза Георги Божинов.

В заключение депутатът подчерта, че това е подход, който позволява на някои хора да се задържат кратковременно и конюнктурно във властта, но по този начин “не се работи за народ или родина”.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Заплашват кандидата на БСП за Белово

Главният архитект на общината заявил на Стойко Стефанов, че ако не се оттегли от изборите, ще му затвори цеха

Кандидатът за кмет на БСП за община Белово Стойко Стефанов сигнализира, че върху него и кандидатите на левицата се оказва натиск. Той обясни, че се късат и свалят плакатите на левицата - всеки ден се поставят, през нощта биват премахнати, а кандидатите се заплашват и по телефона, и очи в очи.

Главният архитект на Белово Драгомир Драганов си позволи да ме заплашва, че ако не се откажа от изборите, ще затвори моя цех, заяви още Стефанов.

Той обясни и че на 7 октомври при едночасово пряко предаване по местната телевизия Телекабел с участието на кандидатите на БСП 15 минути преди началото на излъчването е бил срязан оптичният кабел на телевизията, който захранва община Белово с интернет и кабелна телевизия. Стефанов допълни, че повредата е била отстранена след 1 часа през нощта. По думите му са уведомени прокуратурата и полицията, направен е репортаж за случая, който е излъчен по Телекабел, а проваленото предаване ще бъде повторно излъчено, за да може да бъде видяно от хората.

Натискът в община Белово е огромен и това е маниер на работа на нашия главен опонент. Той дори си позволи на представянето на кандидатите на БСП да изпрати свои хора, които да сплашват гражданите на входа на читалището, където се провежда събитието, и да ги снимат, за да бъдат заплашвани те по-късно, заяви Стефанов.

ДУМА припомня, че инцидентите в Белово не са изолиран случай. Наскоро от Пловдив алармираха, че социалисти, които са бивши членове на ръководството на СИК в централния и южния район на Пловдив, са привиквани на разпит от полицията във връзка с европейските и парламентарни избори, проведени преди повече от година.

За натиск върху номинирания за кмет на Перник Ерик Рангелов пък сигнализираха от местната левица. На 17 септември той бе регистриран като кандидат за кмет. На следващия ден трима униформени служители на МВР му връчват призовка в дома му да се яви като свидетел пред следовател от следствен отдел към СГП. Оказа се, че Рангелов е призован по досъдебно производство, за което той самият е сезирал прокуратурата още през 2009 г. за нарушения по договори, сключени със Социално-инвестиционния фонд за период, в който той все още не е бил изпълнителен директор.

След оттеглянето на досегашния градоначалник на Шумен Красимир Костов кандидатът за кмет на общината Иван Иванов пък получи обаждане от чиновник от НАП, че ще започне проверка спрямо него като физическо лице. На 16 септември Иванов получава по електронната поща уведомление за започнало данъчно производство.

Коментар на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Водачът на листата за общински съветници в София Калоян Паргов посети вчера столичния жк "Люлин" и се срещна с живеещи в района незрящи граждани. Те споделиха своите проблеми, сред които най-сериозният е непригодената за нуждите им инфраструктура

АНТОН ГЕОРГИЕВ:

Младите и образовани плевенчани трябва да се реализират в своя град

Ще направя всичко възможно младите и образовани плевенчани да се реализират в своя град. Това заяви кандидатът за кмет на Плевен Антон Георгиев, подкрепен от БСП, който заедно с кандидати за общински съветници се срещна с представители на детски и учебни заведения от общината. Участниците в срещата се обединиха около нуждата от нова местна политика в сферата на образованието. Поставени бяха въпроси, сред които за нуждата от транспорт до отдалечените учебни заведения, медицинското обслужване в училищата, липсващото отопление в сградата на Центъра за работа с деца, запазването на детските градини, откриването на детски площадки и в крайните квартали. Директорите на много учебни и детски заведения споделиха, че познават Антон Георгиев не само като общински съветник и кандидат за кмет, но и като дарител, отзовавал се на редица техни нужди и инициативи.

По-рано през деня Георгиев се срещна с представители на Българската аутсорсинг асоциация. На срещата бяха обсъдени възможностите за изграждане на център в Плевен. В момента браншът има нужда от 40 000 служители. Много от младите хора с езикова подготовка и професионални умения в различни направления намират своята реализация в аутсорсинг компаниите. Според Антон Георгиев и кандидатите за общински съветници Плевен има стабилна база от кадри с повече от 2000 ученици, които ежегодно завършват българските университети.

АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА ОБЕЩА ДА РАБОТИ С БРАНШОВИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Ще работя с браншовите организации, за да стигаме до правилните решения за града. Това заяви на среща с членове на Камарата на архитектите проф. Анелия Клисарова, кандидат за кмет на Варна, подкрепена от БСП и политическия клуб "Екогласност". В разговора участва и водачът на листата за общински съветници Борислав Гуцанов. Трябва да спрат да се дават разрешителни за промяна на статута на помещения, за да не се превръща всеки гараж в магазин, настояха архитектите.

Те изтъкнаха още, че е крайно наложително и има възможности в центъра на града да се изградят паркинги. Представители на камарата поискаха експертните съвети в общината да имат глас, а не да бъдат само консултативен орган за решенията на кмета, както е сега.

"Задължително е да направим подземни паркинги в централната част на града. Ако това не стане съвсем скоро, хората ще продължават да обикалят, докато успеят да намерят място. А щом не са създадени условия, не е коректно те да бъдат глобявани", заяви Гуцанов.

Студентите ще могат да разчитат на стаж в общинската и районните администрации по проекта "Студентски практики" или да направим местна програма за това, подчерта още проф. Анелия Клисарова.

Кандидатът за кмет на Асеновград от левицата д-р Емил Караиванов се срещна с жителите от балканските села на общината Горнослав, Орешец и Добростан и обсъди с тях въпроси, свързани с подготовката за зимата в планината

ЕРИК РАНГЕЛОВ:

ПЕРНИШКАТА ОБЩИНА ЩЕ Е КОРЕКТЕН ПАРТНЬОР НА СТРОИТЕЛНИТЕ ФИРМИ

Важно е строителните фирми да имат коректен партньор в лицето на общината. Това заяви кандидатът на БСП за кмет на Перник Ерик Рангелов на среща с членове на местното представителство на Камарата на строителите в България. Той пое ангажимент, ако бъде избран за градоначалник, нейни представители да бъдат включени в техническите и експертни съвети, както и да влязат в състава на нарочен обществен съвет. Три мандата се опитвахме местната власт да ни чуе и голямата ни болка е, че не можем да си говорим на разбираем език, оплакаха се строителните предприемачи. Те припомниха, че към 30 юни т. г. необслужените дългове към фирми възлизат на над 10 млн. лева. За да бъдат фирмите в конкурентоспособно положение, местната управа трябва да реши проблема със задълженията по възможно най-бързия начин, категоричен е Рангелов.

Кандидатът за общински съветник арх. Михаил Михайлов е категоричен, че е нужен общ устройствен план (ОУП) на Перник, както и специализирана кадастрална карта. Той уточни, че в момента има проект за ОУП, който обаче не касае града, а периферията за евентуалното му разрастване.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Стратегия обещава 413 512 000 лева повече за здраве догодина

През 2060 г. се очаква 32% от българите да са над 65 г.

Аида ОВАНЕС

Общо 3 998 112 000 лв. за здравеопазване са предвидени за 2016 г. Това става ясно от плана за действие по Националната здравна стратегия (2014-2020 г.), който е публикуван на електронната страница на МЗ. Това е с 413 512 000 лв. повече от предвидените за 2015 г. За догодина над 3,95 млрд. лв. от средствата ще са от национално финансиране, а 41,1 млн. лв. - по оперативни програми на ЕС.

ДУМА припомня, че стратегията бе разработена в спешен порядък по времето на правителството на Пламен Орешарски, тъй като бе много забавена от кабинета "Борисов 1" и имаше вероятност страната ни да не може да кандидатства по европейските фондове.

Настоящата стратегия предвижда през 2020 г. за здравеопазване да бъдат заделени 4 481 446 000 лв. като се очаква 47 млн. лв. да са от оперативните програми на ЕС. Направена е уговорката, че прогнозата и планираните средства от национално финансиране се основават на прогнозите на Министерството на финансите за БВП по Бюджета на Република България за 2015 г. и Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. Делът на средствата за здравеопазване според тази прогноза остават до 2018 г. 4,6% и се очаква да 2020 г. да станат 4,7%.

Стратегията съдържа 3 приоритета и свързани с тях политики: създаване на условия за здраве за всички през целия живот, развитие и управление на справедлива, устойчива и ефективна здравна система, ориентирана към качество и резултати, както и укрепване на капацитета на общественото здравеопазване.

Въпреки реформите в здравеопазването, предвиждани от министър Петър Москов, една от целите на стратегията е до 2020 г. увеличаване с до 16,4 години на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 г., както и снижаване на смъртността сред децата и хората в активна трудова възраст. Сред мерките е и "здравословно остаряване със специален акцент за хората над 50-годишна възраст". В стратегията се акцентира на прогнозата, че през 2060 г. у нас хората на 65 и повече години ще са 32% от населението на страната.

В стратегията е предвидено въвеждане на задължително централизирано договаряне на отстъпки за лекарства за лечение на злокачествени заболявания, лекарства за домашно лечение и лекарства, които НЗОК плаща.

Предвижда се и въвеждане на програми за насърчаване на психичното благополучие в училищата. Те ще са насочени към най-малките ученици, за да могат децата да бъдат насърчени да развиват важните умения в себе си още преди вредната динамика на маргинализиране и училищен тормоз да се е утвърдила.

Д-р МИМИ ВИТКОВА:

ДОБРЕ Е ДА СЕ ЗАПАЗИ ЕДНА ЗДРАВНА КАСА

За България е добре да се запази една здравна каса и да се пусне 1% за т.нар. допълнително осигуряване с фиксиран пакет, който дружествата за доброволно здравно осигуряване трябва да финансират. По този начин ще увеличим контролните функции в системата. Това каза председателката на Асоциацията на дружествата за доброволно здравно осигуряване д-р Мими Виткова.

В момента контролът и на НЗОК, и на Изпълнителната агенция "Медицински одит" е неефективен, даже вече сме свидетели на отказ от контрол и затова системата е в този пълен безпорядък, коментира Виткова.

Различни са формите на здравно осигуряване в другите държави. Има страни, в които се доплаща известен процент за всяко заболяване в зависимост от неговата тежест. Обикновено той не е голям и се поема от застрахователите. Има форми, при които застрахователите са много на брой и те извършват и задължителното, и допълнителното осигуряване. Застрахователите са длъжни всеки, който кандидатства при тях, да го осигурят. За целта се прави гаранционен фонд, който изравнява риска, поясни Виткова.

У нас, след като допълнителното здравно осигуряване не е задължително, фондовете могат да отказват да извършват здравни застраховки.

На въпрос на БТА възможно ли е фондовете да се отдръпнат от пазара на здравното застраховане, ако не харесат допълнителния пакет, д-р Виткова отговаря, че големият въпрос е "По какви критерии пациентът в един момент ще бъде в основния, а в друг - в допълнителния пакет?". "Не е ли това начин, по който ще се официализират лимитите, които налагат на лечебните заведения? Не е ясно и по какви цени ще заплащат пациентите, ако не желаят да чакат - по цени, които би платила НЗОК на болницата, или по свободен ценоразпис на лечебното заведение", коментира експертката.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

По време на юбилейния 50-и конгрес на Българското ендокринологично дружество, който се провежда в Пловдив, и в рамките на националната кампания "Заедно срещу диабета" бяха направени безплатни измервания на кръвна захар, холестерол и кръвно налягане

Децата не ходят до тоалетна в училищата заради мръсотията

Заради мръсните тоалетни децата отказват да ходят до тоалетна в училищата и това води до ръст на проблемите сред подрастващите с бъбреците. Това обявиха на пресконференция представители на Асоциацията на родителите на деца с бъбречни заболявания.

От години асоциацията прави срещи с деца, родители, медицински специалисти и представители на образователната система за тези проблеми. Оказва се, че тоалетните в малките училища са неремонтирани, а в големите са мръсни и неподдържани.

40 хил. деца живеят с неподозирани аномалии на отделителната система, а 9,9%, или 118 800 деца имат уголемен пикочен мехур заради стискане, е заключението на екипа на доц. Анелия Буева, която е консултант по детски болести. Стискането пък води до цистити и пиелонефрити.

От Асоциацията на родителите на деца с бъбречни заболявания са потърсили за съдействие Министерството на образованието и Министерството на здравеопазването, които да приложат наредба за чистотата на тоалетните в училищата, за да се промени тази негативна статистика. Оказва се, че до момента такава наредба за училищата няма. Съществува единствено за детските градини.

От асоциацията са създали проект "Чисти санитарни помещения в учебните заведения. Предизвикателство или грижа за детското здраве", чиято стойност е 4 хил. евро. По този проект се изготвят 100 анкети, които ще се проведат засега в 138, 23 и 51 училища, където ще се провери чистотата на санитарните възли.

По проекта са предвидени и дискусии с представители на институциите, педагози и медицински лица, както и с родители. Предстоят и срещи с представители на институциите, за да им бъдат предоставени направените изводи.

РУСИЯ ИСКА ТРАКИЙСКИТЕ НИ СЪКРОВИЩА В ЕРМИТАЖА

Да започне подготовката на изложба с тракийските ни съкровища, която да бъде представена в Ермитажа в Санкт Петербург, е предложил представителят на президента на Руската федерация по въпросите на международното културно сътрудничество Михаил Швидкой по време на среща с министъра на културата Вежди Рашидов, съобщиха от Министерството на културата.

На реципрочна основа част от експонатите от уникалните колекции на Ермитажа, в който се съхраняват над 3 млн. произведения на изкуството от цял свят, ще могат да гостуват в София.

Ермитажът е най-големият музей в Русия и един от най-големите и най-старите художествени и културно-исторически музеи в света. Общата му площ сега е 233 345 кв. м. В края на миналата година се чества 250-ата годишнина от основаването на музея.

Рашидов е предложил на Швидкой, който е и бивш министър на културата на Русия, да започне подготовката и за организирането на ретроспективна изложба с произведения на прочутия руски авангардист от полски произход Казимир Малевич (1879-1935), която да бъде представена в Софийски Арсенал - Музей за съвременно изкуство. Ретроспективна изложба с произведения на автора на знаменития "Черен квадрат" (1915), който се превръща и в своеобразен манифест на супрематизма, ще бъде едно от най-запомнящите се и най-посещавани събития в културния афиш на българската столица, смята Рашидов.

ДРАЖА ВЪЛЧЕВА НА 85 ГОДИНИ! ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

ДЪЛБОКОУВАЖАЕМА И СКЪПА ДРУГАРКО ВЪЛЧЕВА,

Респектиран от житейския Ви пример на човек, достоен за уважение към идеалите и делата му, отдал младостта и зрелостта си в името на възцаряването на хуманизма в едно справедливо и социално общество, позволете ми лично от мое име, и от името на Областния съвет и Градската организация на Българската социалистическа партия в Пловдив:

- да Ви пожелая най-вече житейско дълголетие и бодър дух,
- да Ви уверя в нашата благодарност за изразителния житейски пример в отстояване на социалистическите ценности
- да Ви декларирам нашата съпричастност към продължаването на битката за съграждането на един по-справедлив свят

УВАЖАЕМА ДРУГАРКО ВЪЛЧЕВА,

Приемете още веднъж нашите най-сърдечни поздравления по повод 85-годишния Ви рожден ден и останете в най-добро разположение на духа и вяра в утрешния ден.

С уважение и другарски поздрав,
ГЕОРГИ ГЕРГОВ
Председател на ГС на БСП и ОблС на БСП Пловдив
Група на пловдивчаните в София

Общини и държавни фирми ощетили хазната с над 1 млн. лв.

Агенцията за държавна финансова инспекция откри проблеми в поръчки за близо 4,5 млн. лв.

Общини, Агенцията за бежанците, просветното министерство, болници и държавни фирми са ощетили бюджета с 1 122 958 лв. през третото тримесечие на 2015 г. Това е установила проверка на Агенцията за държавна финансова инспекция, резултатите от която бяха обявени вчера. 416 644 лв. от констатираните щети обаче са били възстановени от проверените бюджетни разпоредители. По време на извършените 144 инспекции са констатирани също така 44 случая на непроведени или неоснователно проведени обществени поръчки за 4 456 776 лв., съобщиха от Министерството на финансите.

Министерството на образованието е първенец по нанесени щети. Над 192 хил. лв. са вредите от сключени договори на ведомството с фирми за ремонт на училища. Върнати са обаче 115 хил. лв.

От договор за извършване на проектиране и строително-монтажни дейности по центъра за настаняване на бежанци във "Враждебна", сключен от Агенцията за бежанците, са установени щети за 189 хил. лв.

Община Кочериново пък е нанесла вреди на бюджета за 146 хил. лв. от ремонт на улици, а община Пазарджик – за 117 хил. лв. заради отчитане на възнаграждения на общински съветници. От дадените на общинарите пари са възстановени 89 хил. лв. Пак от ремонт на улици и строеж на закрит пазар община Хитрино е ощетила хазната с над 93 хил. лв.,

от които обаче вече е върнала близо 38 хил. лв. Община Ветрино е нанесла вреди за 16 630 лв. с предоставена субсидия за коли.

Отчитането на касата е другото често срещано нарушение на проверените. Националната кардиологична болница например така е ощетила бюджета с близо 80 хил. лв. покрай изплащани аванси и други служебни разходи. Същото е сторило и дружеството "Рибни ресурси" - Созопол, с 18 666 лв., както и опитната станция по земеделие в Поморие, която ощетила бюджета с 15 хил. лв. по договори за ремонти на сградата ѝ. Спортното училище "Васил Левски" в София също е нанесло вреди за 92 хил. лв., но е възстановило 62 хил. лв. от тях.

Сред нарушителите на правилата за обществените поръчка са Гранична полиция, психиатричната болница в Карлуково, Националната спортна база в София, на която всъщност се падат половината като сума проблемни поръчки за над 2 млн. лв.

Коалиционните партньори на ГЕРБ искали повече пари за отбрана и сигурност в бюджета

Финансовият министър Владислав Горанов заяви вчера, че по отношение на бюджета за следващата година се очертава желание да се влага повече ресурс в отбраната и сигурността и ако това бъде обявено за приоритет, финансирането на двата сектора ще се увеличи. Самият той обаче не бил сигурен, че това трябва да е така. Съпредседателят на Патриотичния фронт Валери Симеонов поясни, че увеличението на финансирането на отбраната и вътрешната сигурност е тяхно настояване.

Горанов започна вчера консултации с парламентарните сили по проектобюджета за 2016 г. Приоритетите му са бюджетен дефицит от 2% и повече инвестиции в образование и инфраструктура, съобщи той. Това е намаление с около 1% на заложения дефицит в тазгодишния бюджет. От 2009 г., когато ГЕРБ дойде на власт за първи път, държавните бюджети на страната са на дефицит. "За мен е важно да престанем да трупаме дългове. Знаете, че всеки лев дефицит е нов дълг. Ще предложа ограничаване на дефицита в следващата година до около 2% от брутния вътрешен продукт", каза министърът.

Горанов вчера е разговарял с депутатите от Патриотичния фронт, а през следващата седмица ще има срещи и с другите парламентарни групи, които подкрепят правителството. "Ще чуем приоритетите, които отделните партии определят", каза финансовият министър и увери, че до 30 октомври проектозаконът ще бъде внесен в Народното събрание, както изисква законът.

Горанов потвърди желанието на правителството да отдели тази година допълнително 50 млн. лв. за коледни надбавки за пенсионерите, но не даде никаква конкретна информация за това.

Дянков вече не е ректор на Руската икономическа школа

Бившият финансов министър в първото правителство "Борисов" Симеон Дянков е подал оставка като ректор на Руската икономическа школа, предаде РБК. Дянков е напуснал по взаимно съгласие борда на училището. Той зае поста през 2013 г. от Сергей Гуриев, който напусна Русия заради аферата "Юкос". През април тази година Дянков напусна и ръководството на руската Външнотърговска банка (ВТБ). Последната медийна изява на бившия финансов министър е била негова статия за руското издание на сп. "Форбс". Мястото на Дянков се заема от Шломо Вебер, който е първи проректор на школата. Той е роден в бившия СССР през 1949 г., но е гражданин на САЩ и Канада.

„СОФИЙСКИ ИМОТИ" ЕАД ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ НА СЛЕДНИТЕ ИМОТИ:

1. Терен с площ 560 кв. м, съставляващ реално обособена част от поземлен имот с идентификатор 68134.1386.938, кв. 77, м. "Бул. Ломско шосе", находящ се на ул. "Кирил Драгов", р-н "Надежда", гр. София. Начална месечна наемна цена: 549 лв. (петстотин четиридесет и девет лева) без ДДС, съгласно експертна оценка на лицензиран оценител. Депозит: 549 лв. (петстотин четиридесет и девет лева).

2. Терен с площ 5600 кв. м, съставляващ УПИ III-428, кв. 15, м. "Комплекс БАН - IV км", р-н "Слатина", гр. София. Начална месечна наемна цена: 4480 лв. (четири хиляди четиристотин и осемдесет лева) без ДДС, съгласно експертна оценка на лицензиран оценител. Депозит: 4480 лв. (четири хиляди четиристотин и осемдесет лева).

3. IV етаж на административна сграда, с площ 482.13 кв. м, находяща се на ул. "Ген. Й. В. Гурко" №12, р-н "Средец", гр. София. Начална месечна наемна цена: 4700 лв. (четири хиляди и седемстотин лева) без ДДС, съгласно експертна оценка на лицензиран оценител. Депозит: 4700 лв. (четири хиляди и седемстотин лева).

КОНКУРСЪТ ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ ПО ДОКУМЕНТИ на 27.10.2015 г. от 10:00 часа в сградата на "Софийски имоти" ЕАД - гр. София, ул. "Ген. Й. В. Гурко" №12.

Цената на един комплект конкурсна документация за всеки от посочените имоти е 20 лв. (двадесет лева) без ДДС, платима в брой в офиса на "Софийски имоти" ЕАД, гр. София, ул. "Ген. Й. В. Гурко" №12, ет. 6, всеки работен ден от 10.10.2015 г. до 23.10.2015 г. включително, от 10:00 ч. до 16:00 ч.

Краен срок за подаване на документи за участие в конкурса - 26.10.2015 г., от 09:00 ч. до 17:00 ч., в деловодството на "Софийски имоти" ЕАД.

Оглед на имотите може да се извърши след закупуване на конкурсна документация всеки работен ден от 10.10.2015 г. до 23.10.2015 г., включително, от 10:00 ч. до 16:00 ч., по предварителна заявка на кандидатите.

За допълнителна информация: 02/937-78-78.

6,8% спад в износа за Евросъюза на напитки и тютюн

За първи път през тази година през юли износът на български стоки и суровини за страните от ЕС намалява с 0,5% спрямо същия месец на 2014 г. и възлиза на 2,6 млрд. лв. През първите шест месеца на годината НСИ отчиташе всеки месец ръст на износа. Така общо за седемте месеца на годината износът на България за ЕС се увеличава с 10,1% спрямо същия период на 2014 г.

В периода януари - юли са изнесени стоки и суровини за 16,8 млрд. лева. Основни търговски партньори за страната ни остават Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия. Те формират 70,6% от износа за държавите от ЕС.

Най-голям ръст при износа през първите седем месеца от годината има в секторите "Необработени материали, негодни за консумация, без горива" - 17,2%, и "Химични вещества и продукти" - 16,5%. Има обаче сериозен спад от 6,8% при износа на безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн.

Вносът на България от ЕС се увеличава с 8,5% през първите седем месеца на годината спрямо същия период на 2014 г. и е на стойност 19,2 млрд. лв. Най-много стоки са внесени от Германия, Италия, Румъния, Испания и Гърция. Само през юли вносът се увеличава с 12,2% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 3,1 млрд. лв. Най-голямо процентно увеличение е отчетено при вноса на безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн - 17,7%, и при необработените материали, негодни за консумация, без горива - с 16,5%. Най-голямо намаление се наблюдава при минералните горива, масла и подобни продукти - 25,8%.

Външнотърговското салдо на България с ЕС за периода януари - юли 2015 г. е отрицателно и е на стойност 2,4 млрд. лева. По цени FOB/FOB (след елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) салдото също е отрицателно и е в размер на 1,1 млрд. лева.

Нямало да има санкции от Съда на ЕС за вятърните паркове в Калиакра

Министърът на околната среда и водите Ивелина Василева не очаква финансови санкции от Съда на ЕС по отношение на наказателната процедура за вятърните паркове, изградени в защитената зона Калиакра. Това стана ясно по време на парламентарния контрол. В отговор на въпрос на депутата от Патриотичния фронт Слави Бинев тя уточни, че очаква решението на съда до края на тази година или в началото на 2016 година. Генералният адвокат по делото вече се е произнесъл със становище да бъде стеснен обхватът на претенциите на ЕК към България. На тази база от екоминистерството не очакват налагането на финансови санкции срещу страната, стана ясно още от думите на министъра.

www.duma.bg

СНИМКА БГНЕС

Лидерите на организациите, удостоени с Нобеловата награда за мир - Уидед Бишмауи, Хюсеин Абаси, Абдесатар бен Муса и Мохамед Фадхел Махмуд

Миротворци от Тунис взеха Нобела за мир

Престижното отличие бе присъдено на четири граждански организации

Тунизийският квартет за национален диалог получи тазгодишната Нобелова награда за мир. Отличието се присъжда "заради неговия решителен принос за изграждане на плуралистична демокрация в Тунис в навечерието на Жасминовата революция през 2011 г.", отбеляза в мотивите си Нобеловият комитет.

Жасминовата революция се наричат протестите и смяната на властта в Тунис, които започнаха през 2010 г. и поставят началото на т.нар. Арабска пролет. Те водят до свалянето от власт на президента Зин ал Абидин бен Али, който след 23 години се оттегля от власт и напуска страната в началото на 2011 г.

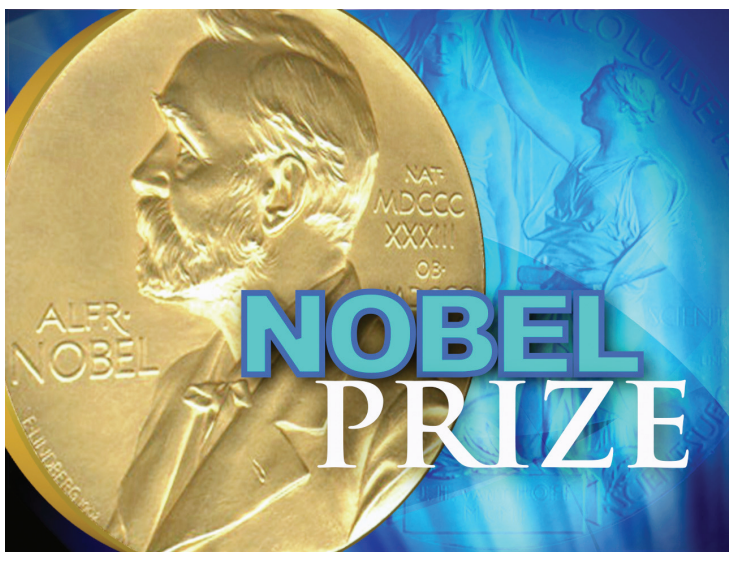
"Надяваме се, че наградата ще вдъхнови хората да видят, че е възможно да работят заедно, че ислямските и сепаратистките политически движения успяват да направят това с помощта на гражданското общество в Тунис и че това е в интерес на всеки, който живее в страната", заяви на пресконференция в Осло един от петимата членове на Норвежкия нобелов комитет.

Квартетът е създаден през лятото на 2013 г. Тогава процесът на демократизация е застрашен заради редица политически убийства и непрекъснати протести, предаде Франс прес. Квартетът предлага алтернатива - мирен политически процес в момент, в който арабската република е пред гражданска война. Благодарение на това в Тунис е създадена конституционна система за управление, гарантираща основни права за цялото население, независимо от пола, политическите убеждения или религията. Днес обаче Тунис продължава да се сблъсква със сериозни трудности в политиката, икономиката и сигурността.

Тунизийският квартет се състои от четири ключови граждански структури - Тунизийски общ съюз на труда (ТОСТ), Тунизийска конфедерация на индустрията, търговията и занаятчийството (ТКИТЗ), Тунизийска лига за правата на човека (ТЛПЧ), Тунизийско национално сдружение на адвокатите (ТНСА).

Миналата година Нобеловият комитет присъди отличието на пакистанската девойка Малала Юсуфзай и индиеца Кайлаш Сатяртхи заради тяхната борба срещу потискането на децата и младите хора.

Тази година букмейкърите залагаха на папа Франциск като фаворит. В списъка с възможните победители бяха и преговарящите за мир с колумбийските партизани, помагащите на сирийските бежанци, руският седмичник "Новая газета", Едуард Сноудън. Германският канцлер Ангела Меркел, външните министри на САЩ и Иран Джон Кери и Мохамед Джавад Зариф, еритрейският католически свещеник Мюси Зерай, гинекологът от Конго д-р Денис Муквеге, активистът от Уганда Виктор Охен също бяха сред претендентите да получат високото отличие.

В понеделник - 12 октомври, се очаква да бъде даден призът в категория икономика.

Първата Нобелова награда е връчена през 1901 г., пет години след смъртта на Алфред Нобел. Годишните церемонии в Стокхолм и Осло, на които лауреатите получават наградите си, се провеждат на 10 декември, на годишнината от смъртта на Нобел.

кратки

Швеция очаква наплив на имигранти

Швеция очаква на територията й тази година да пристигнат повече от 150 000 имигранти, търсещи убежище, заяви премиерът Стефан Льофвен, според когото липсата на места за престой може да принуди страната да ги настанява в палатки. "Няма индикации, че броят на хората ще намалее в близкото бъдеще, ако това продължи със същите темпове като сега", посочи Льофвен. В началото на този месец имигрантите в страната достигнаха до предвидения за цяла година брой от 74 000 души. Според шведската Агенция по миграцията през последните седем дни молби за убежище са подали 8900 души.

НАТО с постоянно присъствие в Балтийско и Черно море

Според руския представител в НАТО Александър Грушко разузнавателните полети на самолети на Алианса около границите на Русия са зачестили. Фактически е достигнато и постоянно военноморско присъствие на силите на НАТО в акваториите на Балтийско и Черно море. По-рано прессекретарят на руския президент Владимир Путин Дмитрий Песков заяви, че НАТО прикрива плановете си за експанзия към Русия, раздухвайки мнима опасност от страна на Кремъл към Запада.

САЩ спряха подготовката на сирийската опозиция

Американската програма за обучение на сирийската въоръжена опозиция е спряна, пише в. "Ню Йорк таймс". Изданието се позова на съобщение на администрацията на президента на САЩ - Барак Обама. Решението е взето, след като данните за резултатите са показали, че подразделенията, биещи се срещу режима в Дамаск начело с Башар Асад, не са постигнали успехи при осъществяването на сухопътни операции в борбата срещу "Ислямска държава".

БЕРЛИН И МАДРИД ПРИЗОВАХА РУСИЯ И САЩ КЪМ СЪТРУДНИЧЕСТВО

Министрите на външните работи на Германия и Испания призоваха САЩ и Русия да водят диалог и да си сътрудничат за намиране на политическо решение на войната в Сирия, предаде АФП.

На обща пресконференция в Мадрид с испанския си колега Хосе Мануел Гарсия-Маргальо германският външен министър Франк-Валтер Щайнмайер заяви, че най-важният приоритет в момента е сближаване между САЩ и Русия. "Ако двете световни сили са в конфликт, няма да можем да започнем политически процес в Сирия", каза той.

Щайнмайер изброи три принципа, на които трябва да се базират преговорите: териториалната цялост на Сирия да бъде опазена, тя да остане светска държава, зачитаща религиозните и етническите малцинства, и да бъде съставено преходно правителство.

"Въпреки сегашната руска военна активност в Сирия, ми се струва, че САЩ и Русия все още имат общи интереси и аз ги приканвам да продължат за разговарят", подчерта Щайнмайер.

Испанският външен министър подчерта необходимостта от сътрудничество на всички, замесени в сирийското досие актьори - Турция, Саудитска Арабия, от една страна, и Иран от друга. Маргальо също заяви, че трябва да се търсят формули на сътрудничество между Русия и САЩ.

САЩ РАЗПОЛАГАТ ВОЕННА ТЕХНИКА В ПОЛША

Полша и САЩ подписаха споразумение за разполагане на бъдещи бази с американска военна техника на полска територия, съобщи полското министерство на отбраната, цитирано от ТАСС. "Сключено е споразумение между правителствата на Полша и САЩ. Полската страна ще предостави територии и обекти, принадлежащи на авиобазата в Ласк, центъра за обучение на пехотата в Дравско Поморские и военни комплекси в Сквежина, Чеханов и Хушча", съобщи ведомството.

Тези територии и обекти се предоставят "за изпълнение на общи отбранителни цели", се отбелязва в изявлението. "Споразумението позволява на американската страна да отделя от бюджета си средства за развитие на необходимата инфраструктура, даваща възможност за присъствие на въоръжени сили на САЩ на територията на Полша. То може да се изразява в разполагане на войници и складиране на оборудване, боеприпаси и материали", посочва министерството.

"Споразумението също така дава възможност за създаване на база с американско оборудване на територията на страната ни, което ще укрепи присъствието на съюзници и равнището на сигурност както на Полша, така и на целия регион", заявява полското министерство на отбраната.

ЮНКЕР: ЕС ДА ВЪЗСТАНОВИ ОТНОШЕНИЯТА СИ С РУСИЯ

ЕС трябва да възстанови "практическите си отношения" с Русия и да не позволява на САЩ да диктуват своята политика, заяви председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер, пише Би Би Си. Той подчерта, че не е съгласен с твърдението на президента на САЩ Барак Обама, че Русия е само "регионална сила". Според ръководителя на Европейската комисия Русия трябва да бъде третирана с уважение.

Ръководителят на комисията в Държавната дума по международните въпроси Алексей Пушков написа в туитър, че изявлението на Юнкер проправя пътя към върха на отмяна на санкциите срещу Русия. "Това ще бъде труден процес: ще му се противоставя цялата антируска Европа", пише Пушков.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Започна разселването на мигранти в Европа

Кризата с бежанците на Стария континент ще продължи с години, предупреждават политици

Малка група имигранти от Еритрея напуснаха Италия, за да заминат за Швеция - първата група, която ще бъде преместена в рамките на плана на ЕС за квотно разпределение, с което да се ограничи натиска върху най-силно засегнатите от прилива на хора страни. Групата от 19 души се здрависа с европейския комисар по миграцията Димитрис Аврамопулос, преди да се качи на самолета в Рим.

Междувременно най-богатата германска провинция Бавария планира да въведе самостоятелни "спешни мерки", включително и връщането обратно на бежанци в Австрия, за да спре бежанската вълна. Това предупреждение отправи публично премиерът на Бавария Хорст Зеехофер. Той заплаши да даде канцлера Меркел на Федералния конституционен съд на Германия, ако не спре масовия приток на мигранти, съобщи ДПА. По думите му тя нарушава правилата на федералните провинции с приемането на мигрантите. В същото време антиимиграционната партия "Алтернатива за Германия" също планира да предприеме правни действия срещу Меркел. "Ангела Меркел действа като трафикант", заяви зам.-председателят на партията Александър Гауланд.

Норвежкото правителство от своя страна предвижда да издава на лицата, получили убежище в кралството, само петгодишно разрешително за пребиваване, а след изтичането му да ги връща в родните им страни, ако ситуацията там се е подобрила. Това съобщи зам.-министърът на правосъдието на Норвегия Иоран Калмюр, информира норвежкият в. "Верденс ганг", цитиран от ТАСС.

За да бъде издавано постоянно разрешително за пребиваване, ще е необходимо основанията за предоставяне на убежище да бъдат разглеждани повторно, уточни служителят. Калмюр обясни също, че решението за връщане на даден бежанец в родината ще засяга и всички негови роднини, получили разрешителни за пребиваване с оглед събиране на семейството.

Коалиционното правителство на Норвегия, включващо две десни партии, замисля построги имиграционни правила не само за бежанците. Всеки чужденец, желаещ да получи постоянно разрешително за пребиваване, ще трябва да е живял вече в страната 5 г., а не 3, както досега.

Снимка БГНЕС

Първата грипа от 19 еритрейски имигранти отпътува за Швеция, изпратена от еврокомисаря по миграцията Димитрис Аврамопулос

Властите в съседна Австрия също предупредиха, че ще бъдат принудени да вземат спешни мерки, ако се стигне до затваряне на границата от страна на Германия. Ако Германия започне да връща обратно бежанците, Австрия ще бъде изправена пред невиждана по размери хуманитарна криза, каза вътрешният министър на страната Йоана Микл-Лайтнер. Лайтнер предупреди, че след като властите в Бавария са предупредили за вземането на мерки, Австрия е започнала от своя страна подготовката на няколко сценарии. "Ние сме длъжни да се върнем към нормалното положение и много бързо да организираме работата на "горещите точки". Това е единственото ни спасение", подчерта вътрешният министър на страната Йоана Микл-Лайтнер.

Словения пък предупреди, че има опасност от нова, поголяма бежанска вълна. Словенският министър на външните работи Карл Ерявец подчерта, че заключенията е направил на базата на данните, които идват от Република Македония, където само за един ден от Гърция са влезли над 10 000 души. Словения може да бъде изправена пред тежък проблем в случай, че унгарският министър-председател Виктор Орбан затвори границата с Хърватия, каза Ерявец. Според него развитието на ситуацията ще зависи от поведението на "Германия, Австрия и други държави, към които бежанците са се насочили".

"Бежанската криза в Европа ще отеква в продължение на години", предупреди и ръководителят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер по време на посещение в мигрантски приемен център на австро-германската граница. "Нямам илюзии, че това, което преживяваме в момента, скоро ще остане в миналото", заяви Юнкер.

ЕК иска от Македония споразумение за избирателната реформа

Еврокомисията изрази съжаление, че политическите партии в Македония не успяха да се договорят за реформата на избирателната система. От името на Еврокомисията Мая Коцянчич настоява новият избирателен закон да бъде подготвен спешно.

"Ние силно подтикваме лидерите на четири партии да постигнат договореност по избирателния закон колкото се може по-бързо, желателно е днес", изтъкна говорителката на еврокомисаря по разширяването Йоханес Хан. Тя добави, че всички точки от споразуменията на 2 юни/15 юли трябва да бъдат изпълнени, за да може изборите да се проведат идния април, както е записано в споразуменията. По думите й, промените в избирателния закон трябва да се извършат бързо, доколкото времето тече и законът трябва да влезе в сила преди април. "Знае се, че това е процес, който изисква време, и изборите трябва да бъдат подготвени", посочи още Коцянчич.

Успешното изпълнените на споразуменията от лятото, с които бе сложен край на политическата криза в Македония, е също условие за изработването на нова, седма поред положителна препоръка на Еврокомисията за Македония. Оценката трябва да бъде дадена този месец от Йоханес Хан, като това ще бъде сторено за всички страни кандидатки за ЕС.

Според източници от Брюксел препоръката, която първоначално трябваше да бъде направена на 14 октомври, впоследствие бе отложена за 21 октомври, а сега заради разногласията по реформата на изборния закон може да бъде отложена с още една седмица – тоест за 28 октомври. Това отлагане илюстрира начина, по който Еврокомисията третира процеса на разширяване, който иначе е замразен до 2019 година.

Дарители на торите с кампания за излизане на Великобритания от ЕС

Някои от най-крупните дарители на британската Консервативна партия обединиха усилия с бизнес лидери и високопоставени фигури от целия политически спектър, за да призоват Великобритания да напусне Европейския съюз, пише в. "Дейли телеграф".

В редиците на тази група има трима милиардери, десетки депутати, благородници и основатели на някои от най-известните компании във Великобритания. Те ще започнат кампания за незабавно излизане на страната от ЕС, тъй като се тревожат, че премиерът Дейвид Камерън няма да успее да си върне кой знае какви правомощия от Брюксел, допълва британският вестник.

Огромните финансови средства, с които разполагат поддръжниците на тази кампания, вероятно ще бъдат сигнал за тревога за тези, които искат Великобритания да остане в общността и които съвсем скоро ще стартират собствената си кампания.

Общото състояние на бизнесмените е оценено на над 1 млрд. паунда (1,3 млрд. евро), а тримата досега са дарили за политически каузи общо 3 млн. паунда.

Източници на кампанията споделят пред изданието, че очакват да съберат най-малко 13 млн. паунда (близо 18 млн. евро) за своята кауза. Това е повече от разрешените от закона 7 млн. паунда, които могат да бъдат похарчени в периода на официалната предизборна кампания.

Анкара отхвърли възможния мир с ПКК

Турският вицепремиер Ялчън Акдоган отхвърли възможността за примирие от страна на Кюрдската работническа партия (КПП), наричайки го "тактика" в навечерието на изборите в страната на 1 ноември.

Висшестоящ представител на ПКК тази седмица намекна в статия в турски вестник за възможно осъществяване на примирие с Анкара. Акдоган обаче отхвърли подобна перспектива, определяйки я като предизборна тактика, коментира агенция Ройтерс. "Често виждаме терористичната организация да се обляга на подобна тактика, когато е притисната в ъгъла, запътва се към зимните си укрития или облагодетелства своето политическо разширение", каза той пред турския телевизионен канал "Haberturk". "На нас ни дойде до гуша от това. Ти гориш и разрушаваш, потискаш и убиваш хора, започваш война срещу държавата..., след което казваш, че не искаш електоралната сигурност да бъде повлияна негативно", каза още той.

Конфликтът между Анкара и бойците на ПКК започна отново след изборите в Турция през юни, които не можаха да излъчат категоричен победител. Макар че завърши първа, управляващата Партия на справедливостта и развитието (ПСР) не можа да си осигури мнозинство, докато в същото време прокюрдската Народна демократична партия (НДП) влезе за първи път в парламента.

Според депутата Ертугрюл Куркчу от НДП подобно примирие би попречило на управляващата ПСР да използва ситуацията със сигурността на страната, за да създава военни зони и да оправдава вота за НДП с натиск от страна на ПКК. Анкара въведе редица военни зони и вечерни часове в Югоизточна Турция, където е съсредоточена основната част от кюрдите в страната.

ЕС вдига санкциите за 4 месеца

Европейският съюз ще вдигне санкциите срещу Беларус, включително и тези срещу президента Александър Лукашенко, за четири месеца след изборите тази неделя. Това съобщиха дипломатически източници пред Ройтерс.
Министрите на външните работи на ЕС ще вземат това решение на среща в понеделник, с което ще се сложи край на продължителните разговори, търсещи отговор на решението на Лукашенко да освободи шестима политически затворници през август и да бъде домакин на мирните преговори за Украйна през февруари.
Тези негови ходове затвърждават разбирането сред европейските представители, че държавният глава, който е близък съюзник на Москва и е известен като "последният диктатор" на Европа, отваря Беларус за Европа, посочва агенцията.
Списъкът със санкционирани 140 отделни личности ще бъде анулиран от края на октомври до края на февруари. Въпреки това обаче ембаргото за оръжия ще остане в сила.

КОЙ ЩЕ ОГЛАВИ БЕЛАРУС?

Четирима кандидати претендират за президентския пост в Беларус в изборите на 11 октомври, съобщи ЦИК

Четирима кандидати претендират за президентския пост в Беларус в изборите, насрочени за 11 октомври. Това са председателят на Либерално-демократическата партия Сергей Гайдукевич, Татяна Короткевич - активист на гражданската кампания "Говори истината", днешният държавен глава Александър Лукашенко и председателят на Беларуската патриотична партия Николай Улахович, съобщи за ТАСС местната ЦИК.
Действащият президент, печелил изборите през 1994, 2001, 2006 и 2010 г., разчита след предстоящия вот да получи пети мандат на висшия пост. На предишните избори, в които се състезаваха 10 кандидати, Лукашенко получи 79,6% от подадените гласове.

Либералдемократът Гайдукевич се кандидатира за президент вече трети път. През 2001 г. го подкрепиха 2,4%, а през 2006 г. - 3,5 на сто от избирателите. През 2010 г. той се отказа от надпреварата.

Татяна Короткевич - активист на кампанията "Говори истината" и член на Беларуската социалдемократическа партия ("Грамада"), се кандидатира през 2012 г. за депутат, но не бе избрана.

Освен Беларуската патриотична партия, Николай Улахович, който за пръв път кандидатства за висшия пост, оглавява и общественото сдружение на беларуските казаци.

Позициите

Както и през 2010 г., Лукашенко се отказа от предоставяния по закон едночасов телевизионен ефир, за да представи предизборната си програма. Не участва и в телевизионните дебати на 3 октомври.

"Който следи моята политика, знае чудесно и моите подходи: образованието и здравеопазването трябва да почиват главно на бюджета. Ще пазим децата и старците като зеницата на очите си", обеща Лукашенко пред избиратели по време на обиколка из страната.

Той призна, че в Беларус има доста проблеми. "Но ако народът вижда, че тази власт не е крадлива, ще изтърпи и ще понесе всичко. Ако пък се потопим в тая корупция, кражби, ако разграбим, ако си поделим страната, ще рухнем по-бързо от Украйна", каза беларуският лидер.

Необходими са "мирни промени" в Беларус, заяви обаче Татяна Короткевич, чиято предизборна кампания се градеше върху критики срещу действащата власт.

Сергей Гайдукевич призовава в програмата си Беларус "да спазва паритета между Запада и Изтока, да бъде един вид източнославянска Швейцария". "Западът е наш партньор, а Русия - съюзник, и не бива да се дели страната по западния или източния паралел", заявява той.

"Аз съм за пазарен подход. В крайна сметка аз съм за капитализъм", заяви Николай Улахович. Той е убеден, че кризата в Беларус ще трае "най-малко две години. "Повече от сигурен съм, че ще оцелеем в тази криза само заедно с Русия и благодарение на нея ще излезем", каза кандидатът.

Допитвания сред избиратели

По време на вота се предвиждат екзитпол проучвания, за които официално са акредитирани 6 организации - представители на държавни органи и учреждения. Разрешения са поискали три от тези социологически служби, съобщи Лидия Ермошина, председателката на ЦИК.

За изборите на 11 октомври знаят над 97 на сто от беларуските избиратели и над 86% смятат да гласуват, сочат данни от анкета на Информационно-аналитичния център към президентската администрация и на Института по социология към Националната академия на науките.

Ще гласуват близо 72 на сто от избирателите, показва проучване от септември на Националния институт за социално-икономически и политически изследвания, регистриран в Литва. По негови данни, за сегашния лидер Лукашенко се канят да гласуват 45,7% от избирателите, Короткевич ще бъде подкрепена от 17,9 на сто, Гайдукевич ще събере 11,4% от гласовете, а Улахович - 3,6 на сто.

Международни наблюдатели

Както винаги, беларуските избори ще бъдат следени от голям брой международни наблюдатели - около 900. Повечето са групирани в две мисии - група на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към ОССЕ и мисия на ОНД.

В междинен доклад за хода на кампанията мисията на ОНД отбелязва, че подготовката за изборите се движи планово и последователно, според законодателството на Беларус. Кандидатите са поставени в равни условия за представяне на програмите си и за срещи с избиратели, заявява тя в документа, разпространен на 22 септември.

Според мисията на БДИПЧ, "непропорционалните юридически ограничения на основните свободи влияят върху атмосферата на избирателната кампания". Наблюдателите ѝ смятат, че "правата на гражданите и обществените организации, желаещи да обсъждат въпроси по избирателната кампания на публични срещи, остават ограничени". Свободата на словото според тях е "ограничена от редица наказателни членове за клевета и обида, включително за призиви да се бойкотират изборите".

Предварителни доклади за президентските избори в Беларус ще бъдат оповестени от двете наблюдателни мисии на 12 октомври.

Предсрочно гласуване

На 6 октомври в Беларус започна предсрочно гласуване за президент. За три дни в него участваха 18,6 на сто от избирателите, включени в списъците. През 2010 г. за пет дни гласуваха предсрочно близо 23 на сто от беларусите с право на глас, напомня ТАСС.

Президентските избори в Беларус ще бъдат признати за състояли се, ако в тях участват над 50 на сто от избирателите, включени в списъците. За да бъде избран за държавен глава, един кандидат трябва да събере над 50 процента от гласовете на участвалите във вота.

ДУМА®
Абонамент 2016
Краен срок за абониране
15 ДЕКЕМВРИ 2015 Г.
Цени:
1 месец – 13,00 лв.
3 месеца – 39,00 лв.
6 месеца – 78,00 лв.
12 месеца – 156,00 лв.
Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД,
"Доби прес" ЕООД,
редакцията на в–к ДУМА
и книжарницата
на ул. "Позитано" 20.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203

СТЕФАН САБРУТЕВ:

Мечтая Смолян да стане номер едно в България

Развитието на биоземеделието и отглеждането на биопродукти ще повиши стандарта на живот и доходите на хората в района, казва кандидатът за кмет на общината, изгонен от БСП

Разговор на Ина МИХАЙЛОВА

□ *Г-н Сабрутев, защо решихте да се кандидатирате за кмет на община Смолян?*

- Повече от всякога Смолян се нуждае от нови перспективи за развитие, за да има работа и хляб за всяко семейство. Нужни са ни не само свежи, новаторски и работещи идеи за разгръщане на местната икономика, но и воля, умения и бизнес мислене, за да бъдат реализирани. Може да ви прозвучи претенциозно, но е крайно време в община Смолян да се привлекат сериозни инвеститори, за да се увеличат доходите на населението. Общинското управление има механизми за това и те трябва да се използват. Знам как и мога да привлека такива инвеститори и съм направил първите стъпки. Това е едната страна на мотивацията ми да се кандидатирам за кмет. Другата причина да поискам доверието на хората от община Смолян е, че съм човек, който милее за тях и родния си край. И искам да превърна моята община в най-доброто и уютно място за живеене. За да останат нашите деца тук, за да останат и нашите внуци тук и да имат самочувствието на успели, реализирани и щастливи хора.

□ *Каква е вашата оценка за работата на управляващите през последните 4 години?*

- Не е тайна за никого в общината, че през изтичащия мандат кметът работи в изключителен комфорт. Имаше стабилно мнозинство в ОбС и не се постара да реши наболелите проблеми на хората. Услугите за граждани поскъпваха периодично, а бюрокрацията и административният рекет се увеличаваха. Нямаше нито краткосрочни, нито дългосрочни политики. Оставиха селата в периферията на общинската политика, като дори лишиха големите села от прекия достъп до административно обслужване. През летните месеци наехме млади хора, които се срещаха с гражданите по квартали в Смолян и записаха всички техни критики и препоръки. Стъпвайки на това проучване и на опита ми като общински съветник, ще кажа, че управляващите през последните 4 години не се справиха, не работиха за просперитета и за хората на община Смолян. Нерешените проблеми са не просто много, те се увеличиха главоломно, защото нямаше реална стратегия за развитие на населените места в общината. Работеше се на парче и се довършиха малка част от започнатите преди това проекти. И тук не е важна моята оценка. Оценката на хората е негативна и съм убеден, че те ще заявят това на 25 октомври по категоричен начин, като изберат бюлетина номер 1.

□ *Хубав номер ви се падна - 1. Как ще убедите хората, че вие и листата за общински съветници на БСП сте реално номер 1? Кои са основните акценти в предизборната ви програма и как ще ги реализирате?*

- Най-важните задачи за мен и кандидатите за общински съветници на БСП са повишаване на заетостта и доходите, на жизнения стандарт на хората, осигуряване на достъп за всеки до добро образование, здравеопазване и социални грижи, подобряване на жизнената среда, сигурност и защита на населението от бедствия.

Приоритетите ни за управлението на общината през следващите четири години са: нови работни места чрез инвестиции и развитие на бизнеса; последователна политика на социална ангажираност; постигане на финансова стабилност; изграждане и поддържане на инфраструктурата във всички населени места; създаване на условия за достъпно и качествено здравеопазване и образование; стимулиране развитието на културата и спорта; осигуряване на ефективни публични услуги и сигурност за хората.

Програмата ни е амбициозна и в полза на хората. Някои поставени цели звучат като мечти, но съм човек, който сбъдва мечтите си. Така направих в своя бизнес преди години, така ще направя и като кмет на община Смолян.

□ *Как ще осигурите нови работни места и инвестиции в община Смолян днес на фона на негативния имидж, който има страната ни за това в ЕС?*

- С удоволствие ще разкажа за това. Основната възможност, която сме заложили в нашата програма за привличане на инвестиции в региона, е развитие на биоземеделие и отглеждане на биопродукти, които са изключително актуални в съвременния начин на живот по света. За целта ще се търсят инвестиции от държави, достигнали висок стандарт и ценящи качеството и стойността на биопродуктите като Германия, Холандия, Швеция, Франция, Италия, Япония. Имаме достатъчно пустеещи земи, които са благоприятна предпоставка за развитие на биоземеделие. Ще предприемем конкретни стъпки да го направим реален поминък в общината. Амбицията ми е да създадем собствена марка биопродукти "Произведено в Смолян", които са чисти, здравословни и вкусни. Така че всеки, който ги опита, да става техен почитател и потребител. Вече е разработена концепцията за развитие на биопроизводство в региона от екип от Аграрния университет в Пловдив.

Като обединим усилията на общината и производителите за развитие и на животновъдството, чийто продукт отново е био, смятам, че марката "Произведено в Смолян" ще привлече сериозни инвестиции. Качествените биопродукти ще предизвикат по-голямо внимание и ще засилят интереса на туристите. Имаме прекрасна природа, чист въздух, земя и води, а като се добави и възможността да се консумират и купуват разнообразни биопродукти, в развитието на туризма ще има бум. Всичко това ще увеличи, от една страна, възможностите за работа и от друга, доходите на хората. Когато даваш качествен биопродукт, който е търсен на богатите пазари, когато предлагаш комплексна туристическа услуга, няма как да не повишиш жизнения си стандарт.

Тук е мястото да уточня още едно сериозно застъпено производство за нас - дърводобива. Ще създадем нормативни условия и ще намерим инвестиции за преработване и производство на продукти от добивания дървен материал в община Смолян. Така в общината ще остава по-висока принадена стойност и печалба от реализираната продукция на свободния пазар.

Веднага изниква въпросът как общината може да помогне за реализирането на тази програма? Ще създадем бизнес консултативен съвет към кмета с участието на представители на бизнеса, икономисти, архитекти и проектанти, учители, лекари и др. за обсъждане на проблеми и предлагане на мерки за развитие на общината. Ще създадем благоприятна данъчна среда и ще определим достъпни наеми на общински имоти, които да стимулират малкия, средния и новопрохождащия бизнес в Смолян и региона. Ще формираме специализирана структура за информация и подпомагане изготвянето на проекти за кандидатстване на земеделските производители, както и за подпомагане на малкия и средния бизнес при реализация на проекти от европейските програми.

Могат да се дадат общински земи за обработване и развитие на биоземеделие при изгодни за хората условия. Това трябва да се обвърже с условия по кандидатстване и привличане на европейски средства и дотации. Като подобрим инфраструктурата към населените места, ще се увеличи притокът на туристи, защото ще станат достъпни невероятните природни забележителности в община Смолян. Подобряването и поддържането на пътищата и пътната мрежа ще засили и инвеститорския интерес. Ще изградим паркови пространства в гр. Смолян и по-големите населени места, за да могат туристите и гражданите на общината да имат места за пълноценен отдих и почивка. Всичко това трябва да бъде подкрепено с достатъчно ранно професионално ориентиране и подготовка на учащите се в съответствие с потребностите на местната икономика.

И не на последно място - ще оптимизираме и съкратим сроковете за административно обслужване на гражданите и бизнеса.

□ *Какви са критериите, по които е съставена листата на БСП за общински съветници?*

- Кандидатите за общински съветници от листата на БСП са безспорни професионалисти в своите области, хора, изцяло ангажирани с проблемите на общината. През годините БСП доказа, че е отворена структура и залага много на гражданското участие в листата за общински съветници. Самият аз съм безпартиен и това по никакъв начин не попречи на избора ми за кандидат за кмет, както и за водач на листата за общински съветници на БСП.

Предлагаме финансово и икономически независими кандидати, които да работят за и в интерес на всеки жител на общината. Те познават проблемите на Смолян и могат да намерят правилните решения за тях. В листата предлагаме хора, които имат необходимите знания и потенциал да изпълнят амбициозната ни програма за управление на общината. Убеден съм, че листата за общински съветници на БСП ще бъде подкрепена максимално от нашите съграждани, защото на хората им е писнало и искат промяна. Във всички населени места в общината, които са над 20, издигаме и подкрепяме кандидати за кметове, които са близо до хората и техните проблеми. Те обединяват и сплотяват живеещите в трудност жители на селата, за които през последните 4 години никой не мисли. При срещите си с тях вече заявих, че като кмет ще подходя с еднаква грижа и към града, и към селата.

СТЕФАН САБРУТЕВ е роден в Смолян на 26 декември 1970 г. Избира да живее, да създаде семейство и да се развива като предприемач в родния си край. Управител и собственик на "Чечосан" ЕООД. Битките за оцеляване в конкуренцията на пазарната икономика не го лишават от доброта и отзивчивост. Семеен, гордее се с двамата си синове. Има мечта да направи община Смолян най-доброто място за живеене, за да могат неговите деца и внуци да изберат да живеят в нея. Общински съветник първи мандат.

> **Ще подходя с еднаква грижа и към града, и към селата**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

ТТИП - много повече от бизнес

Над 3,2 млн. европейци се обявиха срещу договора за свободна търговия

Светла ВАСИЛЕВА

На 6 октомври приключи събирането на подписи срещу готвеното на тъмно споразумение за Трансатлантическа търговия, инвестиции и партньорство (ТТИП) между ЕС и САЩ. Подписалите се в инициативата "Спри ТТИП" ("Stop TTIP") европейски граждани са 3 263 920. От България подписите са 34 094 (при квота 12 750). Всичко това в рамките на една година. Най-силно е участието на гражданите от Германия, Великобритания, Франция, Австрия и Холандия. Хората, участвали в инициативата "Stop TTIP", са достатъчни, за да формират жива верига по протежението на ЕС от Гибралтар до Талин, или общо 4500 км. Въпреки това голям част от европейските и родните политици продължават да не се съобразяват с мнението на избирателите си. Преговорите не са спирали. Амбицията на чиновниците от двете страни на Океана и на транснационалните корпорации е те да приключат до края на тази година. Гражданският натиск постигна малки победи в

битката за публичност

които само затвърдиха притесненията и подозренията около готвеното споразумение.

На 14 юни 2013 г. Европейският съвет дава мандат на Европейската комисия (ЕК) да води преговори за сключване на споразумение ТТИП, или иначе казано за подготвяне на договор за свободна търговия между ЕС и САЩ. Текстът на мандата не е публикуван, но в съобщението за него има няколко пояснения относно пълномощията. Има и гриф "ограничена публичност" с уточнение, че разгласяването на документа може да навреди на основните интереси на ЕС, на една или няколко страни членки. Едва на 9 октомври 2014 г. след граждански натиск текстът е оповестен. Това обаче е само прах в очите на европейците. Бюрократите се погрижиха идните 30 години достъпът до документите да бъде забранен. Четенето на част от тях е възможно за евродепутатите в специални помещения при изключително рестриктивни условия и с драконовски изисквания за конфиденциалност. Европейските граждани могат да видят консолидираните текстове само в случай, че в страната им има организирана специална читалня и то не от представителството на ЕК, а от посолството на САЩ.

За две години еврочиновниците така и не дадоха приемливо обяснение за секретността около преговорите. Тъкмо обратното. Онова, с което се опитват да залъгват гражданите става все по-жалко. В края на миналия месец по покана на Комисията по европейски въпроси

Протест срещу ТТИП

На 10 октомври европейци от 600 градове на континента в различни акции ще се обявят против подписването на ТТИП със САЩ (TTIP) и на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение с Канада (CETA). Те ще заявят несъгласието си преговорите да се случват на тъмно, като се имитира публичност, както и в името на печалбите на тесен кръг корпорации да се жертват суверенитетът, здравето, социалните права и околната среда.

Два града от България се присъединяват към общоевропейския протест - София и Добрич.

Организатори на протеста са Националната коалиция "Спри ТТИП "(За Земята, Фондация за околна среда и земеделие, Грийнпийс България и Зелените), Солидарна България, Гражданска инициатива за забрана проучването и добива на шистов газ в България по метода хидравлично разбиване, Колектив за обществени интервенции, Зелената партия и ПП "Българската левица".

За Добрич: начало в 11.00 часа пред църквата "Св. Георги".

За София: сборен пункт в 17.00 часа пред паметника на Патриарх Евтимий.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

към парламента в София беше представител на екипа на комисаря по търговията Сесилия Малмстрьом - Йолана Мунгенгова. Тя даде фамозно обяснение пред участниците в дискусия за ТТИП за тайнствеността, която витае около преговорите. Същата била едва ли не наложителна понеже преговарящите "не искали да се рекламират пред терористите" къде заседават, за да не стават обект на атака. Ако този аргумент ви се стори смешен, следващият е направо безумен. Посочи го председателят на комисията по европейските въпроси Светлин Танчев. ТТИП се договаря далеч от очите на гражданския контрол, понеже има опасност трети страни, като узнаят детайли, свързани с промяната на митата, да натрупат стоки, от които да реализират допълнителни приходи. С подобни измислици може да се самозалъгват чиновниците в Брюксел, може и да ги приемат за чиста монета. Няма икономическа логика, по която компания ще затвори "живи" пари в стоки, които ще реализира след 2 години когато ТТИП влезе в действие. Евентуално. Понеже споразумението може и да не стане факт.

Всъщност договорът ще даде по-малко от

скромни икономически ползи - 0,13% от БВП

Според моделите, проиграни в САЩ и ЕС, допълнителното нарастване на БВП се изчислява в рамките на 0,13% за страните в зоната на ТТИП. Оптимистичната прогноза на ЕС е за допълнителни 120 млрд. долара, което е едва 0.7% от сегашния БВП. То е в рамките на статистическата грешка. Въпреки строгата присъда на числата, ТТИП се рекламира пред народите като лекарство срещу липсата на икономически растеж и безработицата. В същото време коварството на два елемента, неразделна част от договора - механизма за разрешаване на спорове инвеститор-държава (Investor-state dispute settlement - ISDS) и регулаторното сътрудничество, се премълчава.

Същността на ISDS механизма е инвеститори да могат да съдят държавата за пропуснати техни печалби и нанесени вреди вследствие на промени в националното законодателство. Това се случва в специални трибунали, като се заобикалят националните съдилища. Иначе казано, имаме трансфер на юрисдикция, което е своеобразна форма на източване на суверенитет, което пък е в разрез с националната конституция. Какъвто и да е изходът от делата, разноските по тях винаги са за сметка на държавите и те са средно по 8 млн. долара. Възможността за търсене на права по този механизъм е запазена само за чуждите инвеститори. В същото време, ако инвеститорът е допуснал нарушения, държавата може да го съди само в националните си съдилища, но не и в арбитража. Граждани и техни организации също нямат право на жалба в наднационалния трибунал. Какво се получава? Чуждестранните инвеститори са изведени пред скоба, създадено им е привилегировано положение в сравнение не само с местните такива, но и по отношение на държавата. Те могат да торпилират всяка политика на легитимната национална власт, която по някакъв начин засяга интересите им. И го правят. Доказателство за това е ръстът на делата по механизма ISDS. Само за 2014 г. те са 600.

България също е страна

по две такива дела по данни на Министерството на финансите. Едното е заведено от австрийската компания ЕВН, която претендира за 600 млн. евро пропуснати ползи вследствие на промени в законите и регулаторната рамка на ценообразуването в енергетиката в периода 2004-2014 г.

Другото дело е от компаниите "Новера пропъртийс" БВ и "Новера пропъртийс" НВ, собственици на сметопочистващите фирми "Волф-96", "ДИТЦ" и "Чистота София". Претенцията е за 100 млн.евро заради прекратяване на концесионния договор за почистването на София през 2009 г. Потенциал за подобни дела срещу страната има още. В публикуваните части от договорите, сключени с американските ТЕЦ-ове, има специална клауза, наречена "защита на първоначалната инвестиция". Ако след датата на влизане в сила на договора, настъпи промяна в законодателството, така че да се засегне нормата на възвръщаемост и застраши направената инвестиция, то това е основание за претенция по механизма ISDS. Заради тази клауза от прословутите 5% такса върху продадената електроенергия, която внасят всички производители (в това число и държавната АЕЦ и ТЕЦ "Марица изток" 2, чийто ток е най-евтин) са освободени американските ТЕЦ-ове. Техните 5% се внасят от колабиралата Национална електрическа компания.

Практиката по прилагането на ISDS е причина

97% от гонитаните

по инициатива на ЕК европейски граждани да искат изваждането му от ТТИП. На такава позиция застанаха и двете камари на френския парламент. За да успокоят обществото, еврочиновниците предлагат компромисно решение. Механизмът остава, но се въвежда двуинстанционно производство. На първа инстанция делата ще се гледат от 15 съдии, избрани на квотен принцип - по пет от ЕС и САЩ и пет от други страни. На втора инстанция съдиите ще са 18. Това обаче не променя същността - заобикаляне на националните съдилища и изваждане пред скоба на един от участниците в пазара.

Регулаторното сътрудничество е другият елемент на ТТИП, който го прави различен от търговски договор. За него алармира немският всекидневник Frankfurter Algemeine Zeitung, като анализира работен документ от 23 януари 2014 г., озаглавен "Първоначални разпоредби в регулаторното сътрудничество". От него става ясно, че се предвижда съгласуване на търговското законодателство от двете страни на Океана, преди същото да бъде дебатирано и гласувано от националните парламенти и от органите на ЕС. Замислено е и създаването на специален регулаторен орган - Съвет за регулаторно сътрудничество. Фактически той поставя европейското и националните законодателства в зависимост от американското одобрение още на етап преди публичното обсъждане.

Двата механизма - за разрешаване на споровете инвеститор-държава и за регулаторното сътрудничество, правят ТТИП не просто договор за търговия и бизнес, а много повече от това. Те го превръщат в политически договор, който ще предефинира целия ЕС, ще прехвърли суверинитета от държавите членки към международните трибунали и регулаторния съвет, които са наднационални. Ако договорът бъде подписан в този му вид, тези две институции ще имат решаващо въздействие и за ЕС, и за националните правителства и парламенти. И това вече не е само търговия и бизнес, а повече. Много повече. Това е организацията на целия ни живот.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

С полицейска кубинка

Според митологията на прехода през 2015 г. България трябваше да е една лежерна капиталистическа Швейцария на Балканите и да тъне в безоблачно щастие. А стана точно обратното - вместо в бъдещето, се връщаме със страшна сила в миналото, във времената на Гочоолу и Дочоолу, които знаят да правят избори единствено със сопа.

Пореден кандидат на БСП, този път в Белово, сигнализира, че върху него се оказва натиск да се оттегли от изборите. Инструментариумът на насилието е разнообразен - от преки заплахи, че ще затворят цеха му, до саботиране на елмрежа в деня, в който той трябва да участва в тв предаване.

Случаят не е изолиран - в Пловдив, Шумен, Перник социалистите алармираха, че полицейската кубинка на ГЕРБ се опитва да подмени изборите още преди да са започнали. Те могат да действат само чрез насилие, защото знаят, че нямат идеи, с които да спечелят въображението и сърцата на хората. Всеки път, когато ГЕРБ организират избори, се стига до такъв насилнически драматизъм. Трябва ли да припомняме и позорната сцена от 2011 г., когато двама депутати от ГЕРБ бяха спипани и снимани как изнасят чувалче с бюлетини от ОИК-София?

ГЕРБ не е партия, а организирана група за насилие, която иска да овладее всички властови механизми и така да легитимира своя милиционерски подход към света. В тази ситуация обаче има един светъл лъч, малко късче надежда. БСП при всичките си проблеми, недоразумения и отчаяния все пак предизвиква страх. Защото опитът да спреш един ляв кандидат изобщо да се яви на вота не говори за смелост у властта. По-скоро издава една подсъзнателна тревожност, че утопичната картина, която рисуват медиите, не е вярна и че хората, които никой не слага в уравнението, могат да изровят своята собствена изборна сопа. И на изборите да я развъртят както трябва...

Анатолий СТАНКУЛОВ

Транспортни неволи

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Стана традиция столичните управници да се гордеят с постижения в областта на транспортното обслужване. Хвалбите започват с метрото и завършват... с метрото и малко нови автобуси по екзотични линии за разкош. Ако слушаме гласовете от общината, София има не само най-добрия транспортен парк, но и най-добрата инфраструктура. Самохвалството не върши работа, когато хората недоволстват. Като тези от "Младост", които искат не само метро, но и наземния транспорт, с който са свикнали. Преди месец протестираха десетки, които искаха обратно спирките на два столични автобуса. От ден в "Младост" тече подписка за връщането и на автобус 306.

Безспорно метрото е модерно транспортно средство. Но е вярно и това, че наземният транспорт не е затворена страница. Хората в нормалните държави дори ползват електроавтобуси заради чистотата на въздуха. У нас процесът ще се забави с десетилетия. Столичани днес имат причина да искат много от кметицата Йорданка Фандъкова, чийто екип всекидневно е ангажиран да дитирамби колко безалтернативна е тя, вместо да решава транспортни проблеми. Има метро, но няма път до него в крайните квартали. Или ако има път, това всъщност са пътеки, по които се гази във вода. Така по мрамора в метростанциите остават кални следи - цивилизовано, нали! Има нови автобуси, но те не стигат навсякъде - в кварталите на София все още скърцат старите икаруси.

Политиката на СО по отношение на транспорта е на парче. Кой е видял план или проект за транспортно развитие на града? В нормалните общества такива проекти се обсъждат и с гражданите. А не им се спускат като свършен факт, за да бъдат тествани силите на хората за протест. Тест, който те засега преминават с успех, борейки се с поредното некадърно общинарско решение.

Заслужили... еднократно

НАДЕЖДА УШЕВА

Държавни парични награди за особени заслуги към българската държава пожизнено ще получат няколко културни дейци. Това решиха властите за оперетната певица Анелия Шуманова, актьора Васил Михайлов, археолога проф. Людмил Гетов, диригента Стоян Бабеков и народната певица Янка Рупкина. Със сигурност това не са всички българи, които заслужават парични награди за изключителните си постижения в областта на културата. Списъкът на достойните е дълъг...

Друг е въпросът как се определят персоналните пенсии. Справедливо е да има точни и ясни критерии, а не на парче да се раздават някакви премии на субективен принцип, и то от време на време. Може да се избегнат протяжните и мъчителни процедури, из които са принудени да се лутат и управляващи, от които зависи това решение, и творци. Регламентирано правило би могло да отчита възраст, артистична дейност, трудов стаж.

Важен момент е финансовото поощрение да бъде ежемесечно, а не еднократно. Да не би някога на парче да са се трудили или еднократно да са прославяли родината най-изявените ни певци и артисти? Мнозина от тях днес буквално мизерстват, и когато ни напуснат, се сещаме, че не са могли да си платят дори тока и лекарствата. Най-достойните ни културни дейци преживяват жалки старини. Често дори без блага дума и разбиране. Въпреки увереното и единодушното мнение, че "големите кумири не заслужават подобно унижение", както заяви Рашидов вчера.

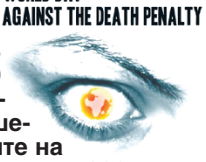
Хората на изкуството имат нужда от стимулиране не само финансово, а и духовно. Ако няма морална подкрепа, как ще дойде материалната? Хубаво е като за начало властимащите да помислят върху идеята за връщане на званията "заслужил" и "народен" артист, които ще донесат на творците не само по-високи пенсии, а и съответното уважение.

Датата 10

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА АРХИВИСТА. На тази дата през 1951 г. с Указ на Президиума на НС се създава Архивно управление в структурата на МВР, с което се поставя началото на националната архивна система. Приетият през 2007 г. Закон за Националния архивен фонд дава днешния статут и наименование - Държавна агенция "Архиви".

СВЕТОВЕН ДЕН СРЕЩУ СМЪРТНОТО НАКАЗАНИЕ. Отбелязва се от 2003 г. по инициатива на Световната коалиция срещу смъртното наказание. Организацията е учредена на 13 май 2002 г. в Рим от близо 60 правозащитни и други организации от целия свят. С решение на Комитета на министрите на Съвета на Европа от 26 септември 2007 г. на 10 октомври се отбелязва и Европейският ден против смъртното наказание. Днес е и Световният ден за психично здраве. Отбелязва се за първи път през 1992 г. Ключов момент в обявяването му има Клубът на Първите дами, основан от Розалин Картър.

1813 - РАЖДА СЕ ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ, ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1901 Г.). На 24 години пише първата си опера, изнесена с успех в миланския театър "Ла Скала". Един от най-влиятелните композитори на XIX в., негови творби и днес се изпълняват често от оперните театри по целия свят. Сред най-известните му творби са "Набуко", "Ернани", "Риголето", "Трубадур", "Макбет", "Травиата", "Аида", "Дон Карлос" и др.

1924 - РАЖДА СЕ ДЖЕЙМС КЛАВЕЛ, БРИТАНСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1994 Г.). Известен със своите романи "Шогун" и "Цар Плъх", както и със сценариите си на филми като "Полетът", "Тутси" и "Голямото бягство". Неговите герои са главно западняци, дошли в Азия с търговски намерения. Самият Клавел вярва в ползата от свободната търговия между нациите, виждайки я не като експлоатация, а като събиране на различни култури. Поради това и в работите му се забелязва известна доза антиимпериализъм.

1944 - УМИРА АЛЕКСАНДЪР ПИПОНКОВ (ЧАПАЙ), ПАРТИЗАНСКИ КОМАНДИР (Р. 1920 Г.). Активен член на РМС и БРП(к). При опит да бъде арестуван от полицията (1943) минава в нелегалност. Приема партизанското име Чапай. От есента на 1943 г. е командир на отделение в чета "Кочо Честименски", а по-късно - командир. На 9 септември 1944 г. с вдигната ръка и развято червено знаме Чапай е възторжено приветстван от насъбралото се население на гара Белово. Събитието влиза в кинохрониката. Чапай участва в първата фаза на войната срещу Германия. Загива в ожесточен бой за вр. Петралица, Кумановско.

1963 - УМИРА ЕДИТ ПИАФ, ФРЕНСКА ПЕВИЦА (Р. 1915 Г.). Родена под името Едит Джована Гасион, тя е видна представителка на френския шансон, смятана за символ на Франция. Майстор на баладата. Музиката ѝ е отражение на нейния трагичен живот, изпълнен с контрасти и странности - световна слава, лични нещастия, малка и крехка фигура, мощен и характерен глас.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
10 ОКТОМВРИ 2015
ДУМА

ТЪЛКОВНИК

ИЗГРЯЛО ЕДНО ЧУДНО ВРЕМЕ...

Благодатните дни, наричани Циганско или Сиромашко лято, могат да настъпят от празника на Св. Димитър, 26 октомври, до началото на декември

Богдан ИВАНОВ

Тежкият, мъчителен августовски зной тази година беше пресечен за три-четири дни от приятно захлаждане - облаци, дъжд, вятър и 6 до 8 градуса по-ниски температури. Докато народът се засмее щастлив, времето обаче бързешката нахвърля в лятната пещ цяла планина кюмюр и навън отново се нажежи до червено. Тогава един титан на мисълта изрече пред цяла България:

- Ето, дойде вече Циганското лято!

Друг, подобен нему, около средата на септември, при същата промяна на времето, не се стърпя да обяви с безапелационния тон на световен пророк:

- Циганското лято започва в неделя!

О, свещена простота!

Какво Циганско лято... посред лято? Какви температури от 36-38, че до 40 градуса дори през "циганското" лято? Какво уж меко слънце, което така изгаря, че човек ако стои под лъчите му повече от 5-10 минути не ще се опържи, а направо ще се изпари?

Циганското лято е два месеца по-късно. При това може да го има, но може и да го няма, ако свие здрав студ, ако се задържи през втората половина на октомври и през ноември, в такъв случай Циганското лято ще ни прескочи - нищо, че хич не ни се иска.

Според народното поверие св. Димитър и св. Георги са братя близнаци, като св. Георги носи лято, а св. Димитър - по-големият от двамата - зима.

Има приказка: "Дойде ли Димитър, идва и снегът". Само че преди да се появи снегът, след 26 октомври, когато е Димитровден, и чак до края на ноември, т.е. следващите 40 дни, почти всяка година се случва да настъпят 5-6 спокойни, слънчеви, сухи, топли дни. Е, точно те са Циганското лято, нарочно го пиша с главна буква. Някои още им викат Сиромашко лято.

Защо така?

Защото циганите са бедни хора и тяхната орисия в живота е много да мизерстват и много да страдат. И тези 5-6 дни всъщност са тяхното второ, но твърде кратко лято... в зимата.

Те им се радват като деца, те пеят и се веселят, че Господ не ги е забравил, върви с тях по пътя, подкрепя ги и сега им подарява един малък слънчев прозорец в гладорията, тъмнината и студа на зимата.

Случва се понякога, а сякаш последните години по-често, засмяното, топло и сухо време да се задържи по-дълго - 15 и дори 20 дни. Тогава природата сякаш отваря едното око, протяга се лениво и ха-ха пак да се пробуди. Надигат глави цветя, храсти, дръвчета и някои дори започват да цъфтят отново. Както се казва, невероятно, но факт!

Това дава храна на метеоролози и гадатели да се заровят в народните поверия и предсказания и да обясняват по вестници и по телевизии на ошашавения от всякакви премеждия и "чудеса" особено последните години български народ, какво значи да цъфнат цветя и храсти по такова време и дали освен тях няма най-после и ние да цъфнем и да вържем.

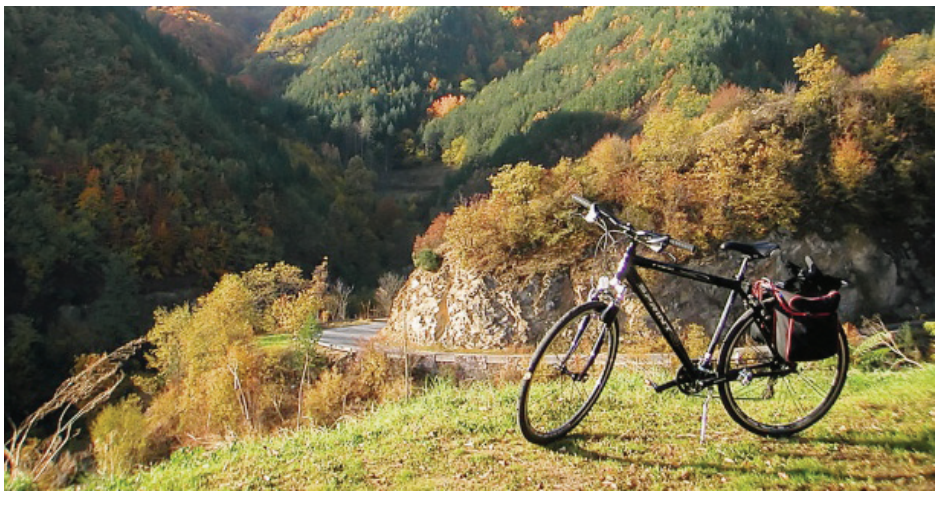
Така че Циганското лято е голяма работа - то не само подсеща за интересни възможности при тълкуването на делата български, но и позволява някои сладки, макар и кратки, мечтания на прага на зимата...

И малките - на тиферич

Дори животните се чудят - какъв сезон е сега и какво става на тоя свят

На разходка с велосипед в края на октомври

Циганско лято

Петър АЛИПИЕВ*

Би трябвало да бъде зима,
да пука камък и дърво
и над пространствата да има
саван от сняг. А то какво?

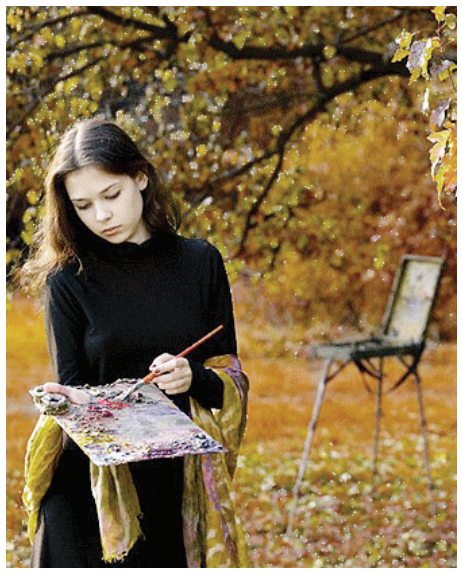
Изгряло едно чудно време,
дошли едни такива дни,
че сипката отново дреме
под слънцето. Над равнини

и над баири шумно слиза
рояк скорци. Във нега спят
до шипката с червена риза
зелени гущери. Пълзят

по топлата земя щастливи
работни бръмбари, безброй
комари и мушици сиви
изпълват сладкия покой

и над полето благодатно,
под чистия и ясен свод
май няма нищо по-приятно
от подарения живот.

***Петър АЛИПИЕВ (1930-1999) - български поет и преводач. Негови стихове са преведени на почти всички европейски езици.**

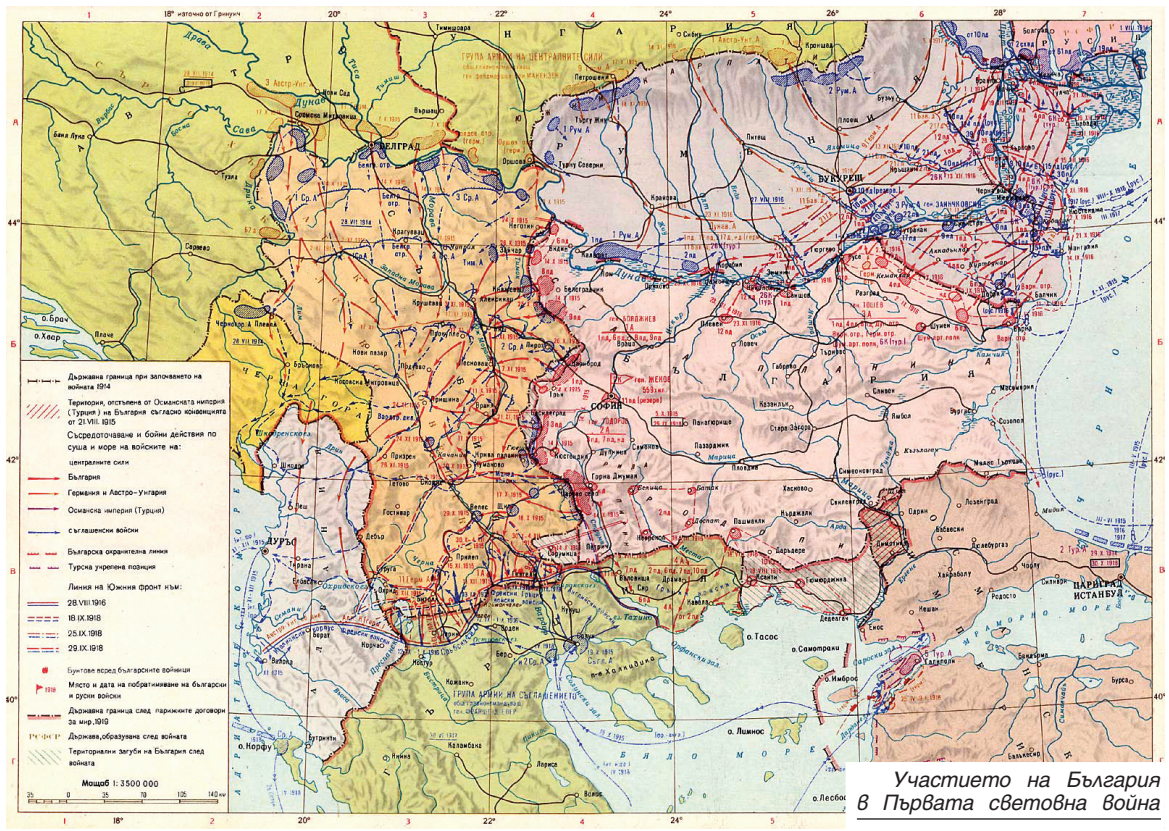

Вдъхновение сред природата

ВМЕСТО НАЦИОНА
ИДЕАЛ НАЦИОНА
КАТАСТР

След края на Първата световна война страната не само губи всичките си завоевания, спечелени на бойните полета, както и много други територии, но й трябват дълги години, за да се съвземе от покрусата и разрухата

Доц. Йордан ВАСИЛЕВ, д-р по история

Участието на България в Първата световна война

Войната избухва на 28 юли 1914 г. Противници са Антантата - Англия, Франция, Русия, и Тройното съглашение - Германия, Австро-Унгария, Италия. Още в началото на войната Италия напуска Тройното съглашение и преминава към Антантата. Нейното място заема Турция. България обявява неутралитет, който, както образно се изразява министър-председателят Васил Радославов, е "с пушка при нозе". Защото тя има сметки за разчистване най-вече със Сърбия, но също така и с останалите си съседи, които през 1913 г. са заграбили нейни територии. За всички е ясно, че обявеният неутралитет е временен, въпросът е докога.

Голямото наддаване

Както Антантата, така и Съглашението оценяват потенциала на Българската армия и затова се стремят да привлекат страната ни за съюзник. Тъй като знаят какви са нашите стремежи, започват да се надпреварват с обещания за тяхното задоволяване. Какво предлага Антантата?

Ако България премине на нейна страна, да нападне Турция и да се върне на границата Мидия-Енос, определена с Лондонския договор от май 1913 г., а дори с корекция по линията Мидия-Родосто. Ще упражни давление над Сърбия да върне териториите от безспорната зона, съгласно Българо-сръбския договор от 29 февруари 1912 г., и ще разпредели справедливо спорната зона. Гърция трябва да отстъпи Кавала и островите Тасос и Самотраки. Румъния да върне Южна Добруджа, а дори и части от Северна.

Недостатъкът на тези предложения е, че те ще се осъществяват след края на войната. При това Сърбия, Гърция и Румъния излизат със съвместна декларация, с която решително възразяват срещу така направените обещания. Според Фердинанд, който вече е научил и някои български поговорки, това е като "Трай, коньо, за зелена трева".

А какво предлагат Централните сили (поради отказването на Италия така се нарича бившето Тройно съглашение)?

Тъй като Сърбия вече воюва с тях, ако България се включи във войната на страната на Централните сили, взаимно да я разгромят и ние да вземем цяла Македония, а също така Нишка и Пиротска околия. Ако Гърция се присъедини към Антантата, пак със съвместни усилия да я разгромят и тогава България ще получи цяла Егейска Тракия и принадлежащите й острови.

Надпреварата се води и на финансовия фронт. България има нужда от пари за превъоръжаване на армията си, изчислено е, че за тази цел са й необходими 500 млн. лв. Първа предлага заема Френската национална банка, и при това с доста изгодни условия - срок на изплащане 25 г. и лихва 5,4%. Но французите само предлагат, а германците настояват те да бъдат кредиторите, и успяват. Заемът е взет от германска банка със срок на погасяване 20 г. и лихва 7,2%. За да се успокоят опозицията и обществото, е обявено, че той ще се използва не само за превъоръжаване на армията, но и за социални цели, обаче не се уточнява какви.

Съдбовното решение

Така изминава мирната за България 1914 г. и по-голямата част от 1915. На Източния и Западния фронт се разгарят големи сражения, в които загиват милиони войници, офицери и мирни жители, разрушени са градове и села. Но веднъж пламнала, войната иска все нови и нови жертви. В нея се включват и страни извън Европа и тя става световна. При това пред България все по-решително възниква въпросът към коя страна да се присъедини. Става ясно, че Фердинанд и правителството на Васил Радославов имат намерение да приемат офертата на Централните сили. Опозицията обаче е за продължаване на неутралитета или за присъединяване към Антантата. Нейните лидери искат среща с Фердинанд и той ги приема.

Всеки от тях изказва своето становище в рамките на 5-10 минути. Земеделският водач Александър Стамболийски обаче говори 2 часа и 16 минути. Заключителните му думи са: "Ако Фердинанд привърже България към колесницата на Германия, ще последват гибелни за нея събития, а той ще изгуби короната си".

Тесните социалисти отказват да присъстват на срещата. Те организират митинги и демонстрации под лозунга "Не на войната!"

Съдбоносното решение обаче вече е взето. На 6 септември Васил Родославов подписва тайна Българо-германска спогодба, а подполковник Петър Ганчев - военна конвенция. Следващите дни такива документи се подписват и с Австро-Унгария. Според тях с обединени усилия те първо трябва да разгромят Сърбия. В тази офанзива Германия и Австро-Унгария ще участват с по 6 дивизии, а България - с 4. По време на войната Германия ще снабдява Българската армия с оръжие и муниции, доколкото е във възможностите й, с оглед на това, че първостепенно е задоволяването на кайзеровата армия, а има подобни задължения и към другите съюзници - Австро-Унгария и Турция.

Разбира се, всичко няма да се даде даром. Българските армии се поставят под върховното командване на фелдмаршал Макензи и фактически той се разпорежда с тях. България трябва да предостави огромни количества суровини и хранителни продукти за Германия и нейната армия. Германските офицери и войници, разположени на територията на България, няма да са подвластни на нейните закони. Въпреки тези унизителни условия Васил Радославов, разбира се, със съгласието и одобрението на Фердинанд, подписва спогодбата за присъединяване на страната ни към Германия.

Какво следва по-нататък

В България е обявена обща мобилизация - мъжете от 18 до 45 г. са призовани да се включат в армията. Времето е избрано подходящо - реколтата е прибрана, а на запасняците съобщават, че тяхното участие във войната ще бъде кратко, до Коледа ще се върнат по домовете си. Има основание това обещание да се сбъдне. България няма да воюва с Антантата, нейната цел е да накаже Сърбия за вероломството й през Втората балканска война и да си върне заграбените територии. Прави се аналогия със Сръбско-българската война през 1885 г., когато за 2 месеца нашите капитани са сразили сръбските генерали и само нерешителността на княз Александър Батенберг е попречила да превземат Белград. А сега имаме и съюзници - Германия и Австро-Унгария, които ще я ударят от север и запад. Междувременно австро-унгарската армия вече е пред Белград, а сръбското правителство и кралят са се преместили в Ниш.

България се включва във войната

Това става на 14 октомври, когато тя обявява война на Сърбия. Според договора с Централните сили България трябва да настъпи с 4 дивизии, но тя изпраща 12, разпределени в две армии - Първа под командването на генерал Климент Бояджиев, и Втора с генерал Георги Тодоров. Трета армия е оставена в резерв, а в хода на войната се създават и други армии.

Докато съюзниците все още само се подготвят за настъпление, нашата Първа армия влиза в ожесточени сражения на фронт от 260 км. Въпреки много добре

Пленен от наши сили

Немски щурмови танк във Франция

укрепените позиции и яростната съпротива на сърбите нашите напредват средно с по 15-25 км на ден на различните участъци на фронта. В края на ноември главната сръбската армия е разгромена и само поради недостатъци в стратегическо и тактическо отношение от страна на главното ни командване и несъгласуваност с действията на съюзниците остатъците й успяват да се изтеглят през Албанските планини и да стигнат до Адриатическо море, откъдето с френски и английски кораби са прехвърлени на остров Корфу.

Южният фланг на сърбите също е разгромен и нашите войски преследват буквално по пе-

www.duma.bg

Снимки ИНТЕРНЕТ

Троянската керамика е продукт със световно реноме

ДА ЗАЩИТИМ АВТЕНТИЧНИТЕ ПРОДУКТИ И ЗАНАЯТИ!

Троянската керамика и врачанският варовик могат да бъдат патентовани чрез разширяване на Европейската схема за географски указания

Българското розово масло е известно в цял свят

Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

Бохемският кристал, троянската керамика, шотландското каре и други традиционни продукти трябва да получат по-добра защита и популярност на европейско ниво. Това може да стане чрез разширяване на системата на ЕС за защита на географските указания (ГУ) към нехранителните продукти. За това апелирах по време на обсъждането на доклада за "Максимално оползотворяване на произтичащото от традициите ноу-хау на Европа: Евентуално приобщаване на неселскостопанските продукти към защитата от страна на Европейския съюз на географските указания" на пленарното заседание в Страсбург. Като член на Комисията по култура и докладчик от групата на социалистите, призовах Европейската комисия да разработи подходящо законодателство, което да защитава този тип продукти на европейско ниво. Докладът бе приет с голямо мнозинство от Европейския парламент и прехвърли топката в полето на Комисията.

Географското указание позволява да се обвърже даден продукт и неговите качества от определена държава, местност или район с мястото на неговото производство. Към момента в Европейския съюз разполагаме с единна защита на ГУ

само за хранителни продукти

Същевременно в България и в другите страни от Съюза има голямо разнообразие от автентични продукти и занаяти, които произхождат от определени географски райони и са част от местната култура и идентичност. Това може да са керамични и кожени изделия, платове и дантели, скъпоценни камъни и бижута, мрамор и каменни продукти.

Европейската комисия до този момент е идентифицирала над 800 продукта, които биха могли да се възползват от тази защита. Всички сме чували за ножовете "Солинген", чешкия кристал и шотландското каре. Продукти от България със световно реноме са троянската керамика и врачанският варовик.

От всички държави членки обаче само 15 са въвели в националните си законодателства защита за този тип продукти. Проблемът идва от това, че ако местен производител иска да защити своя автентичен продукт на европейско ниво, той трябва да получи защита във всяка отделна държава членка, което е свързано с много средства и преодоляване на административни бариери. От тази слабост се възползват компании, които си присвояват името на традиционни продукти, но без да могат да гарантират произход и качество. Ето защо считам, че единна защита е необходима, за да избегнем злоупотребите и да съумеем да съхраним традиционни умения и занаяти, които от векове се практикуват по нашите географски ширини.

Смятам, че приобщаването на системата за защита на ГУ към нехранителните продукти

ще е от полза както за бизнеса и производителите

така и за потребителите. От една страна, производителите на традиционни стоки ще имат възможност да получат финансова подкрепа от държавата, за да популяризират продуктите си. От друга страна, един автентичен продукт, чиято репутация и качества са признати в цяла Европа, има потенциал да привлече внимание върху конкретни региони, които често са слабо населени и с високи нива на безработица. Освен това споделям разбирането, че популяризирането на местни и регионални традиционни стоки е важно не само за осигуряването на справедливо заплащане на местните производители, но и за създаването на условия за развитие на устойчив културен туризъм.

Що се отнася до потребителите, те обръщат все по-голямо внимание на качеството и искат да знаят кои продукти са оригинални и автентични. Европейският знак за качество ще им даде сигурност, че продуктът се ползва с определена репутация, а това ще им даде възможност да направят информиран и надежден избор.

Икономическите ползи за страната ни също не са за подценяване. Създаването на европейска схема за защита ще спомогне за

популяризирането на индивидуалността и качеството на българските продукти

дължащи се на определени природни дадености и съхранено в продължение на десетилетия ноу-хау. Българското розово масло е известно в цял свят. Защо да не можем да се гордеем и с качествата на врачанския варовик? Добивът на варовик от Враца датира от края на XIX и началото на XX век. Той произлиза от две основни находища - едното е в село Върбешница, а другото - в Горна Кремена, област Враца. Добре познат е и високо ценен на международния пазар, защото лесно се обработва, има отлични декоративни качества и освен това не е твърде скъп. Отличните му характеристики се дължат на специалния метод на екстракция. Може би не ви е известно, но едни от най-красивите сгради в България са направени от врачански варовик!

Сред целите, които съм си поставил като представител на България в Европейския парламент, е да популяризирам автентичните български продукти, култура и традиции. Първата стъпка към постигането на тази цел направих, като стартирах националната кампания

„Година на географските означения в България - Да защитим българския вкус"

Известни сме по цял свят с качеството на нашите храни, но малко от тях са вписани в европейската схема за географски означения за хранителни продукти. Системата на ЕС за защита на селскостопански продукти е един от големите успехи на Съюза. Аз вярвам, че трябва да се вдъхновяваме от подобни модели, които доказано работят. Традиционни занаяти и методи на производство, които представляват съществена част от нашето културно наследство, могат да изчезнат безвъзвратно, ако не осигурим подходяща закрила на европейско ниво.

S&D
Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент
Делегация на българските социалисти

Едни от най-познатите и известни сгради в България са облицовани с плочи от врачански варовик - Съдебната палата в София, Катедрален храм "Св. Александър Невски", Софийски университет "Св. Климент Охридски", ЦУМ, както и безброй сгради и паметници от регионално значение в цялата страна

ДУМА Неделник
СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

ЕКСПЕРТИ:

Няма доказано вредни храни

Оказва се, че физическата неактивност причинява повече смърт от тютюнопушенето

Водещи в борбата с наднорменото тегло и физическата неактивност са информационните кампании, насочени към родителите, които имат основна роля при формиране на хранителните навици на техните деца

"Към момента няма проучване, в което научно да се доказва, че консумацията на определени храни и напитки самостоятелно води до затлъстяване или диабет", пише в официално становище проф. д-р Светослав Ханджиев - председател на Българската асоциация за изследване на затлъстяването и съпътстващите го заболявания "Акад. Ташо Ташев" и изпълнителен член на борда на Европейската академия на науките по хранене.

Няма нездравословна или вредна храна, а нездравословни хранителни режими, категоричен е проф. Ханджиев. Той пояснява, че "всичко, което е създадено от природата за трапезата ни, е добро", но има болестни и физиологични състояния, професии, възраст, двигателна култура и пр., при които една храна е препоръчителна, друга - не. Например пълнозърнест хляб препоръчваме за хора с диабет, но за хората с хроничен гастрит или язва на 12-опръстника се препоръчва бял хляб, казва специалистът.

Няма нездравословна храна, а консумация на големи количества храна или недостатъчно движение, категорична е и Ласка Ненова - основателка на "БГ Бъди Активен". Тя посочва, че икономическите негативи в ЕС от недостатъчното движение са много сериозни. Например разходите на страните от ЕС от физическа неактивност възлизат на около 80 млн. евро годишно. Физическата неактивност причинява повече смърт от тютюнопушенето, казва Ненова, основавайки се на множество изследвания.

Проучване сред българите показва, че 77% не са физически активни, а 23%, които са физически активни, са млади хора с по-високи доходи и високо образование от големите градове. Българските деца са първенци в Европа по стоене пред телевизионния екран или компютъра и таблета - над 25 часа и 7 минути седмична, което прави по 3-4 часа дневно. Вече е доказано, че обездвижването и седенето над 5,5 часа дневно е причина за много заболявания - болки в двигателния апарат, депресия, хипертония, диабет, сърдечно-съдови заболявания и пр. В същото време със спорт се занимават едва 1/5 от българските деца. Подрастващите у нас са на 5-о място в Европа по затлъстяване.

100 стъпала = 5 мин. интензивен спорт

Учените вече са установили, че за здравето на човек е необходимо дневно да бъдат изминати поне 10 хил. крачки. Установено е също, че изкачването на 100 стъпала се равнява на 5 мин. интензивен спорт, а с изкачването на 200 стъпала се изгарят поне 190 ккал.
Тичането е добър спорт, но за хората с индекс на телесна маса (BMI) над 28 този спорт носи рискове. За да изчисли човек своя BMI, необходимо е да раздели теглото си, измерено в килограми, на квадрата от ръста си в метра. Само 1 час танци изгарят около 600 ккал.

Затлъстяването има връзка с бедност/богатство и образованост

В бедните страни затлъстяването е по-типично сред по-образованите, а в по-богатите страни повечето страдащи от наднормено тегло са с по-ниско образование. Това е установил екипът на Йонас Минът от Университета в Осло, Норвегия. Авторите изследват предположението, че затлъстяването е свързано с БВП на страната и степента на образованост на населението ѝ. Анализирани са данни от 70 страни и резултатът потвърждава връзката. Учените установяват, че връзката е по-силно изразена сред жените. Обяснението на специалистите е, че в по-богатите страни, където икономиката предимно се основава върху услугите и производството, повечето хора могат да си позволят да консумират висококалорични храни. По-малко срещани са и професиите, които включват тежък физически труд.

Безплатни прегледи

✔ **Дерматологични прегледи за бъбречно трансплантирани и пациенти на хемодиализа ще се извършат в болница "Токуда" на 14 октомври от 9.30 до 15.30 ч.**

Пациентите, които желаят да се възползват от инициативата, е необходимо да се запишат предварително на тел. 02/403 4430 и 02/403 4933.

• • •

Бъбречно трансплантираните пациенти и тези, които са на хемодиализа, имат специфични дерматологични рискове, доказани в практиката. Кожните промени при трансплантирани пациенти се дължат най-вече на имуносупресивната терапия, която задължително провеждат до края на живота си. Тези пациенти имат увеличена кожна чувствителност и повишен риск от развитие на кожни карциноми, поради което се препоръчва засилено внимание и редовна дерматологична профилактика. Други характерни кожни заболявания вследствие на имуносупресията са херпесни, HPV инфекции и бактериални и гъбични инфекции, както и неинфекциозни промени като кожни стрии, акне, себорея, пиларна кератоза, периорални (на лицето и устните) дерматити и др.

Характерни кожни заболявания при пациентите с хронична бъбречна недостатъчност са уремия пруритус (сърбеж вследствие на интоксикация), калцифилаксия (опасно заболяване с кожни лезии, които се дължат на отлагане на калций в малките разклонения на артериите), нефрогенна системна фиброза (системно заболяване с фиброзни кожни промени и засягане на множество други органи), придобита перфорираща дерматоза (кератотични плаки вследствие на бъбречното заболяване) и др.

Нуждаещите се от бъбречна трансплантация са най-много от чакащите за трансплантация в България. Редовната дерматологична профилактика е препоръчителна както за трансплантирани, така и за диализни пациенти, предвид повишените рискове.

✔ **Безплатна среща с уролог за проблемите на простатата ще се проведе в пенсионерски клуб на ул. "Никола Мушанов" бл. 41 в кв. "Красна поляна" в София на 14 октомври (сряда) от 17 ч.**

Срещата е част от Националната кампания за мъжко здраве "Отиди на преглед", която включва безплатни образователни срещи в различни региони в България със специалисти уролози, разясняващи какво е доброкачествена хиперплазия на простатата (ДПХ), каква е ползата от навременното ѝ диагностициране и лечение, както и рисковете от забавянето им.

Организатор е Българското урологично дружество със съдействието на "ГлаксоСмитКлайн".

Народна медицина

Кореният от брош пазят от камъни в бъбреците

Брошът, наричан и бояджийски брош (Rubia tinctorum L.), е билка, доказала се във времето като цяр за камъни в бъбреците. Коренището и плодовете се използват и в бояджийството, откъдето идва и едно от названията на растението. У нас растението е разпространено предимно в Източна и Южна България и може да бъде намерено из храсталаците, край градите и из дворовете.

Билката е подходяща само за камъни в бъбреците с размер на песъчинка.

Използват се коренищата с корените, вадени през септември и октомври след узряването на плодовете, и то предимно от 3-4-годишни растения. След изваждането коренищата заедно с корените се измиват и се сушат на сянка или в сушилня при температура до 40 градуса. Изсушените части отвън са тъмно- или жълточервени, а отвътре са яркочервени, без миризма и със слабо горчив вкус.

Брошът има пикочогонни и маточно-очистителни свойства. Подпомага лечението на каменната болест на бъбреците и пикочния мехур, подобрява образуването на костите, прилага се при камъни в бъбреците, възпаление на бъбречното легенче и пикочния мехур, слаба или липса на менструация, при заболяване на костите (рахит), като помощно средство при някои доброкачествени анемии.

В българската народна медицина се употребява още при шипове, далачни страдания, костна туберкулоза и др.

НАЧИН НА УПОТРЕБА:

- 1 ч.л. ситно нарязани корени се варят 10 мин. в 400 мл вода. Прецедената отвара се пие по 1 винена чаша преди ядене 3 пъти дневно.

- Коренищата могат да се използват и във вид на прах, който се взима колкото царевично зърно с малко вода преди ядене 3 пъти дневно.

- За камъни в бъбреците или пикочния мехур 1 ч.л. корен от брош се натрошава и се поглъща с чаша вода. Взима се преди хранене в продължение на седмица. При употреба се забелязва тъмно оцветяване на урината и честа жаждата, което води до често уриниране.

! Билкари предупреждават хората, които възнамеряват да използват билката, да се консултират с лекар, тъй като е възможно в някои случаи да се използват и други медикаменти.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

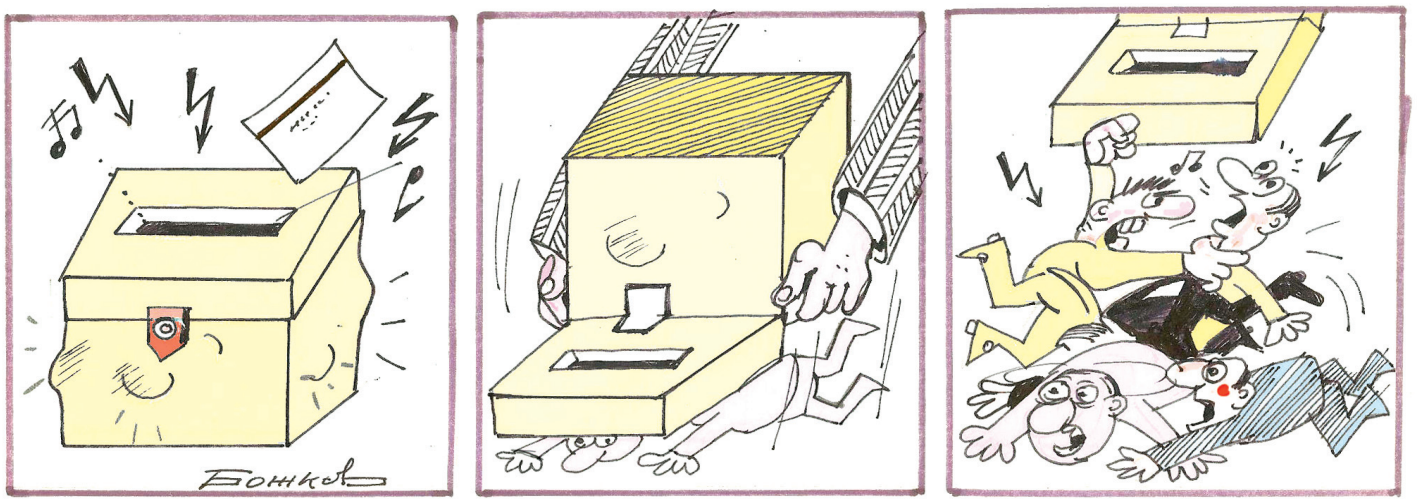
Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

ПАРЛАМЕНТАРНА

Тихомир ЙОРДАНОВ

На спора ви познат аз похлупак ще турна:
ковачница не е тоз парламент, а фурна.
Закони в него не коват, тесто омесват -
забъркано веднъж, със друго се замества.
Опалят ли пещта, с дърва ги вижте – тичат,
че всеки своя хляб сам най-добре изпича.

СЛЕДИЗБОРНА КОАЛИЦИЯ

Огън! И слоган след слоган!

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Всичко е въпрос на шанс. До нашия блок живее един, който, след като обиколи всички партии, си направи негова и се кандидатира на изборите. Спря ме той на улицата край блока и ми каза:

- Срочно трябва да ми измислиш ударен лозунг, или както му казват още - слоган, за изборите. Така го правят на Запад! Намерил съм си спонсори, не се щадят, добре плащат! Е, после аз като кмет ще трябва да им се реванширам, но сега ми трябва слоган. И за афишите, и за листовките, и за визитките... И започна да ми обяснява платформата на партията си. А аз бързо съобразявам и го питам делово:

- Кой номер си изтеглил за бюлетината на твоята партия?

- 118.

- Сто и осемнайсе? Сега ще ти съчиня слогана и печелиш още на първия тур - и като се хванах за главата, изблещих очи в знак на върхово умствено напрежение. Готово! Слоганът ти е: "ПРИЯТЕЛЮ, НЕ КОЛЕБАЙ СЕ, ГЛАСУВАЙ СЪС СТО И ОСЕМНАЙСЕ!"

- Е, страхотен си! - тупна ме възторжено по рамото съседът политик, мушна в горното джобче на ризата ми стотарка и хукна да поръчва афиши, листовки и билбордовете...

В печатницата обаче се изтървал и казал кой му е измислил слогана-трепач.

Славата ми се понесе навред. Започнаха да ме търсят отвред, а аз разигравах все същия цирк и измислях слоган след слоган. А джобовете ми се издуха от стотелевки. Наложи се да си купувам кожена чанта...

Моите слогани вече можеха да се видят навред по афиши, билбордове, вестници, телевизионни клипове:

"Ще си диване, ако не гласуваш с двеста и две!" "Вече, майна, не трай се - гласувай с двеста и двайсе!" "Всичко ще е ти наред, ако пуснеш сто и пет!"

"Не падай в живота на колене - гласувай с бюлетина петстотин и две!" "Не ставай патка - гласувай със сто и петдесятка!"...

Забогатях от тези слогани. Започнаха да ми се обаждат и от чужбина. Започнах да уча английски. Вече съм на урока "Джон има куче" ,"Мери има топка"...

Ей, велико нещо е демокрацията - вярно, изборите нищо не променят, но как се печели от тях, представа си нямате! Изобщо: "Огън! И слоган след слоган!"...

Цигански напеви

Благовест МИТКОВ

Вчера кака Върбанка направи огромен скандал на мъжа си Мето. Някой ще каже: циганска, пардон, ромска работа, но не е то така! Голяма гюрултия нямаше, просто кака Върбанка най-мирно и най-кротко му рече:

- Господ да те убие дано и чумата да те тръшне! Другите роми - роми като роми! Пият що пият, па като профукат парите - секи се фаща на работа! Гого кабели крадне, Серафим казани прави. Албен калайдисва! А ти?!

- А яз що? - поинтересува се бай Мето, а Върбанка му отговори, че той, когато свършили парите от социалната помощ - продал каруцата. Когато изпил парите от каруцата - продал телевизора. Като изльокал и телевизора, отковал ламарината от покрива и нея също я продал!

- Лъжеш като дърта циганка, така де - дърта ромка! - репликира я Мето. Ламарината от покриво не я продадох! Загубих я на карти!

При тези негови думи кака Върбанка му пожела да пукне, да отиде в пъклото и там да играе карти. И пак повтори, че другите роми са роми и мъже на място - щом изплюскат парите, веднага се хващат други пари да изкарат, единствено той нищо не прави, ами се чуди какво още да продаде!

- Чекай малко! - прекъсна я бай Мето. - Яз от циганите ли да гледам, или от държавата?

И най-аргументирано й обясни, че закъса ли държавата за пари - веднага продава нещо! Завод продава, Нефтохим продава, ЦУМ продава! Ако се наложи и Странджа баир ще продаде, ама нема да се захване като Албен да калайдисва или като Юсуф кошове да плете!

Това каза бай Мето и почна да рови из джобовете си, дано открие там поне фас някакъв, цигарка да припали. Нищо не намери, но напипа айфона, дето Яшар Джебчията му го беше подарил преди седмица.

- Отивем да го шитна при Гого Лихваро! Щото не съм аз, не съм прост ром като другите роми! Държавник съм аз, ей! Държавник!

И сега черпи наред в кръчмата на Ахмедчо. Черпи и крещи на възбог:

- Пийте и споменавайте с добро държавата! Нема да правиме цигански, така де - ромски работи! Ще правиме така както министър-председателите го правят!

От нета с Интернет

Сръбски афоризми 3

ПСУВНЯ НА ЕДИН ДИЛЪР: ДРЕМЕ МИ НА КУРСА!

АКО ЖЕНА ВИ ПОБЕЖДАВА НА ТЕНИС - СМЕНЕТЕ СПОРТА. НО АКО ЖЕНА ВИ ПОБЕЖДАВА НА БОКС - СМЕНЕТЕ ЖЕНАТА.

ПО-ДОБРЕ ВРАБЧЕ В РЪКАТА, ОТКОЛКОТО ФРАНКФУРТ НА МАЙНАТА МУ.

БОЖЕ, СПАСИ НИ ОТ ЧУМА, ГЛАД И ЧАЛГА!

ГОСПОД ДА ТИ Е НА БЪРЗА ПОМОЩ!

ОБИЧАМ, КОГАТО МЕ ПЪЛНЯТ С МЕСО.
САРМА

МОМИЧЕТАТА НИКОГА НЕ ЗАБРАВЯТ, КОГАТО МЛАДЕЖИТЕ НЕ СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ СЛУЧАЯ.

ИСТИНА Е, ЛЪЖЕХА НИ!

А ЗАПОЧНА С ОПИПВАНЕ НА ПУЛСА...

ВИНАГИ МЕ Е ГЛЕДАЛА КАТО БОГ, А СЛЕД ПЪРВАТА БРАЧНА НОЩ ЗАПОЧНА И ДА СЕ КРЪСТИ.

ГЕРБОВА МАРКА

Коминочистач

Тодорка ВЪЛЧЕВА

Новопостъпилата актриса Дора дотича изплашена при пазача:
- Бай Петре, ужас! Един ужасен тип се разхожда пред гримьорните!
- Как изглеждаше?
- Разбойник! Сигурно търси нещо за задигане! Веднага го проверете!
- Как беше облечен?
- Стара шапка, мръсни дрехи, брадясал, с някакво въже на рамото.
- Нещо като коминочистач, а?
- Точно така, бай Петре!
- Госпожице, спокойно. Знам кой е. Това е директорът на нашия театър.
- Но защо се е дегизирал така? Някаква роля ли ще има?
Пазачът се засмя кисело:
- Да, ролята на директора-бедняк... Миличка, театърът ни е здраво закъсал с финансите. Даже мирише на закриване... Директорът нарочно се дегизира, за да може да излезе незабелязано и да си иде до тях... Знаеш ли колко го дебнат наоколо за хонорари, такси, услуги... Така той ще ги изпързаля. Излиза като коминочистач, а утре ще се върне като водопроводчик! Днес да не си директор на провинциален театър, скъпа!

Афоризми афоризми

Петър ГОНКОВ

Не се дърпай, когато те хвърлят в казана - може да си за десерт!

Винаги ни се струва, че наказанията ни са големи, а наградите ни - малки.

Промиването на мозъци е единствената услуга, която ни извършват безплатно.

Семейното огнище не топли, но предпазва от измръзване...

Жената се гаси с много силен... огън.

Има и по-дълго бягане от маратонското. Това е бягането от отговорност.

Знаете ли, че:
Българските национали по футбол са били на концерта на Слави не защото ценят толкова високо изкуството му, а за да видят и те поне веднъж в живота си пълен стадион...

☺

- Скъпа, ти си толкова желана и търсена! Как го постигаш?
- Чрез народни танци.
- Много интересно! И какви по-точно?
- Стриптийз.
- Моля? Е, това народни танци ли са?!
- Не знам, но народът ги обича...

☺

Народопсихопатия:
По света казват:
- Спи като ангел...
В България казват:
- Спи като заклан...

☺

България е във война. Министърът към президента:
- Г-н президент, всички самолети ли да пуснем в битката или само половината!?
Президентът:
- Пускай ги и двата!

☺

Едно куче с изненада гледа друго куче да копае в градината. С лопата.
- Какво правиш?
- Ами на - копая. Като ми е толкова акъла... А отначало почнах само с това да нося чехлите на стопанина си...

☺

Семейство пътува с влак. Малкото момченце гледа през прозореца.
- Мамо, мамо - виж, конче!
- Мамо, мамо - виж, стадо овчици!
- Мамо, мамо - виж, горичка!
- Тате, тате - виж, блондинка...

☺

Откритие:
Работата е като фригидната жена - никога не свършва.

☺

В чудния свят на блондинките:
Какво си мисли блондинка, като види салата "Айсберг"?
- Как е възможно това да потопи "Титаник...

☺

Народопсихология:
Само в България, когато някой се похвали, че си е купил нова кола, всички го питат от коя година е...

☺

Майката на Иванчо влиза в стаята му и го пита:
- Кой изпи тази бутилка водка?
Иванчо:
- Торбалан.
Глас зад леглото:
- Не лъжи!

☺

Знаете ли, че:
Гражданите, които не умират преди 60-годишна възраст, участват в заговор за подкопаване устойчивостта на пенсионната ни система.

☺

Майка пита дъщеря си:
- Защо плачеш, да не би Пешо да ти изневерява?
- То да беше само Пешо!

☺

- Кое е най-безмилостното и внезапно нещо на Земята?
- Понеделник.

☺

Семейство отишло на модно ревю. Попаднали на ревю на дамско бельо.
По подиума крачат прекрасни манекенки, а мъжът направо се ошашавил.
Жената деликатно го смушква в ребрата:
- Какво си се опулил? Толкова време сме женени, да не би досега да не си виждал женски гърди и крака?
- Тихо - казал мъжът. - Над този въпрос разсъждавам в момента...

☺

Младо момиче разказва на приятелката си:
- Винаги съм предпочитала морето пред планината. На море, докато се давиш, винаги има шанс да те спаси някой красавец. А на планина, когато те затрупа лавина, срещаш само сенбернарски кучета.

☺

Как чичото на Бойко Борисов му е викал като малък?
- Чичковото червенотиквениче.

☺

В чудния свят на демокрацията:
На ъгъла седи просяк с измачкана шапка в ръка. Покрай него минава елегантно облечен човек. Като вижда просяка, той се спира.
- Здравей, колега - казва му той. - Всички ние, твоите колеги, сме във възторг от мъжеството, с което каза право в очите на шефа всичко, което мислиш за него!

☺

Семейство на български новобогataши. Майката казва на бащата:
- Синът настоява да му купим бял мерцедес.
- Айде сега глезотии. Какъвто цвят има, такъв ще му купим.

☺

Железопътна катастрофа. От релсите е излязъл специален влак с депутати. Пристига спасителен отряд и намират всички депутати погребани от местните жители.
- Какво стана, бе? Всичките ли бяха мъртви? - пита шефа на отряда.
- Да! Е, някои се опитваха да ни убедят, че са живи, ама нали ги знаете депутатите - винаги лъжат...

☺

Как се казва човек, който говори много езици?
- Полиглот.
А как се казва човек, който говори само един език?
- Американец.

☺

- Скъпи, трябва да продадем този пес.
- Защо?
- Той започва да вие всеки път, когато започна да пея.
- Хм..., но все пак ти започваш първа.

☺

Чукча се прибира след двуседмичен изнурителен лов на елени в тундрата. Жена му припряно се суети около него и го пита:
- Какво? Гладен ли си? Да ти сложа да ядеш?
- Добре!
Нахранила го.
- А сега сигурно си жаден, искаш ли да пиеш?
- Добре.
Напоила го.
- Уморен си, но сигурно ме искаш?
Правили любов и жената пак го пита:
- А сега какво ти се иска?
- Да си сваля ските...

☺

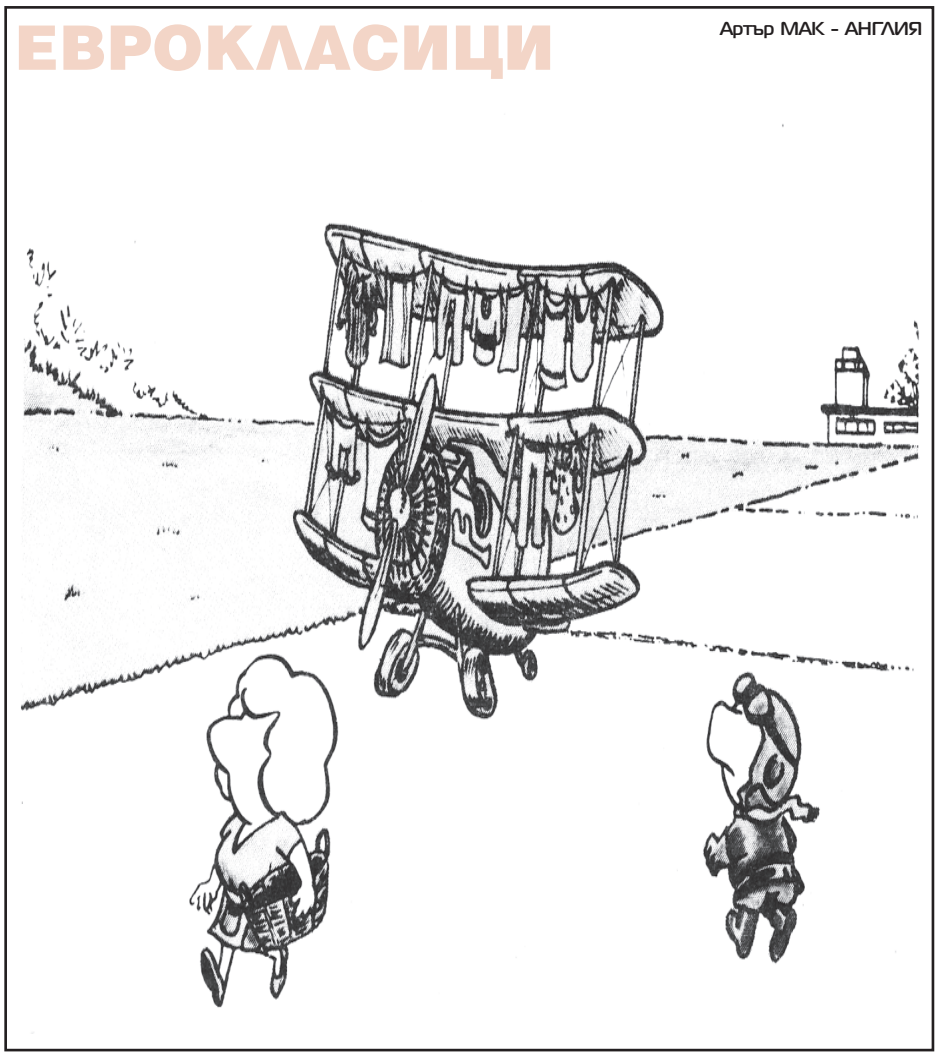
- Синът ми е истинско чудо! - хвали се един баща. - На три години е и вече знае и да чете, да свири на пиано и да рисува.
- Моят е още по-добър - казва друг баща.- На три седмици е, а вече знае, че животът е скъп, заплатите - малки, данъците - високи, а атомната енергия всеки момент може да унищожи човечеството.
- Откъде си сигурен, че знае тези всички неща?
- Ами непрекъснато плаче!

☺

Как се нарича човек в обкръжение на три мутри:
- Жертва.
- На двайсет мутри?
- Банкер.

ЕВРОКЛАСИЦИ

Артър МАК - АНГЛИЯ

- На петдесет мутри?
- Главатар.
- На двеста мутри?
- Надзирател...

☺

Син чува, че към стаята се приближава майка му. Бързо хвърля цигарата, пръска с освежителя за въздух, и когато влиза майка му, казва:
- Мамо, не съм пушил! Честна дума!
Майката, отегчена:
- Сине, пий, пуши, води си приятелки вкъщи, даже доведи някоя да живее тук! Само си намери жена, все пак си на 42!

☺

- Иванов, за съжаление не можем да ти увеличим заплатата!
- Но аз не искам да ми я увеличавате. Просто ми давайте повече пари!

☺

Понеделник сутринта. Началникът пита:
- Очите ти са адски червени! Напи ли се снощи?
- Не! Плаках, защото не съм на работа!

☺

- Тати, искам голяма Барби.
- И аз, миличка, ама майка ти не дава...

☺

- Сине, ставай! Време е за работа!
- И колко стана вече?
- Тридесет и пет години, мързел такъв!

☺

Един фотограф бил на гости. По едно време показал свои снимки. Домакинята, гледайки снимките:
- Колко са хубави! Определено имате много скъп апарат!
Фотографът нищо не казал, но на сбогуване казал на домакинята:
- Благодаря, вечерята беше великолепна! Определено имате много скъпи тенджери!

☺

Македонско девойче:
Гид по време на туристическа обиколка в Скопие:
– Внимание, това е фонтан от XVII век, а зад него се строи храм, който ще е от VIII век.

☺

В чудния свят на семейните:
- С жена ми постигнахме изключителна сексуална съвместимост! Ето, вчера например и двамата ни болеше глава...

☺

Имало едно време едно цирково семейство. Жената влизала в оръдие, а съпругът я изстрелвал под купола право в предпазната мрежа отсреща. Минало време, жената взела, че напуснала мъжа си. Пък той се пропил. Приятелите взели да го спасяват:
- Майната й, не си струва заради нея да си проваляш живота! Друга ще си намериш - ти си артист, мацките ти се лепят като мухи!
Пък той, тъжно:
- Да, ама такъв калибър е рядкост...

☺

Двама в леглото. Изведнъж входната врата се отваря с трясък.
- Мъжът ми си иде! - писва тя.
- Къде е задната врата? - пита бързо любовникът.
- Нямаме задна врата!
- Добре де, кажи къде би искала да си имате!

☺

Женско наблюдение:
Животът е пълен с несгоди и страдания.
С болка и ненавист.
С разочарования и предателства.
И тогава най-после откривате точно този фризьор, който сте търсили цял живот!

☺

Срещат се двама стари познати:
- Откога не сме се виждали! Чух, че скоро ще празнуваш петдесет години семеен живот... С какво ще зарадваш жена си?
Другият се замисля.
- За двайсет и петата годишнина я заведох на екскурзия в Зимбабве... Как мислиш, за петдесетата май няма да е лошо да ида да си я прибера?

☺

Попът обсъжда с вдовицата как да протече панихидата.
- Ако поставим двайсет големи свещи, ще ви струва сто лева. Но щом ви се струва скъпо - ще запалим десет. От това цената ще падне на 60 лева. Ако и това не ви е по силите, мисля, че и пет свещи ще стигнат - за 40 лева...
- Отче, ами ако запалим само една свещ?
- Е, и с една може... Ама хич няма да е празнично...

☺

Една се запознала по интернет със "сериозен и заможен мъж, търсещ сериозна връзка за цял живот". След първата среща се прибира у дома разярена.
- Какво стана? - пита я приятелката.
- Можеш ли да си представиш - тоя идиот пристигна с мерцедес модел 1928 година!
- Разкош!
- Да, ама той му е първият собственик!

ПЕГАС®

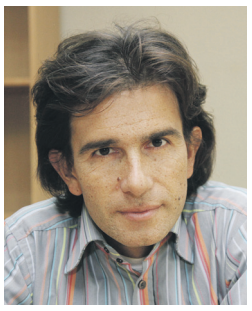
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015, БРОЙ 233

От редактора

Опростачване без граници

Боян БОЙЧЕВ

Златна есен ли дойде или поредният "дългоочакван" сезон на популярно риалити шоу? От странни субекти, нарочени кой знае защо за медийни звезди, се очаква да привличат вниманието на телевизионната публика с изгъзиците си. И го правят доста умело.

Шоуто е само част от тоталното опростачване, което постепенно обхваща обществото ни. Някои казват, че основната причина е в мизерията - когато нямаш пари за хляб, за каква култура и изкуство може да става дума. Може и да има известна логика, но да не забравяме най-важното - потребността от култура, от изкуство се възпитава.

Както е вярно и обратното. Вече четвърт век върви последователна кампания за опростачване на българския народ. Долнопробни предавания, жълта преса, холивудски екшъни, булевардни романи, клозетна поезия, пошла чалга, брутален рап. С една дума: чалгизация. Става дума за целенасочено унищожаване на българската култура, образование и духовност и налагане на парите като висша ценност, а материалните придобивки - като смисъл на живота. И днес последиците са налице - кланяме се на богати, а не на умни хора.

Различни изследвания показват, че всяко следващо поколение идва все по-неграмотно и все по-незачитащо морални и етични норми. Хората четат все по-малко. Едва ли някой ще се сети да рецитира стих от Дебелянов, да не говорим за Пушкин или Шекспир. И всичко е в тази посока. Новите мебели, които се предлагат за хола, предвиждат разполагане на огромен телевизор, но не и на книги, в най-добрия случай има място за няколко броя снобарски списания.

Езикът е визитната картичка на един народ. Вслушайте се в родната реч. Тя е изопачена с английски думи и хашлашки изрази. Новите герои на времето идват със своя език и налагат своя начин на мислене и живот.

Но те не са нови. Бай Ганьо се завръща и отново умело се вписва в родната действителност, прилагайки добре усвоените европейски и задокеански практики.

Не само у нас е така. Опростачването няма граници. И защо ли имам чувството, че всички сме поставени в една голяма къща и някой, отвъд границата, ни наблюдава и доволно протрива ръце, смеейки се на простотията ни?

УСПЕХ

Хор „Космически гласове" е на финал в конкурса „Нека пеят народите"

Фолклорният хор "Космически гласове" с диригент Ваня Монева ще участва на финала на Международния конкурс "Нека пеят народите" на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU). Тази година хоровото надпяване, което ще се проведе за 44-ти път, ще е с домакин Баварското радио в Мюнхен на 11 октомври.

Селектираната от Българското национално радио формация ще се конкурира в категория за фолклор, джаз и госпъл, след като беше одобрена от международно жури. "В изпълнение до 10 минути ще представим по една песен на Красимир Кюркчийски и на Иван Спасов", посочи диригентката Ваня Монева. Конкурсът има още две категории - за хорове за възрастни и за деца. Във всяка се присъжда по една награда, а хорът с най-силно представяне получава голямата награда Сребърна роза. До финала освен представители от България са допуснати и хорове от Дания, Румъния, САЩ, Австрия, Германия, Швеция, Великобритания и Латвия.

Хоровият конкурс "Нека пеят народите" се организира на всеки две години. Началото му е в Лондон през 1961 г. Би Би Си е домакин

на събитието почти 20 години. През 1968 г. хор "Родна песен" печели голямата награда Сребърна роза, а след това и през 1973 г. Софийски камерен хор с диригент проф. Васил Арнаудов. Известните български хорове "Бодра смяна", Детският хор на Добрич и камерна капела "Полифония" са печелили първи награди в категорията си. През 2011 г. вокална формация "Драгостин фолк" взе втора награда в категорията, в която сега ще се изявят "Космически гласове". На 11 октомври от 20 ч. директно по програма "Христо Ботев" и интернет радио Бинар на БНР ще бъде излъчен финалът на конкурса "Нека пеят народите", научи ДУМА от Светла Стойкова, пиар.

ИЗЛОЖБА

Ренесансовите облаци в платната на Греди Асса

Експозиция на Греди Асса представя Националната галерия на пл. "Княз Александър I" до 8 ноември. Неговите картини са обединени под наслов "Ренесансовите облаци като абстракции".

Изложената серия от 60 картини не изобразява гледки. Радостта на сетивата се отдръпва пред любопитството. Тя би искала да предаде смисъл на преплитането на стари и нови идеи, конкретни и смътни знания, преживени и въобразени емоции. Работата на живописеца е търсене, което спира в картината, за да започне отново в ума на зрителя.

Едно кратко пътуване на Греди Асса из Тоскана става повод за поредното пътешествие на художника към изворите на живописта. Той цитира Теория на (облака) на Юбер Дамиш, според когото облакът "броди" из живописта, обхваща цялата й история и създава нови картинни пространства, като не е описателен мотив, а графизъм, чиито функции се променят заедно с епохите.

Променливите форми на облаците винаги са били предизвикателство за живописците. Живописта е жест на ръката, който традиционно започва с рисунъка и завършва с цвета. Облакът преобръща този ред и така, може би парадоксално, се превръща в изпреварваща абстракция, посочват от Националната галерия.

ПОСТ

Камен Балкански поема Националния филмов център

Изкуствоведът Камен Балкански, шефът за България на програма "Творческа Европа" на Европейския съюз, е новият временно изпълняващ длъжността директор на Националния филмов център, съобщава агенция "Кросс". Назначението му още не е оповестено от Министерството на културата, където тече конкурс за редовен титуляр на поста. Срокът за подаване на документа мина, предстои пресяване на кандидатите и евентуален резултат на 2 декември.

Балкански не е сред мераклиите за глава на центъра. Нито съм разработвал програма, нито имам някакви специални приоритети. От 10 години се занимавам с програма "Медия" и "Творческа Европа" и ще продължа в тази насока, след като бъде излъчен директор", коментира той. За седмиците си във Филмовия център той ще действа по плана, начертан от предшествениците му, но ще опита да остави и собствена следа. "Бих искал да работим в посока на електронно НФЦ. То много ще улесни продуцентите при кандидатстването за субсидии по проекти", каза Балкански.

Преди него в креслото на първи човек в БГ киното девет месеца стоя Павел Васев. Той също беше временно изпълняващ длъжността. Василев напусна поста, за да замине за Москва, след като спечели конкурса за шеф на Българския културен институт.

ГАСТРОЛ

Бойко Цветанов в „Андре Шение" на софийска сцена

Столичани ще могат да видят историческата драма "Андре Шение" от Умберто Джордано с Бойко Цветанов в ролята на Андре Шение. Това заглавие е първото, с което Варненската опера гостува в София на 15 октомври.

"Андре Шение" е спектакъл, който не се среща често в афиша на оперните театри не само у нас, а и по света, независимо че се смята за една от най-добрите италиански опери на XIX век. В световното оперно наследство най-впечатляващите образи на Андре Шение са пресъздали великите тенори Франко Корели, Марио дел Монако, Лучано Паваротти и Пласидо Доминго. Сега ще се насладим на превъплъщението на Бойко Цветанов, "искрящ както винаги глас, който уверено преследва височините, без да пропусне да открои и пианистичните фрази - в гласово отношение един идеален Андре Шение", по думите на Елена Хаберман. Цветанов е сред най-успешните ни оперни певци. Международната му кариера започва от Софийската опера, за да го отведе до най-престижните международни сцени.

В останалите роли партньори на Бойко Цветанов са Венцеслав Анастасов - Жерар, и Димитринка Райчева - Мадалена. Диригент на спектакъла е Борислав Иванов, режисьор и художник Кузман Попов, костюмограф Ася Стоименова. На 16 октомври Варненската опера ще представи второто заглавие от гастрола си на софийска сцена - романтичната драма "Адриана Лекуврьор" от Франческо Чилеа с Цветелина Василева и Иван Момиров, Даниела Дякова и Иво Йорданов в главните роли. Диригент Вилиана Вълчева, режисьор Деян Прошев, копродукция с Македонската опера и балет. Гастролът ще завърши на 17-и с комичната опера "Дон Паскуале" от Гаетано Доницети, в главните роли с Евгений Станимиров, Ирина Жекова, Свилен Николов и Георги Султанов. Диригент Светослав Борисов, режисьор Кузман Попов, копродукция с Театро Комунале - Модена.

Поезия

Среднощен Бележник

Стихове от Георги Константинов

Сиво всекидневие

Животът ни, такъв, какъвто е,
ни люшка в свойта
противоречивост -
там мафията лъже и краде,
тук бедният сънува справедливост.

Но на кого да вярваме сега?
Денят ни буди с чувства раздвоени.
Тъгата ни превръщат във шега
досадните вечерни шоумени.

Край нас разпервa нокти алчността,
а честността се брани само с думи.
С различен поглед гледаме света
и хладината вее помежду ни.

Какъв ли е цветът на този ден,
размесил черната боя със бяла?
Вървим по пътя с поглед уморен
и сивотата ни е завладяла.

Самотни размисли за самотата

Човек е сам във свойта болка.
И сам будува в скръб и угризения.
Понякога е сам
дори във любовта -
когато няма чувства споделени.

Той може би е имал
и по-различни дни -
на истинска любов,
на весела забава,
на успех житейски,
на квартална слава...

Но самотата чака в тъмния покой.
Човекът си върви
в гълчавата позната
и ненадейно хлътва
в непознат завой -
където с пръст на устни
го посреща самотата.

За кратко уж...
Ала не знае той - дали
със нея скоро ще се раздели.

РИСУНКА ЛЮБЕН ЗИДАРОВ

***ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ** е роден на 20 декември 1943 г. в Плевен. Завършил е българска филология в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Автор е на повече от 30 книги с поезия, сред които "Една усмивка ми е столица" (1967), "Неграмотно сърце" (1978), "Общителен самотник" (1982), "Обичам те дотук" (1992- 2003), "Дърво и птица" (1999), "Вечерна дъга" (2007), "Любовно разписание" (2007-2008), "Врана в снега" (2011), "Човек за споделяне" (2013), "Вълнение в Константинопол" (2013) и др.*

Автор е и на книги за деца. Неговият роман "Туфо, рижият пират" е издаден и на френски, немски, руски, украински, казахски и полски.

Носител е на национални и международни награди за поезия. Почетен гражданин е на Плевен.

Почетен председател на българския ПЕН-център и директор на сп. "Пламък".

Черно огледало

Край пътя - паметник.
От черен мрамор...
Отбих от пътя
и пред паметника спрях.
И в него като в черно огледало
аз своя образ
изведнъж видях.

По-долу надписът не се четеше -
от вятъра на времето изтрит.
В чия ли памет паметникът беше?
Загинал в катастрофа?
В бой убит?

А само моят образ
беше ясно видим -
от лъскавия мрамор отразен...
И гледах образа си без да мигам -
като че паметникът
вдигнат е за мен...

Но аз не съм загинал в бой неравен.
Или в трагична катастрофа...
И не съм
заслужил толкоз много мрамор.
Е, сбогом, паметнико!
Остани във своя сън.

Вместо биография

Като земната сянка
на прелитаща птица
преминава животът ми -
някъде в ниското...
Аз вървя по земята,
а духът ми витае
в синевата просторна -
без начало и край.

Да, духът ми е всъщност
най-странната птица -
от мене излитнал,
той вече не иска
пак да се слее
със своята сянка.

Нощни думи

Нощни думи изричам на себе си в мрака:
"Колко глупости сторих...
Погрешно живях..."
Но защо ли греха си признавам, когато
не ме бива вече за грях?

Вече никоя дяволска страст не ме пали -
не протягам ръката
към плод забранен.
И отдавна не вдигам наивни скандали
на човеци, по-грешни от мен.

Днес не споря с глупци.
И умници не слушам.
И макар уж по правия път съм вървял,
ясно виждам -
дошъл съм до кривата круша....
Но и кривата круша някой друг е обрал.

Май излишни вини върху себе си трупам.
Край на нощните думи!...
Но и истина имаше в тях:
да си честен в България - значи си глупав.
А пък честен и беден - направо е грях!

В кое време живеем?

Има пословица: "Времето е пари".
Има и друга: "Времето лети безплатно".
Ако питате мен - да, времето лети.
Но често лети обратно.

И повтарят се в днешните дни
отминала буря, поройно лято,
всепланетен вирус, локални войни,
нов държавник с мерак на диктатор.

И човек се запитва - дали в предишна
или в сегашна епоха живеем?
Светът пак се връща към мода бивша,
развява байрак овехтяла идея.

Вълни от хора пак се преселват
от размирна Азия в богата Европа -
през настръхнали граници от бодлива тел...
Дали не ще се повтори и потопът?

Една скрита мисъл сега ме вълнува
в този странен век, в този тъмен час:
май реалното време
не съществува.
А дали реално
съществувам и аз?

Слънчогледи

Събуждам се среднощ -
с тъмното чувство,
че някъде нещо се случва
без мен.
Отново затварям очи.
И сънувам
ококорени слънчогледи...
Дори насън чувството се повтаря:
някъде изгрява ден
без мен.

Още за демографската криза

По тесния тротоар
край кварталните блокове
се зададе млад мъж,
който буташе
бебешка количка.
Идеше точно срещу мен.
Направих му път...
Как да не направя път
на младия баща
и на малкото
спящо бъдеще на родината?
Когато се разминавахме,
поздравих усмихнат таткото
и потърсих с поглед
детското личице
под слюденото покривало...

В бебешката количка
нямаше бебе.

В нея имаше
куп празни бутилки,
куп смачкани картони
и даже една
прашна розова кукла
без ръце...

Спрях се изумен. А младият мъж
продължи да бута
бебешката количка
към следващия
контейнер за смет.

Фрагмент от триптиха "Полит-спектрално облъчване", с който Валентин ДОНЧЕВСКИ се представя на Есенния салон на изкуствата в Париж

Валентин ДОНЧЕВСКИ:

Светът винаги е бил един и същ

...Разликата е, че сега всичко се случва по-бързо или поне така изглежда - казва известният художник и поет, музикант

Интервю на Борис ДАНКОВ

- Тази година ти ще участваш за четвърти път в Есенния салон на изкуствата в Париж с творба от триптиха "Полит-спектрално облъчване". Каква е идеята на тази твоята творба?

- По регламент на Салона се участва само с една творба. Така че аз ще участвам с творбата "Политспектрално облъчване", която е част от триптих, с който участвах в края на миналата година в ежегодната изложба на Секция "Живопис"на Шипка 6 в СБХ.

Тъй като темата на тогавашната изложба беше свързана с това авторите да се опитат да дадат отговор на това "Какво се случи" през последните 22 години в политико социален аспект, аз се опитах да дам една интерпретация на своята рефлексия на преживяното, интерпретирайки го по начина, по който работя през последните години. А именно чрез смесването на фотография, колаж от черги и доработване с бои и пластмасови дрожди.

- Познавачите на твоето творчество твърдят, че триптихът е "своеобразна гротеска на политическата интрига в съвременния свят". Гротеска или по-скоро сатира - кое повече подхожда на днешните политици и управници?

- Общо идеята ми е тази, че съвременният човек е бомбардиран отвсякъде с най-различни послания и то най-противоречиви и трудно би се ориентирал в стремежа си за оцеляване.

Мисля, че за всички ни се отнася това, че сме участници в процес, който на моменти избива в политикосоциално кресчендо. Кои сме, къде сме, къде отиваме, какво сме съхранили, все въпроси, които още Гоген е задавал в своите картини.

- Кога се открива тазгодишният Есенен салон и в кой павилион на Шанз-Елизе ще бъде показан твоят триптих?

- Тазгодишният Есенен Салон се открива на 13 октомври и от няколко години е експониран в два павилиона по протежение на единия тротоар на "Шанз Елизе" между Гран пале и площад Конкорд. Павилионите са разделени на секции, като моята творба ще е в секция "Emergences". Има още секции Абстракционизъм, Експесионизъм и др.

- Автор си досега на повече от 20 самостоятелни изложби, от които няколко в чужбина: през 1994 г. - в Люксембург; през 2003 г. в Понт Авен - Франция; през 2004 г. - в Палма де Майорка; през 2014 г. - в Братислава. Кое свое представяне зад граница смяташ за най-успешно?

- Направил съм доста изложби, които са ме удовлетворявали главно морално, но сякаш най съм впечатлен от миналогодишната ми изложба в Българския културен институт в Братислава. По покана на г-жа Ваня Радева там аз показах изложбата "Еклектичен калейдоскоп", в която се представих с четири напълно различни стила. Експозицията беше открита в присъствието на четири посланика - на България, Франция, Белгия и Монако. Беше чудесно, че изложбата съвпадна с Дните на франкофонията в Братислава. Впоследствие гостувах с тази изложба по покана на г-жа Румяна Конева и БКИ в Дом Витгенщайн във Виена. Имах покана след това и от университета в Прешов, Словакия.

- Чуждата критика определя твоето творчество като самобитен стил с пластически търсения, които преминават от магически реализъм към наиварт, сюрреализъм и елементи на експресионизъм , стигащи до крайна абстракция. Къде е истината всъщност?

- Стилът ми на изразяване като художник наистина минава през най-различни еквилибристики, но мисля, че в основата си всичко е провокирано от моя стремеж да търся нови форми на израз както стилово формални, така и различни като методология. Всъщност аз съм такъв като характер - трудно се застоявам в един стил и тъй като се увличам в други изкуства те ме провокират да се променям.

- Твърдиш, че в своето изкуство търсиш взаимовръзките между различните светове и същности, като се стремиш да използваш тъгата на мъдростта и опита, натрупан през годините. Защо тъгата, а не радостта, да речем?

- Казано е, че мъдростта носи печал. Може това да съм имал предвид. Но винаги съм се стремил картините ми да не звучат тъжно и безизходно. На мен ми е близка по-скоро творческата екзалтация. Всяко нещо може да захрани творческия ми двигател. Напоследък например Хайку поезията и свиренето на бас китара, колкото и на пръв поглед да са различни, са ми близки по начина си на синтез и т.н.

- Навремето с изложбата "Чуй петела" в столичната галерия "Кръг+" ти хвърли "бомба в блатото" и разбуни духовете. След това в експозицията "Зодия петел" на "Шипка" 6 добави нови персонажи на несретници и клошари, в които бе закодиран философският подтекст за борбата между злото и доброто. Сега какви теми и идеи, образи те изкушават?

- Темите и идеите са сходни, но сега от известно време се занимавам с малка пластика, нещо, което бях изоставил от доста години. Смятам да представя на Есенния салон в Стара Загора две пластики от бронз: "Портрет на жена ми" и "Голо тяло"

- Каква своя бъдеща изложба замисляш и подготвяш?

- Мисля за една голяма изложба след 3 години, когато ще е моята шейсетгодишнина, а междувременно сигурно ще имам и други изяви.

- Казваш, че твоите неща са "по-специфични по характер". В какъв смисъл специфични?

- По реакциите на публиката съм разбрал, че в моите неща има нещо специфично. Аз сам не бих могъл да го обясня просто, но знам, че е така. Всеки автор има специфична харизма. Може би при мен е някакво еклектично преплитане.

- Коя е според тебе най-злободневната тема, от която не може "да избяга" никой съвременен творец - художник или писател?

- Мисля, че всеки основно иска да разбере какъв е смисълът на всичко, което прави.

- Светът като че ли освен в бедност и разврат, в духовна нищета днес е затънал в жестокост и безсърдечие, в равнодушие. Какво мислиш за това?

- Светът винаги си е бил един и същ. Разликата е, че сега всичко се случва по-бързо. Или поне така изглежда.

- Знам, че освен художник, си и поет, автор на музикални хитове. Покрай живописта и изкуството остава ли ти време и за тези музи?

- Много ми е трудно с времето - все не ми достига, но се старая да пиша и да музицирам. Имам нова песен и много искам да я запиша. Дал съм я за аранжимент и се надявам да се получи добър резултат. Напоследък се увличам от Хайку както казах по-горе.

- Трудно ли е да се живее и твори в провинцията?

- Бих перифразирал - кое не е провинция. Няма никакво значение, защото има само ТУК и СЕГА.

- Как намираш сили и енергия "да пробиеш" и да стигнеш до... Париж. Какво ти струва това?

- Да стигна до Париж ми е коствало много усилия и воля, тъй като за първи път участвах през 2005 г. в изложението. След това направих седем неуспешни опита и благодарение на ентусиазма и помощта на моето семейство нещата отново потръгнаха. Особено ценна е подкрепата на моя син, който организира всичко около участието ми в изложението.

- Кой е твоят кумир в изкуството и литературата?

- Кумирите ми са много. Те са различни един от друг, понякога са събирателни образи. Трудно бих могъл да назова едно име. Може би - Рембранд, Булгаков, Едгар Алън По, Франц Халст, Франц Кафка? Много са или по-точно бяха много. Сега чета по-малко поезия и повече гледам.

- Какъв е твоят девиз, от който се ръководиш в отношенията си към хората и в творчеството си като художник?

- Има един цитат от Едгар Алън По: "Мечтите са единствена реалност", който все още ми харесва.

- Благодаря.

Лирични размисли и... къси съединения

Старозагорска есен с поезия, спомени и развихрил се партиен догматик

Таньо КЛИСУРОВ

Есенните литературни дни се организираха през октомври на всеки две години. Това бяха едни от най-интересните духовни събития в Стара Загора и окръга. Бях натоварен като млад член на писателския съюз и като заместник-председател на старозагорското писателско дружество да отида до София и със специален автобус да доведа гостите, все изтъкнати литературни имена. С какво значение е била Стара Загора в очите на изтъкнатите писатели показа фактът, че към сърцето на Тракия тръгнаха Камен Калчев, Христо Радевски, Димитър Пантелеев, Найден Вълчев, Владимир Голев, Димитър Вълев, Евстати Бурнаски, Матей Шопкин, Анастас Стоянов, Рашко Стойков, Петко Братинов...

Седяхме на съседни седалки с бай Димитър Пантелеев, докато пътувахме към есенна Стара Загора. Старият поет имаше много сърдечно отношение към мен, към Стара Загора, към покойния си вече приятел Иван Мирчев.

"Таньо Клисуров - той се обръщаше към мен с цялото ми име - знаеш ли, че аз на младини съм работил в старозагорската бирена фабрика?"

Докато говореше натъртено и малко разчленено, бай Димитър имаше навика да докосва с два пръста върха на носа си.

"Имах една любовна история във вашия град със старозагорска мома. Тогава се виждах и с двамата Ивановци - Мирчев и Хаджихристов. Бях много як младеж. Съблечен до кръста, товарех цял ден под палещите слънчеви лъчи бурета с хубава бира. И се заглеждах по момите."

Бай Димитър беше направил един наистина благороден жест към мен още преди няколко години. За Празника на поезията всяка година се издаваше сборник със стихотворения на български поети. Трябваше да изпратиш своята творба на специално назначена редколегия, която или те включваше в сборника, или не. Аз не бях пращал стихотворение. Но една вечер, като слушах новините по радиоточката в малката стаичка на родителите си, чух информацията, че наградите в сборника "Поезия" печелят трима поети. Единият бях аз. По-късно разбрах, че бай Димитър, един от редакторите на сборника, харесал преди това едно мое стихотворение за баща ми, отпечатано във вестник "Пулс", и го предложил за печат. Струва ми се, че и наградата не ми е била присъдена без неговото съдействие.

През деня в първия ден на празниците гости и домакини четохме стихове в Дома-паметник на връх Бузлуджа. Публиката беше от казанлъшките предприятия. Вероятно хората бяха дошли организирано, но по реакцията им се разбра, че стойностната поезия не им е чужда. Награждаваха със заслужени аплодисменти талантливите творби на поетите, а сдържано - стиховете с дежурен конюнктурен патос.

Вечерта в замайващо красивата сграда на старозагорската опера се проведе тържествена вечер. И огънят на поезията бе запален преди това, ако не се лъжа, от Димитър Пантелеев пред дом "Литературна Стара Загора". Тържествената вечер ръководеше Любомир Левчев. Четохме свои стихотворения и гости, и домакини. Току-що учредената голяма литературна награда на името на Гео Милев бе връчена на легендарния поет Веселин Андреев, с чиито стихотворения моето поколение беше израснало още от началното училище.

Веселин Андреев се държеше скромно и сдържано. За него казваха, че е един от малцината писатели, наред с Давид Овадия, които въпреки политическия си актив отпреди Девети септември 1944 година не са се възползвали от него за лично облагодетелстване. Две-три години след тази вечер Веселин Андреев отново гостува в Стара Загора по покана на Културния дом на здравните работници, където работеше жена ми. Направих му кратък творчески портрет пред присъстващите в тогавашния Клуб на културните дейци срещу операта. Имаше и въпроси към госта. Малко смешно, но си спомням, че организаторите, за да не се получи неловко мълчание, бяха раздали на публиката, предимно млади лекари, няколко въпроса, които да зададат на поета. Нямаше мълчание. Веселин Андреев отговаряше свободно, за него не съществуваха "неудобни" въпроси от политически, икономически и литературен характер. А картината на партизанското движение той представяше необичайно за времето си реалистично, без да спестява и суровата

Веселин Андреев по време на тържествената вечер

истина за грешките, неуменията, излишния патос, както бе направил и в широко популярните си мемоарни книги.

Понеже се навършваше годишнина от Септемврийското въстание от 1923 година, на Есенните литературни дни бе връчена и още една, специална награда, на Рашко Стойков, посветил най-хубавите си работи на Гео Милев.

Когато даваше думата на Христо Радевски да прочете творбите си, водещият Левчев подчерта, че това е авторът на стихотворение, което "целият български народ знае": "Води ме, партийо, води ме..." Наблюдавах Христо Радевски, седнал през два стола встрани от мен. Лицето му леко побледня и не успя да прикрие лекото си раздразнение. Изненадах се, защото смятах, че силните думи на водещия са заслужени и беше естествено да направят удоволствие на този, за когото са казани. Във фоайето след четенето Радевски, когото бях помолен като най-млад да отведа до хотела, защото пожела да се прибере, срещна Левчев и го попита:

"Абе, Левчев, аз да не би само това стихотворение да съм написал?"

Не си спомням отговора, но останах с впечатление, че Радевски изглежда вече беше преосмислил стойностите в собствената си поезия. Пишеше вече само на философски теми, вглъбяваше се в природата, сатирата му ставаше все по-остра. Езиково новите му стихотворения звучаха малко старомодно, със стари падежни форми, но емоцията им беше съвсем съвременна. Беше ни гостувал вече в Стара Загора, поканен от стария сътрудник на левия печат Константин Коняров. С Радевски се срещнахме членовете на писателското дружество. Не зная защо не беше потърсена по-широка аудитория, но допускам, че не е бил "удобен" за местното партийно ръководство заради откритата си критика към Тодор Живков. Направи го и на нашата среща. А беше далеч още времето на Клуба за гласност и преустройство, на който Радевски беше един от основателите. Не бяхме свикнали с такова открито изразяване на мнения, но бяхме съгласни вътрешно с много от истините, които големият поет сподели на тази среща.

Вечерта след банкета по случай Есенните литературни дни голяма група писатели отидохме в литературното ни кафене "Пегас" да си "довършим приказката". В разгара на интересните и нестандартни разговори на литературни, обществени, а и на интимни теми, защото не прескочихме и любовната, един патетичен партиен критик се заяде с бай Димитър Пантелеев. Поводът беше уж формален - годишнината на Гео Милев. Старият поет разказваше за двайсетте години на миналия век, за кръга "Стрелец", в който той е членувал, за Далчев, включително и за старозагорските Ивановци - Хаджихристов и Мирчев. Изведнъж откъм дъното на клуба, изглежда издебнал удобния момент, се обади критикът:

"Нямахте смелост открито да тръгнете с народа, какво ще го усукваш! Тези, които заеха достойна позиция, като Гео Милев, всички знаем по какъв начин свършиха, в полицейската преизподня. А вие си доживяхте до преклонна старост..."

За момент в клуба настана такава тишина, че се чуваше само учестеното дишане на засегнатия Димитър Пантелеев. Острата му брадичка

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Таньо Клисуров по време на вечерта

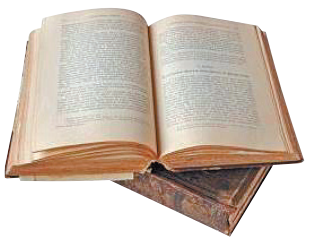
започна да трепери. Без да поглежда "нападателя си", той заговори:

"Виж какво... (тук Пантелеев изрече, както обикновено, двете имена на критика) нашата революция беше естетическа. Ние отворихме вратите на поезията, залостени от символистите, за да нахлуе живият живот, ние оварварихме словото, то доби отново цвят и вкус, и мирис. Малко ли е това? И дали ти, който днес ми се перчиш, в онова време би говорил същите приказки? Съмнявам се..."

Имаше още няколко реплики и от двете страни. По-важното за мен бе друго. Действително след 10 ноември 1989-а партизираният цензор и сторонник на "правата" линия в литературата направи завой. Безсрамно се отказа от предишните си разбирания и заживя, пишейки спомени от "нови позиции", ни лук ял, ни лук мирисал. Разбира се, и оплювайки "революционната линия" в литературата ни.

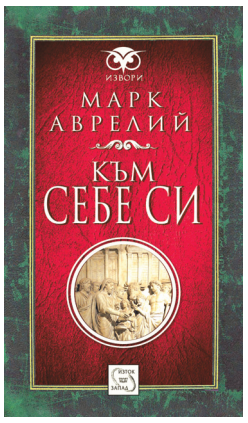
(Из подготвената за печат книга "Доказателства за лична употреба")

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

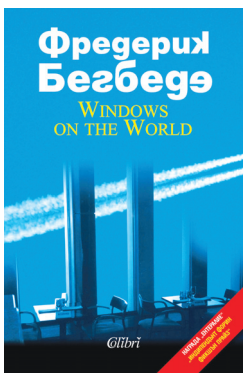

Лавица

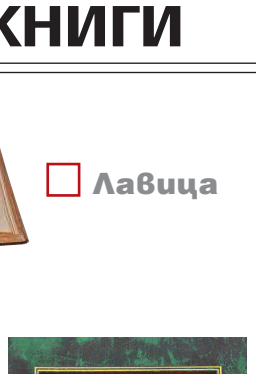
“КЪМ СЕБЕ СИ” от Марк Аврелий е втората книга в новата библиотека “Извори” на издателство “Изток-Запад”. Включва философските записки на Марк Аврелий. Безценният паметник от класическата древност запознава читателите с размислите на императора философ за смисъла на човешкото съществуване. Книгата е писана в продължение на около десет години и съдържа 12 книги. Тя е рядък случай на лично слово, достигнало до нас от класическата древност. Съдържа личните размисли на императора и вероятно не е била създадена като текст за четене или слушане от друг. В нея той отправя наставления към самия себе си, което отнася съчинението към жанра на протрептиката.

“WINDOWS ON THE WORLD” от Фредерик Бегбеде издава “Колибри” в превод на Иво Христов. В ресторанта на последния етаж на Световния търговски център авторът разгръща най-болезнената страница от историята на американската нация, в същото време неговият аватар Картю Йорстън ни запознава минута по минута с последните часове от живота си на върха на една от кулите близнаци. “Windows on the World” е безпрецедентен роман, който поразява и провокира с опита си да назове неизразимото. Създаден в знак на почит към жертвите на трагедията от 11 септември 2001 г., текстът не крие хапливата усмивка на писателя, адресирана към американското вездесъщие.

“ВРЕМЕ ДА СЕ ЖИВЕЕ И ВРЕМЕ ДА СЕ МРЕ” от Ерих Мария Ремарк издава “Хермес” в поредица “Клуб Класика”, в превод на Емилия Драганова. Втората световна война е в разгара си. След две години на Източния фронт редник Ернст Гребер очаква с нетърпение триседмичния си отпуск. У дома той се изправя пред другото лице на войната: роднят му град е бомбардиран, навсякъде цари разруха. Случайната среща с бившата му съученичка Елизабет връща желанието му за живот. Макар любовта по време на война да изглежда невъзможна, двамата се отдават на чувствата си, решени да изживеят пълноценно броените дни щастие. Отпускът обаче изтича и Гребер трябва да се върне на фронта...

“МОРЕТО НА СПОКОЙСТВИЕТО” от Катя Милей издава “Тиара букс”. Бившата талантлива пианистка Настя Кашников иска да завърши гимназия, без никой да разбере за миналото й и да накара момчето, което й отнема самоличността й, духа й, волята й за живот, да си плати. Историята на Джош Бенет не е тайна - всеки човек, когото е обичал, му е отнет, докато навършва 17. Сега всичко, което желае, е да бъде сам и хората му го позволяват, защото, когато името ти е синоним на смърт, всеки е готов да ти осигури личното пространство. Всеки, с изключение на Настя - мистериозното ново момиче в училище, което няма да си отиде, докато не проникне във всеки аспект от живота му.

Човекът и неговите фатални зависимости

Реалистичния психологически роман „Мелницата” на Нобеловия лауреат Карл Гелеруп издава ИК „Персей”

Романът “Мелницата” на Нобеловия лауреат Карл Гелеруп излиза за първи път в превод на български от Неда Димова-Бренстрьом.

В дома на мелничаря Якоб Клаусен привлекателната слугиня Лисе се грижи за болната му жена. Забелязвайки какви огнени погледи й хвърля Якоб, хитрата и по селски пресметлива Лисе си поставя за цел след смъртта на съпругата му да стане господарка на мелницата. И тя ще направи всичко, за да го постигне. Подобно на мелничния механизъм тази користолюбец безпощадно завъртва и смачква няколко човешки живота, понасяйки ги във вихър от ревност и страст, престъпление и изкупление.

Човек като че ли винаги е обречен на фатална зависимост от незримо присъстващите около нас тайнствени и враждебни сили, символ на които е мелницата. Но може и да има шанс да се избави от този капан, ако пречисти душата си... Това е посланието на този вечнозелен класически роман, излизащ в поредицата “Световна класика” на ИК “Персей” и включен в проект, подкрепен от програма “Творческа Европа” на ЕС.

Носителят на Нобелова награда за литература Карл Гелеруп принадлежи към големите датски писатели, развили се под влиянието на литературния историк и критик Георг Брандес. Роден е в семейството на свещеник през 1857 г. в Южна Зеландия, Рохолт. Когато е тригодишен, баща му умира и с майка му се преместват в Копенхаген при братовчед й, който е писател. Първоначално Карл учи теологически науки в университета, но след това започва да посещава лекциите на Георг Брандес. Удостоен е с университетски златен медал за трактата си “Наследственост и морал”. По същото време има връзка с омъжена жена - Евгения Хойзингер, която не след дълго се развежда и двамата се оженват. Тя е германка и скоро след това се преместват да живеят в Дрезден, където Гелеруп живее до смъртта си. Започва да пише книгите си на немски език, а след това сам ги превежда на датски. Затова в не по-малка степен творчеството му принадлежи и към немската култура.

Първият му роман “Идеалист” излиза, когато е 21-годишен. Освен романи пише стихове, драми и пътеписи. Най-голямото му постижение в жанра на реалистичния психологически роман е “Мелницата”. Но в това произведение се прокрадват и чертите на символизма. Книгата има невероятен успех - и сред критиците, и сред читателите.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Трилър

Как сянката на миналото носи усещане за разпад

Хуан Габриел Васкес, авторът на “Информаторите”, е новото голямо име в латиноамериканската литература, носител на 6 международни награди за най-добър роман и достоен наследник на Габриел Гарсия Маркес. Наскоро издателство “Обсидиан” издаде в превод на Маня Костова неговия психологически трилър “Шумът от падащи неща”, който е издаден на 23 езика.

През 2009 г. Антонио Ямара, преподавател по право в Богота, прочита статия за убийството на хипопотам, избягал от стария зоопарк на легендарния наркобарон Пабло Ескобар. Тази новина го връща към годините, когато войната между картела на Ескобар и правителството се води по улиците на колумбийските градове и в небето над тях. По онова време младият правист се е сприятелил с бившия пилот Рикардо Лаверде, който наскоро е излязъл от затвора. Но преди Антонио да разбере причината за 20-годишната му присъда, Лаверде е застрелян на улицата пред очите му. Обсебен от съживения спомен, Антонио описва от днешна гледна точка трагичната участ на своя приятел и семейството му и разкрива различните начини, по които насилието в страната му е опустошило безбройкъ съдби.

Критиката определя “Шумът от падащи неща” като блестящ роман за емоционалните рани от годините на най-жестоките нарковойни, за сянката на миналото, която помрачава настоящето на героите и носи усещане за разпад.

А Марио Варгас Льоса казва за автора: “Със своето богато въображение и елегантна проза Васкес е един от най-оригиналните автори на Латинска Америка.”

Оратори

Думите на великите хора в историята водят към пропаст или върхове

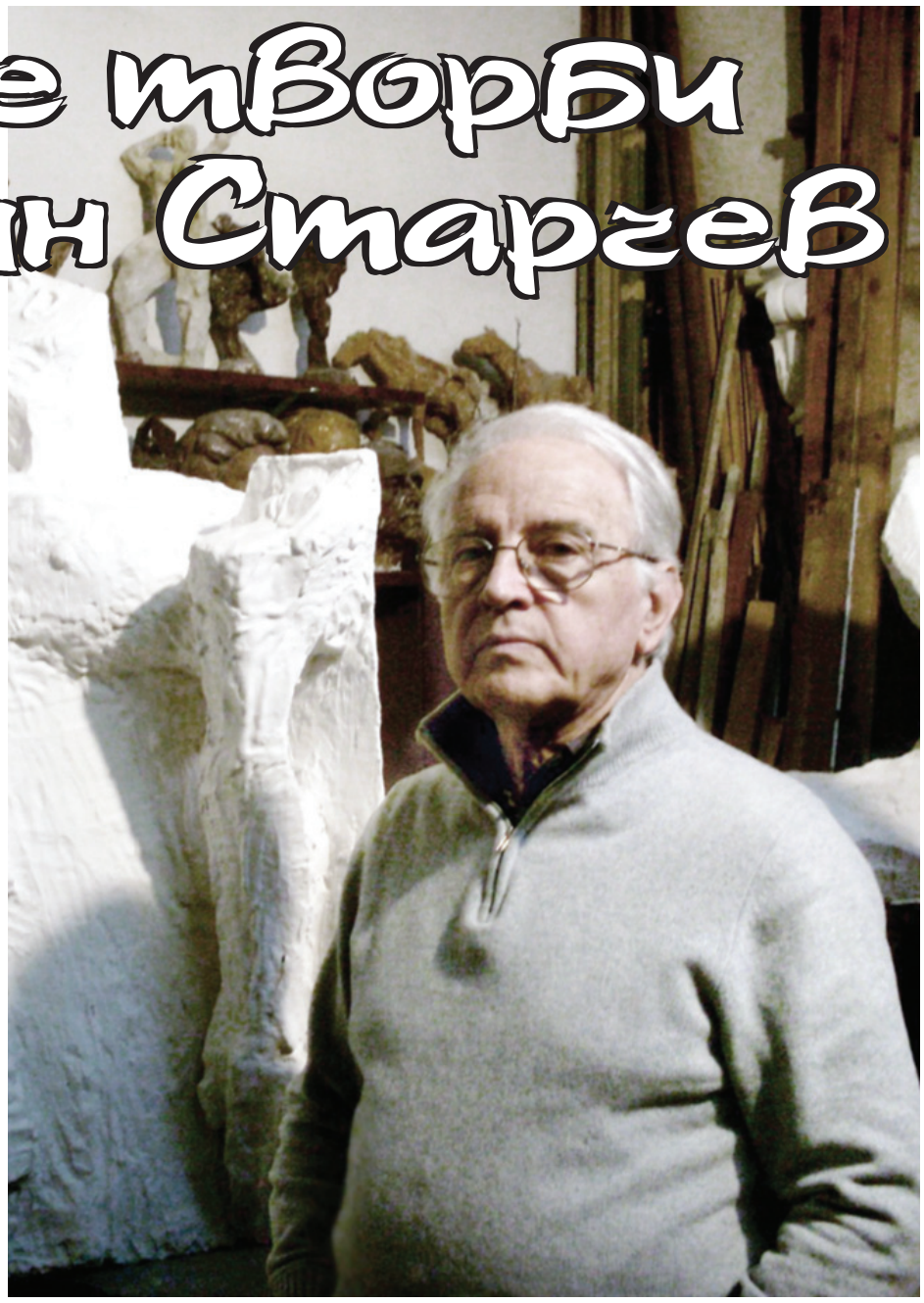
През живота си многократно повтаряме фрази, които са променили живота ни, успокоявали са ни или са били довод в спор с някого. Обикновено не сме наясно, че тези важни изречения са част от реч на велик човек, произнесена в ключов исторически момент. Че тези наши любими сентенции са променяли съдбите на цели нации. В книгата “Речите, които промениха света” (изд. “Милениум”) са събрани мъдрите или надъхани словесни излияния на някои от най-прочутите оратори в човешката история - от Демостен и Цицерон до Маргарет Тачър и Ангела Меркел. Някои от тях, като Уинстън Чърчил, са произнесли повече от една забележителна реч и в книгата са включени всички.

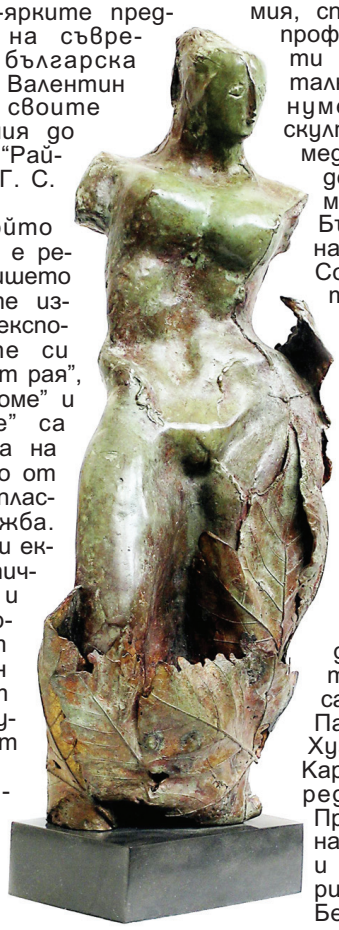

Думите обаче могат не само да вдъхновяват, те са способни да повеждат хората и към пропаст както при Франко и Хитлер. В “Речите, които промениха света” словата на диктаторите Мао Цзедун и Йосиф Сталин си поделят място с тези на Мартин Лутър Кинг, Майка Тереза, Махатма Ганди, Вацлав Хавел и Стив Джобс. Родните оратори в изданието са Георги Димитров и Никола Вапцаров. Но най-важните мислители и мъдреци през вековете все пак са били писателите, затова речите на Йосиф Бродски, Амос Оз, Албер Камю, Ърнест Хемингуей, Мо Йен, произнесени по различни поводи, трябва да бъдат запомнени.

Най-новите творби на Валентин Старчев

Известният скулптор предлага съвременен прочит на вечни теми в изкуството

Един от най-ярките представители на съвременната българска скулптура - Валентин Старчев, показва своите най-нови произведения до 24 октомври в зала "Райко Алексиев" на ул. "Г. С. Раковски" 125.

Старчев, който навърши скоро 80 г., е решил да избяга от клишето на ретроспективните изложби и представя експозиция с най-новите си творби. "Изгонване от рая", "Блудният син", "Саломе" и "Жертвоприношение" са някои от заглавията на инспирираните изцяло от библейски сюжети пластики в тази изложба. Чрез характерната си експресивна и драматична форма, динамика и мощни обеми, Старчев за пореден път предлага съвременен прочит на някои от вечните теми в изкуството, отбелязват от галерията.

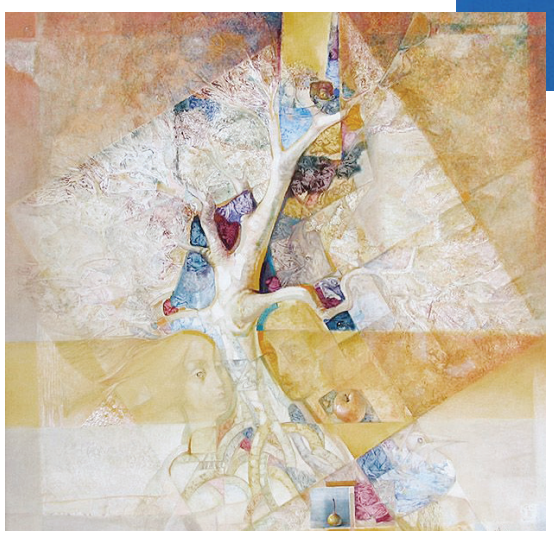
Професор Валентин Старчев е роден през 1935 г. в Стара Загора. Завършил е Художествената академия, специалност скулптура, при професор Марко Марков. Работи в областта на монументалната, кавалетната и монументално-декоративната скулптура, малката пластика, медалиерното изкуство - ордени и монети, и др. Негови монументи са "1300 години България", София, "На загиналите поети в България", София, "Паметник на съпротивата", Бургас, "Братска могила на падналите за свобода", Плевен и Стара Загора. Портретни паметници издига във Варна, Бургас, Стара Загора, Будапеща и др. Негови скулптурни творби се намират в "Леяр" - Мидделхайм музеум, Антверпен, Белгия, "Почивка", "Орфей" и "Прометей" - музей "Петер Лудвиг", Аахен, Германия, "Борци", "Танц", "Торс" и други - колекция Юго Вутен, Белгия. Негови творби са подарени на папа Йоан Павел II, краля на Испания - Хуан Карлос, Херберт фон Караян и др. Носител е на редица държавни награди. Произведения на автора се намират в десетки галерии и частни колекции в България, Италия, САЩ, Холандия, Белгия, Япония и др.

Десетте години на галерия „Аспект"

Пловдивската галерия "Аспект" отбелязва 10 години през октомври. По този повод е подготвила специални проекти, като първият от тях е вече реализиран, а именно конкурсът за млад автор. "Аспект" винаги е подкрепяла и е давала поле за изява на младите творци. Идеята е проявата да стане традиционна и да се организира на всеки две години. Откриването на изложбата на подбраните кандидати бе в Нощта на музеите и галериите и предизвика изключителен интерес, а журито беше затруднено, но все пак успя да направи аргументиран избор. Носителката на голямата награда от конкурса за 2015 г. Трендафила Трендафилова ще се представи със самостоятелна изложба в галерия "Аспект" през следващата година. До 20 октомври в пространството на арт салона ще бъде изложена специално подготвената юбилейна експозиция "Десетте на "Аспект". За участие в нея са поканени десетте художници, с които галерията е работила активно през изминалите десет години. С най-много изложби са Илия Желев (10) и Иван Христов-Грога (9); Недко Итинов е показвал осем свои експозиции, Хикмет Четинкая - седем, Станимир Видев, Кръстю Тодоров-Кеца и Цветан Лазаров по шест, Хинко Хинков - пет, Валери Ценов и Генчо Накев по четири.

Кръстю Тодоров-Кеца

Цветан Лазаров

За десетте години съществуване на галерия "Аспект" са реализирани 157 изложби, представени са произведения на стотици творци. Участвала е в местни и международни панаири, организирала е представяне на български художници в чужбина и на чужди автори в България.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Изложба на Еслица Попова в „София прес"

Експозицията на Еслица Попова "Откриване на изложбата на Сашо Стоицов" (Измислици les pieds dans l'eau), която представя филм и рисунки, може да се разгледа до 23 октомври в галерия-книжарница "София прес" на ул. "Славянска" 29.

"Рисунките бяха естествена реакция - извинение към Борхес и Маргарита Гереро за гугловото оформление на тяхната "Книга на въображаемите същества", Фама, 2008 г. Темите се натрупваха и преплитаха, форматите набъбваха, неизбежно се вмъкна и настоящето. Скромните акварели се разраснаха в стени от пастели и светлини. Има и още", разказва авторката. "Сепнах се, когато видях своя работа в изложбата в РХГ на художници юбиляри на по 50. Филмът е лекомислено счетоводно произведение с вода. Синкопирана автобиографична равносметка, следствие на учудването ми. Сценарий, родил се, размножил се, още не е умрял. Шарена безотговорна на илюзия. Продължава", допълва Попова.

Еслица Попова е родена през 1965 г. в Русе в семейство на балерина и художник. Свири, пее и рисува до завършването на НХА и раждането на сина си. Чете му приказки на различни езици. После само рисува. След усилена и безсмислена международна H2O кариера, сега е почти на сухо в Нисово, каньона на Русенски Лом, недалеч от Иваново (със скалните църкви) и от Русе. Там попада на приказките на Борхес, откъдето идва и тази изложба.

Росалия де Соуса

Правнучката на Толстой идва на Пловдив джаз фест

Форумът ще бъде открит от носителя на „Грами" Кърт Елинг на рождения му ден - 2 ноември

Пловдив джаз фест, който тази година ще се състои между 2 и 6 ноември, е приемник на Пловдивски джаз вечери, но за първи път се провежда в новия си формат, с нова концепция и цели. Събитието се организира от община Пловдив и Блу Ем, благодарение на които бъдещата културна столица на Европа тази есен ще посрещне някои от най-значимите джаз изпълнители от съвременната световна сцена. На фокус в предстоящото издание на фестивала ще бъде вокалният джаз, научи ДУМА от Весела Венчева.

Специално за събитието в България пристига правнучката на Толстой - обаятелната Виктория Толстой. Младата певица ще изнесе концерт с верния си партньор на сцената и приятел в живота - пианиста Якоб Карлсон. Двамата ще представят последния си съвместен проект "A Moment Of Now". Той съдържа 14 вълнуващи интерпретации на джаз, поп и рок песни - от "Send One Your Love" на Стиви Уондър до джазовото "Shadow And Light" на Джо Завинул, "Red Rain" на Питър Гейбриъл и "Against All Odds" на Фил Колинс, за да стигнем до световни хитове като най-известната песен на Аланис Морисет "Hand In My Pocket". Концертът на Виктория и Якоб ще бъде на 5 ноември в залата на Дома на културата "Борис Христов", в която ще се състоят и останалите големи концерти от петте вечери на Пловдив джаз фест.

Музикалният форум ще бъде открит от неподражаемия Кърт Елинг, който ще отпразнува рождения си ден на 2 ноември с концерта пред публиката в Пловдив. Носителят на "Грами" е един от водещите съвременни джаз вокалисти. В 14 последователни години той застава начело в допитването на реномираното американско джаз списание "Downbeat" и осем пъти е обявяван за мъжки вокалист на годината от американската асоциация на джаз журналистите. Всеки негов албум задължително получава номинация за "Грами".

"Елинг е отличителният мъжки вокал на нашето време", пише "Ню Йорк таймс". "Уошингтън поуст" добавя: "От средата на 90-те насам няма джаз певец, който да е така дързък, динамичен и интересен. Извисяващите се полети на гласа му, актуалните текстове и усещането, че е поел на своя собствена музикална мисия, превръщат Елинг в олицетворение на креативния дух на джаза."

Виктория Толстой и Якоб Карлсон

"Passion World", последният проект на Елинг, отбелязва кулминацията на петгодишно търсене, събиране и понякога пренаписване на песни, посветени на любовта и любовната мъка, от три континента. В албума се открояват интерпретацията на хита на Бьорк "Who Is It" и "Where Love Is", в която Кърт Елинг изпълнява поема на Джеймс Джойс, съчетаваща крайни състояния като нещастие и чиста радост.

Последният концерт от фестивала ще срещне почитателите на джаза с магнетичната боса нова певица Росалия де Соуса. На 6 ноември тя ще накара присъстващите да танцуват под звуците на бразилската музика. Росалия е родена в Рио де Жанейро, но от десетилетия живее в Рим. Нейният репертоар включва класически бразилски композитори като Том Жобим, Баден Пауъл, Жоао Жилберто, Серджо Мендес, Еду Лобо, Джойс, Чико Буарке, Милтон Насименто и много др. Италианската сцена я среща с великолепния диджей и продуцент Никола Конте, което води до ползотворно творческо сътрудничество, съвместни проекти и концерти.

Другите две вечери на Пловдив джаз фест са запазена територия за българските артисти. На 3 ноември е единствената инструментална вечер от програмата на събитието, по време на която JP3 ще представи новия си албум "Between the Worlds". Преди тях на сцената ще бъде Октет Пловдив, формация, създадена специално за фестивала, по идея на пианиста и композитора Мирослав Турийски. Той е автор на музиката, която октетът ще представи за първи път.

Четвърти ноември ще събере на една сцена 4 дами на джаза - Хилда Казасян, Белослава, Андрония Попова-Рони и Мира Кацарова. В съвместния им концерт всяка от тях ще представи по

Снимка © ANNA WEBBER

Кърт Елинг

няколко джаз пиеси, аранжирани от Христо Йоцов за предстоящата фестивална вечер. Всички композиции са подбрани от четирите певици и отразяват техния вкус и послание. Разбира се, вечерта ще завърши с общо изпълнение на Белослава, Хилда, Мира и Рони.

Класиката среща „АББА" в зала 1 на НДК

Хитовете на "АББА" ще звучат на голямата сцена на НДК на 28 октомври в изпълнение на солистките Илона Геруат и Анете Хесел. Поп певиците се превъплъщават в Агнета и Фрида, а невероятната им прилика с великите идоли както визуална, така и акустична, е причината програмата им да взривява публиката в Германия и редица европейски страни, научи ДУМА от Йоана Иванова.

В "Класиката среща АББА" най-известните песни на популярната шведска група, завладели сърцата на три поколения, ще прозвучат в акомпанимент на комбо група и Русенската филхармония под диригентството на Найден Тодоров. Специални гости на събитието ще са младите български изпълнителки Михаела Филева, Дивна и Прея.

Диригентът на събитието маестро Найден Тодоров споделя: "Забелязал съм, че най-големите световни рок групи са се стремели винаги към симфоничната музика. Можем да започнем с "Дийп пърпъл" и Джон Лорд, който пише концерт за симфоничен оркестър и рок група. Фреди Меркюри от "Куин" изпитва неистова любов към операта, което води до съвместната му работа с Монсерат Кабайе. Така се ражда песента "Барселона". Веднага идва ред и на групата "АББА" с тяхната симфонична творба "Интермецо", написана през 1974 г., която публиката ще чуе като част от програмата на концерта."

На 28 октомври ще прозвучат най-популярните и любими на публиката вечни хитове на легендарната група в уникални версии, съчетаващи характерното им хитово звучене с богатството на звука, създаван от симфоничния оркестър.

Билетите вече се продават на цени от 20 до 50 лв. На живо ще се насладим на емблематичните "Mamma Mia", "The Winner Takes It All", "Fernando", "Money, Money, Money" и още над 10 златни композиции на хитовата шведска формация.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Анете Хесел

Илона Геруат

Защо рейсът никога не стига до Алдомировци

Този фатално съвременен фарс е сред най-тъжните сатирични прозрения на Станислав Стратиев, казва режисьорът Здравко Митков

В представлението "Рейс" по Станислав Стратиев на сцената на Сатиричния театър има много въпроси, започващи със "Защо?" На първо място са горчивите въпроси, които си задава режисьорът Здравко Митков, и някои от тях са: Защо пиеса, написана като езоповска критика към живота ни в тоталитарното общество, е така актуална и днес?! Защо тоталитаризмът е в самите нас? Защо е така жестоко втъкан в народопсихологията ни и непрекъснато и успешно се самовъзпроизвежда като срамна национална болест?

Отговорите са ясно видими и изречени на сцената, категорично изиграни и пределно актуални. Защото в този "стресиращ фарс", както го определя режисьорът, абсурдът на "изпуснатия от контрол национален автобус" е същностният белег на действителността, в която живеем. Защото раздрънканият автобус всъщност пътува за никъде и в логиката на абсурдното живеене и говорене, което царува в представлението, е съвсем логично и някак естествено никога да не стигне до Алдомировци, само ли пък до някоя друга конкретно определена точка. И по време на това провалено от водача пътуване за никъде всичките "защо?", задавани от пътниците, чийто живот е оборкан или дори погубен сред тъмните улици и острите завои, остават без отговор, а се превръщат в изкрещени признания и прозрения, в проплакани съжаления и спомени, в промърморени истини и разочарования.

Има ли шофьор в кабината? - Михаил Сървански, Светломир Радев, Красимир Куцупаров, Тончо Токмакчиев и Мартина Вачкова

Завоите са остри, въпросите също - Петър Лъджев, Александра Сърчаджиева, Михаил Сървански, Мартина Вачкова, Светломир Радев и Тончо Токмакчиев

Така всички въпроси, започващи със "защо?", в представлението се натрупват един върху друг, също като люшканите от пътуващия към лелеяната Копривщица автобус пътници, и очертават драматичната крива на една черна комедия с белези на трилър и хорър. Защото нали пътуването без шофьор в кабината и в компанията на хора, чийто двигател в живота е "да ти вземат залъка от устата", е истински ужас, макар и познат.

В новата сценична версия на "Рейс", направена от Здравко Митков, който поставя за пети път този текст, пиесата на Стратиев става някак по-остра, по-ръбата, може би не толкова трагична, но със сигурност по-съвременна. А това се вижда и в трактовката на отделните образи, сред които се откроява емблематично разпознаваемият образ на Разумния на Тончо Токмакчиев или събирателният образ на Алдомировци на Мартина Вачкова и прочутата реплика "Замисля ли се, или заспивам, или се запивам." Явно, за добро или за зло, трагичните прозрения на Станислав Стратиев са дълголетно валидни. Дано само не станат вечни, защото тогава няма да има смисъл да търсим отговори на въпросите, започващи със "защо?"

Сценичната среда е оформена от Петър Митев, музикалната от Мартин Каров. А пътниците в автобуса са Тончо Токмакчиев, Александра Сърчаджиева, Мартина Вачкова, Михаил Сървански, Красимир Куцупаров, Светломир Радев и Петър Лъджев.

Спрете Земята! Искам да сляза

Новата премиера на сцената на Младежкия театър е "Пилето", по пиесата на Наоми Уолъс, основана на едноименния роман на Уилям Уортън. Пиесата е посветена на приятелството и семейството, на любовта и войната, на лудостта и красотата - най-вече на стремежа на човек да полети като птица. Историята разказва за двама приятели, които са израснали заедно, и описва травмите, които получават през Втората световна война. След бойното поле Пилето попада във военна психиатрична клиника, вярвайки, че е птица. Най-добрият му приятел Ал се опитва да му помогне да се излекува, но и той самият страда психически - а самото действие прелива от техните ученически години до настоящето.

Постановката е на младия режисьор Васил Дуев, който подчертава, че "нашите герои предпочитат сън, бленуването, мечтаенето пред обективния поглед върху сивия свят. И не просто я предпочитат, а избират мечтата като победен ход срещу света, пълен с алчност, войни, завист и неразбирателство. Да, такива хора като мечтателите не оцеляват на тази планета. Пилето, Ал и цялата банда герои на времето си не са в съгласие с тази планета. Уортън, чиято е първоначалната идея за този полубиографичен, изповедален сюжет, е от така наречените "битници". Те казват: "Спрете Земята! Искам да сляза." В нашата версия също героите не искат да оцеляват в този контекст, в този усложнен свят, и затова му обръщат гръб и отлитат от него... Избират живота в полет, въпреки риска да се разпаднат на атоми в стратосферата, защото знаят, че ще са летели."

Спектакълът, в който са ангажирани актьорите Александър Хаджиангелов, Никола Стоянов, Петко Венелинов, Светослав Добрев, Стилиян Желязков и Ярослава Павлова, е обогатен и с моменти, инспирирани от едноименния филм на Алън Паркър, и текстове от един от най-знаковите филми на Чарли Чаплин - "Великият диктатор". Сценографията и костюмите са дело на Мира Петрова, хореографията - на Стефания Георгиева, а музиката за спектакъла е написала Петя Диманова.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

ПРЕМИЕРА

Сцена от спектакъла

Стилиян Желязков и Светослав Добрев

Александър Хаджиангелов и Петко Венелинов

тите оцелелите и панически бягащи войници и офицери, които дори захвърлят оръжието си. Те трябва да изберат - или да се предадат в плен, или да бъдат изтласкани в Егейско море и да се издавят. Но тогава идва изненадващата заповед на главнокомандващия Балканския фронт фелдмаршал фон Макензи настъплението да се спре. Тя е необяснима не само за българските офицери и войници, но и за генералите. По-късно става ясна причината: германците искат да има Балкански фронт, за да се приковат към него част от силите на Антантата и на него да воюват българите, като по този начин облекчат натиска на Западния фронт.

Гърция влиза във войната при Солун, английски и френски войски създават Южния фронт, в който се включват отново въоръжените сръбски части, а и по една руска и италианска дивизия. Антантата съсредоточава на този фронт 630 хил. войници и офицери, 1860 оръдия и минохвъргачки, 2450 картечници! Всеки ден се извозват огромни количества боеприпаси, храни и снаряжение.

...ЛЕН ...ЛНА ...ОФА

...британски самолет е използван 42 пъти в мисии срещу Антантата

Срещу тях са само 230 хил. български войници и офицери с 1200 оръдия и минохвъргачки, 350 картечници, снабдяването им с боеприпаси, храни и снаряжение е крайно недостатъчно, въпреки това нашите удържат фронта почти до края на войната.

Славната северна епопея

Пета българска армия в състав от 180 хил. души е разположена в Северна България. Поуките от Втората балканска война сочат, че трябва да бъдем особено бдителни спрямо Румъния. Тогава нейните войски нахлуват в оставената без български военни части Мизия и стигат безпрепятствено до покрайнините на София. Румъния е още неутрална, но нейният крал Фердинанд (съименник на нашия цар, също немец) иска да присъедини страната към Централните сили. Но там става преврат, на власт идва правителство, което включва Румъния във войната на страната на Антантата, т.е. тя става враг на България.

Организираната от генерал Иван Колев 20-хилядна кавалерия се устремява да громи поробителите на Добруджа, където преди повече от 1200 години е била създадена българската държава. Освобождават Добрич, Силистра, Балчик, Каварна, влизат в Северна Добруджа, завладяват старите български градове Тулча, Мангалия, Кюстенджа и стигат до устието на Дунав.

В тила обаче остава Тутраканската крепост, която румънците са обявили за непревземаема и може би имат основание за това. Тя е обградена с 6 пояса бодлива тел, дълбоки и широки ровове, напълнени с вода от Дунав. След това следват бетонни бункери с оръдия и картечници.

Командващият Пета армия генерал Тошев разработва план за превземането на Тутраканската крепост. Според него Българската армия може да го осъществи самостоятелно, но от Главното командване нареждат да го съгласува със съюзниците. Решено е в акцията да участват по една германска и турска дивизия. Те пристигат при Тутракан и настъплението започва под командването на ген. Тошев. Той заповядва на командирите на германската и турската дивизия да се включат в атаката, но те заявяват, че са уморени от дългия път и затова ще имат подкрепящи функции, какви точно - не става ясно. Ген. Тошев им тегли по една яка псувня и повежда българите в атака. Непревземаемата крепост пада за два дни и румънците капитулират!

Тогава вече германците и турците проявяват активност и заедно с българите преминават Дунав и тръгват към Букурещ. Стигат до столицата и румънското правителство моли за мир. Сключва се договор за капитулация, според който Румъния излиза от войната. Съвсем естествено е цяла Добруджа да стане българско владение, защото това е нейна изконна територия, съюзниците първоначално го приемат. Скоро обаче Германия променя решението си. Тя вече признава връщането на България само на Южна Добруджа, а Северна ще бъде управлявана от съвместен германо-австро-унгарски, български и турски кондоминиум*. Това е нарушение на подписаното в Берлин през 1915 г. споразумение, с което Германия безусловно признава правото на България да владее цяла Добруджа. А съвсем ясно е, че в кондоминиума главна роля ще играе Германия. Старшият съюзник провежда в Букурещ парад на победата, в който... не участват български военни части.

Новите съюзници-разбойници

Колкото повече се затяга войната, толкова повече Германия и Австро-Унгария прехвърлят на България изцяло тежестта за поддържането на Балканските фронтове. Те, а също така и Турция, изтеглят всичките си военни части от Солунския и Северния балкански фронт. При това все по-нередовни стават доставките на оръжие и боеприпаси. Нашите оръдия са останали само с по 30-40 снаряда, което е почти нищо, защото срещу българските позиции на Солунския фронт всекидневно се изстрелват десетки хиляди.

В същото време България стриктно изпълнява договорностите за снабдяване на германската армия с хранителни продукти. Нашите войници ядат хляб от трици, а германските - бял, направен от българско брашно. Нашите войници, а дори и офицерите, мръзнат в окопите с износено и прокъсано облекло, а германските са облечени с кожухчета, ушити от кожата на български агнета. Германия и Австро-Унгария забравят за подписаните споразумения, според които Ниш, Пирот и Поморавието се поставят под наше владение, а ги поделят помежду си. За България остава правото, но най-вече задължението да воюва...

След капитулацията на Румъния български войски са изпратени на фронта срещу Русия при реките Серет и Прут да мръзнат и да умират в окопите, докато германците се разпореждат в Букурещ и другите румънски градове, разквартирувани в хотели. Когато след Октомврийската революция Ленин обявява, че Русия излиза от войната, започват преговори в Брест-Литовск. От кумова срама в тях са включени и български представители, но само като присъствие. След като на преговорите се решава, че Русия ще плати репарации, от тях германците определят за българите само 0,5%. На Турция дават 6%, а останалото си делят Германия и Австро-Унгария!

Едва тогава някои от управляващите в България започват да се опомнят и да осъзнават каква фатална грешка са извършили, като са присъединили страната към Централните сили, но вече е късно.

Противовъздушна тревога

За да не скучаят войниците, фронтовият театър "Бомба" им показва смешни представления

На позиция

Фаталната развръзка и печалната равносметка

С огромното си превъзходство в жива сила и най-вече в бойна техника и боеприпаси войските на Антантата пробиват нашия фронт при Добро поле. България е принудена да обяви капитулация и на 29 септември със Солунското споразумение излиза от войната. В нея тя дава 115 хил. убити и безследно изчезнали, а 28 хил. остават инвалиди до края на живота си, неспособни да изкарват прехраната си с труд. Селското стопанство и промишлеността са съсипани, дори за читавите демобилизирани мъже няма работа.

С Ньойския договор от 1919 г. и последвалия го договор от Сан Ремо през 1925 г. България е унижена до крайност. Тя губи не само всичките си завоевания, спечелени на бойните полета, но и територии, които е притежавала преди започването на войната - Западна Тракия, Струмишко, Западните покрайнини, а Южна Добруджа отново се придава на Румъния!

Осъдена е да заплати огромни контрибуции и репарации. Армията й е сведена до 20 хил. души (във войната тя участва с 870 хил.), няма право на танкове, бойни самолети, кораби и подводници. Само благодарение на героичните й победи по време на войната и застъпничеството на американския президент Уилсън България не е окупирана, както това са искали Сърбия, Гърция и Румъния. Сбъдва се предсказанието на Александър Стамболийски и цар Фердинанд губи короната си. На България й предстоят дълги и страшни години, докато се съвземе от покрусата и разрухата.

Генерал Георги Тодоров обикаля позициите при Беласица, 1917 г.

***кондоминиум - (от лат.) в международното право: съвместно владение, съвместно управление от две и повече държави**

БИОЛОГИЧЕН КОМПЮТЪР ЛИ Е ФЕНОМЕНЪТ ДОНЧО

За 60 години той е запомнил 300 000 паметови единици и е достоен да бъде вписан в книгата „Гинес”

Кръстю БЕРБЕРОВ

Нека да започна с благодарност към моя приятел, сливенския писател Николай Султанов, който великодушно ми разреши да ползвам написаното от него за Дончо*. Никой преди не се беше сетил да го увековечи. А Дончо не бе просто един местен чешит, а истински феномен, какъвто рядко се среща в медицината. Необикновеното при него беше изключителната му памет - едностранчива хипермнезия.

Разхождахме се в центъра на Сливен с мой гост от София. Виждам Дончо да лепи некролози. Казвам на госта си:

- Ела да чуеш нещо интересно.

Запътваме се към Дончо. Питам го кога е починала баба ми Мика. Дончо започва да си търка челото, мърморейки нещо. Долавям, че повтаря:

- Списъка, списъка...

И изведнъж започва да говори натъртено, подчертавайки всяка дума:

- Марийка Кръстева Атанасова Мишкова, добавяйки датата на погребението й, а също че са я носили на ръце чак до Клуцохорските гробища.

Учуден съм:

- Защо Мишкова, бе Дончо?

Той започва нервно да се тресе:

- Мишкова, Мишкова! Тя е от Мишковкиния род!

По-късно разбрах, че Дончо е прав. Преди години прадядо ми Георги е приел да се нарича Станков. Явно не му е харесвало предишното фамилно име “Мишков”.

Като малък Дончо живеел близо до сливенската черква “Св. Богородица”. Разболял се тежко (може би менингит?) и бил спасен от известния в миналото поп Шиша. Покрай свещеника Дончо се привързал силно и към църквата. На 18 април 1916 г. поп Шиша починал и това бил паметен ден за малкото момче, който то запомнило. Оттогава близките на шестгодишното дете забелязали, че то започнало да

Дончо и неговата съпруга

запомня датите на всички починали в Сливен.

Дончо се хваща да лепи некролози и това става за него занаят, който му помага да “зарежда” с данни феноменалната си памет. Не става дума само за имена и дати, но и за много други подробности около погребенията, както и за родните на починалите в града.

Николай Султанов е изчислил, че за 60 години Дончо е запомнил 300 000 паметови единици. Цял биологичен компютър! А не е ли това и рекорд, достоен за “Гинес”?

Дончо беше със слабо рахитично телце, с малки крачета и нежни, почти детски ръчички. Обикновено ходеше облечен в дочени дрехи, а през зимата и с ватенка. Никога не носеше шапка. Дрехите му бяха изцапани с лепило от брашно, с което лепеше некролозите.

След години Дончо стана по-чист и по-опрятен. Беше се задомил. Жената, която се грижеше за него, го беше научила и да иска пари, когато го питат за починали хора. Въпреки това Дончо така и не научи истинската стойност на парите. Никога преди това той не беше получавал пари и не беше пазарувал. Беше живял само от подаяния.

С годините отношението към Дончо не се променяше. Мнозина продължаваха да го смятат за ненормален. Виждайки неговата физическа слабост, невъзпитани деца го дразнеха, наричайки го “луд”. Дончо се ядосваше, започваше да тропа с крачета и с пяна на уста неразбираемо ги проклетисваше. Опитваше се да ги замери с малко камъче, което вадеше от джоба си, но не се получаваше - камъчето падаше на няколко метра от него.

В онези години никой не се беше сетил да прояви интерес към неговата изключителна феноменалност. Ако не да я изследва, то поне да я регистрира.

Той така си и отиде - тихо и незабелязано.

Дали сега някой от неговите съграждани помни датата на кончината му?

Затова и реших след Николай Султанов и аз да напиша нещо за Дончо, със слабата надежда той да не бъде забравен поне от по-старите жители на нашия град.

***”Днес за вчера”, ИК “ЕРГО”, София, 1997 г.**

КАК ДЯДО МИТЮ СТАНА ДЯДО МУСЮ

Дядо Мусю на портрет с две кротки добичета

В същност той си беше дядо Митю, но фъфлеше и от неговата уста излизаше “Мусю”. Фъфленето обаче не беше негов физически недостатък, а следствие на изкуствените му челюсти. Сега звучи невероятно, но той имаше употребявани вече изкуствени зъби, подарени му от негови приятели. Куриозното е, че те явно не му бяха по мярка и това водеше до големи премеждия.

Вървим с един приятел по старото временно мостче на р. Коруча в Сливен. То беше построено набързо, след като буйната планинска вода бе отнесла предишното. Беше направено от дебели клони, вплетени един в друг и постлани с чакъл и пръст. Тук-там пръстта беше пропаднала и трябваше да се внимава.

Гледаме, че на неокастрения дървен парапет се е подпрял дядо Мусю, който неразбираемо мънзосва, а долу в реката две циганчета със запретнати крачоли ловят нещо във водата.

- Ами рекаф да кифна и горнята ми чьолюст фръкна и падна у удата - профъфля дядо Мусю.

И загрижено продължава:

- Дадаф им пет лева, чи дано я намерът, чи де ша търса друга чьолюст!

Вместо да го съжалим, трагикомичната случка ни напушва на смях.

- Хай, махайте ми се от главата! Како са хилити като варени пачи! - възмутено вика дядо Мусю.

А пачите, тоест ние, продължават да се хилят...

Така беше. Каквото и да кажеше дядо Мусю, винаги се възприемаше като комедийна изява.

Дядо Мусю беше пазач или, да кажем, хижар на няколко примитивни постройчици в местността Даулите в Сливенския балкан. Хората ги посещаваха често не само заради прекрасните природни условия за почивка, но и заради дядо Мусю. Защото какво е една почивка без смях, а там, където беше той, винаги имаше смях и добро настроение.

Всичките му историйки, на които той беше неизчерпаем източник, бяха умерено солени, но без попържни, защото в туристическите компании винаги имаше деца.

- Ний бяфми прости хора - започваше дядо Мусю - майка ми беше полкова перачка. Пореше лайнените дупета на 11-и пехотен полк.

- Баща ми реши за кондурджия да ма даде. По цял ден на мааму отзад клечки да забивам.

Пояснение: по-рано долните подметки не се пришиваха, а се хващаха за обувката с десетки миниатюрни клечици.

- Не можиф да утрая и хуknаф по балканите, че досега тъй...

- Решифми с баати Мусювца да си направим гювеч. Зеф бъбречета от Босната (касапин). Турихме разните му там зарзавати и цяла нощ се пече във фурната. Сабахланка натоварифми магарето и айде на кайнака. Постлафми чергилата, пифми по ина ракия и зафанафми моабета. По ино време питам жината:

- Ти колко бъбрека изеди, мо?

Тя вика:

- Амчи пет.

Аз пък вече бяф изял седем-осем, пък гледам у гювеча има още бая бъбреци. Ха! Чи како е туй чудо, мо? Откъдя съ зеха толкоз бъбреци? Пък то да земи мръсното му магаре да съ из...ере в гювеча, пък те магарешките фъшкии - също като бъбречета...

Дядо Мусю разказва по-нататък:

- Додаха идни софианци и носат идни дълги дъски да са хлъзарят по снега. Два метра с дъските, три метра... по гъз. И туй било спорт!

След туй:

- Извикаф ги в колибата на чай и им дадаф и мед. Чи ина гуспойца зафана меда без ляп (хляб) и с гуляма лъжица направо от буркана. Викам й - Оу, госпойце, то туй е мед, мо, дето муа (муха) го каца, то ни са иде по многу...

Смешните историйки на дядо Мусю бързо се разнасяха и се преповтаряха, като всеки се стараеше да го имитира.

Не зная дали сравнението е много удачно, но той се възприемаше почти като легендарния Георги Парцалев. Каквото и да кажеше, винаги предизвикваше смях.

Тук-там все още има повъзрастни сливналии, които помнят дядо Мусю и неговите смешни историйки. Запаметили са някои от тях и ги разказват. Той беше много колоритен сливналия, но всяко нещо - с времето си.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Брюксел разследва унгарския ядрен проект „Пакш 2”

Натискът на ЕС е чисто политически, за да се изолира Русия и да бъде наказан Орбан за неговото непокорство

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ, Bulgarian Press Pool-Budapest

Европейската комисия предприе официално разследване на договора за разширяването на атомната електроцентрала в Пакш. Източници от Брюксел информират, че ЕК разглежда унгарско-руския проект като приоритетен политически въпрос и председателят на комисията Жан-Клод Юнкер лично ще наблюдава щекотливото му разследване. Обсъждат се три основания за конфликт с правото на ЕС: дали този инвестиционен проект се осъществява с непозволена държавната субсидия; третирането на отработеното гориво; и отказа на правителството да обяви обществена поръчка. Последното е особено проблематично, тъй като и други кандидати, конкуренти на руската “Росатом”, като френската компания “Арева” и японско-американската “Уестингхауз”, можело да бъдат заинтересовани от проекта. Решението на ЕК се очаква до края на тази година.

Припомняме, че през януари 2014 г., по време на официалното си посещение в Москва, унгарският премиер Орбан подписа споразумение с руския президент Путин за строителството на два нови енергоблока на АЕЦ “Пакш”. Изпълнението на проекта ще се осъществява с руски държавен кредит в размер на 10 милиарда евро, които унгарската страна ще изплаща при много изгодни условия след пускането в експлоатация на новите блокове. Строителството ще извърши руската държавна компания “Росатом”. При подписване на споразумението пълномощникът на унгарското правителство по проекта проф. Атила Асоди съобщи, че ядрената сделка е съгласувана с Брюксел още през 2013 г. и че ЕК няма забележки по проекта.

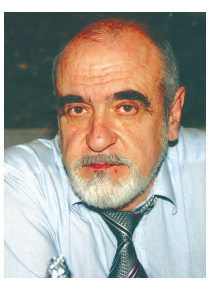
АЕЦ “Пакш” е единствената действаща ядрена централа в Унгария, построена е по съветски проект. Четирите й реактора са тип ВВЕР-440 и произвеждат над 40% от националната електроенергия. С въвеждането на новите два блока чувствително ще се подобри енергийната сигурност на страната.

Подготовката за строежа вече е в ход. До края на годината “Атомпроект”, дъщерна фирма на “Росатом”, трябва да представи основните архитектурни и конструктивни решения, проектните документи, концепцията за автоматизирана система за управление на технологичните процеси. Главно изискване към проектната документация е тя да е разработена съгласно унгарската нормативна база.

Намерението на ЕК да блокира разширяването на АЕЦ “Пакш” е изцяло политическо, коментират наблюдателите. То представлява демонстрация на сила и натиск върху правителството на Виктор Орбан, заради отказите му да се подчинява на диктата на Брюксел, най-вече по проблеми, които засягат националния суверенитет и достойнството на унгарците. В последната година правителството неколкократно се конфронтира с ЕК по редица ключови въпроси. Смята се, че Брюксел сега се опитва да притисне кабинета на Виктор Орбан с цел да бъде изолирана Русия от енергийния пазар, достъпът до който, според доктрината на Евросъюза трябва да бъде свободен. Обстоятелството, че ЕК не противопостави нито едно техническо възражение по проекта за разширяване на АЕЦ “Пакш”, се оказва недостатъчен аргумент. Дебатът не е за техническите параметри, а за юрисдикцията на ЕК утилитарно да решава кое противоречи на правото на ЕС и кое не. Дебатът следователно е за остатъчния суверенитет, който правителството на Виктор Орбан упорито отстоява. Ако ЕК не успее да наложи натиска си, нищо чудно върху унгарското правителство да се стоварят нови, още по-сериозни политически и икономически усложнения.

Бежанци и бягащи...

Лозан ТАКЕВ

Бежанци и бягащи... Бежанци и избягали... България е кръстовище на производните от глагола бягам от нещо.

Премиерът предрече, че около десет милиона бежанци могат да дойдат в България. А пожарникарят умее да предсказва опасността и риска. Трябва да му се вярва. И без друго в последните месеци не стихва, а се разгаря като огън от пожар бежанската вълна - балканска, европейска, световна.

Някои се опитват да изместят темата от бежанци към емигрантство и имигрантство. Но то си е направо ново преселение на народите. Преселение на народите, което може да бъде и велико и обикновено.

България винаги е била място на бежанци. Исторически е лесно доказуемо. Над 70 хиляди българи бягат от Северна в Южна Добруджа. У нас бежанци са белогвардейци, арменци, 250 хиляди са бежанци от Западните покрайнини, Македония, от Добруджа. И сега живея в софийски жилищен комплекс, известен като място на бежанци - комплекса “Вълчо Иванов” до неотдавна, а сега “Света троица”... Тридесет хиляди са дошли у нас след Илинденското въстание. Бесарабските българи също са бежанци. Още по-отдавна готите и прабългарите са гонени и станали бежанци тук заради хазарите. Славяните бягат от скитите. Бежанците са хора, избягали от поробители, от войни, от неудобство за живот, от бедност и друга заплаха.

Но у нас не са по-малко и бягащите от законовите норми, от престъпления, от присъди. Най-малко на 2000 се изчисляват за няколко години избягалите от преследване от закона. Рекетьори, убийци, похитители, крадци, всякакви престъпници са бежанци от присъдите си, от затвора, където им е мястото. Къде са братя Галеви, къде е Христо Бисеров, къде е убиецът Илиян Тодоров от дискотека “Соло”? “Солистът” закла зверски трима души в центъра на столицата за дреболия, най-вероятно в нетрезво състояние! Кирил Въжаров и Васил Александров не можаха да избягат от престъпника, който успя да избяга от правосъдието. И майка му, естествено, ще го съветва да не се връща в България. Майката остава майка и за добро, и за лошо.

Наскоро поради давност Тошко Добрев от “Софийски имоти” отърва решетките - писаха вестниците. Колко още други отърваха правосъдните мерки при пътни произшествия с фатален изход, колко крадци бродят необезпокоявани, а често и пазени от полицията, колко телефонни измамници продължават да са на мода, колко контрабандисти упражняват заниманията си по улиците и площадите, по пазарите! И всички просто за избягали от закона, от правосъдието. Не са ли и те бежанци от нормалното поведение, от нормалното състояние на всички останали!

Точката над И-то

Ще пазят ли турски самолети българското небе?

Иво АТАНАСОВ

„Не бе небето ти небе, / небе не бе небето. / Небето ти небе не бе. / О, не, небе не бе то!“ Когато някога се забавлявахме с тази игрословица на поета Веселин Ханчев, едва ли сме предполагали, че ще дойде време тя отново да е актуална. Не заради самото ни небе, а заради отбраната му. По отношение на военната авиация живеехме със самочувствието, че „и ний сме дали нещо на света“. И то беше и все още е реално. Може да се спори дали на 16 октомври 1912 г. ние сме осъществили първата в историята въздушна бомбардировка с ръчни гранати, или това са сторили година по-рано италианците в Либия. Според някои авиаторите от Ботуша първи са употребили самолета за разузнаване, докато ние сме го използвали като същинско бойно оръжие, бомбардирайки Караагач, гарата на Одрин. Със сигурност обаче на нас принадлежи първата групова атака, когато четири наши самолета бомбардират одринската крепост. Наша е и първата атака от въздуха на военен кораб, както и първото въздушно нападение на противникова столица - Цариград.

По-късно, по време на Ханчевото куплетче, основанията за самочувствие растяха. Промените преди четвърт век завариха страната с 225 бойни самолета. Военната авиация успешно пазеше границите ни, а военнопромишленият ни комплекс не само осигуряваше работа на хиляди специалисти, но и продукцията му бе търсена в света. Небето се оказа ниско за потенциала ни и България се качи в Космоса. Станахме шестата държава със свой космонавт и сред много малкото - с двама.

После не само Космосът, но и небето станаха недостижими - сринахме се на земята. Един от първите премиери на прехода демонстративно стъпи на окупираните от Израел Голански възвишения и ни скара с целия арабски свят. Загубихме тези пазари, включително и оръжейните, а в освободените от нас ниши влязоха американски фирми. Въпросният министър-председател даде старт на процеси, лишили страната от милиардни бюджетни приходи. Наряз-вахме ракети и самолети, подарявахме танкове, съкращавахме армията, закривахме военни заводи... Това се случваше при не едно и две правителства, но първопроходецът е ясен. Неслучайно бе назначен за конституционен съдия - зер, заслугите му са особено големи.

С влизането в НАТО пък съвсем се отпуснахме. Щом има кой да ни гарантира сигурността, защо толкова да се напъваме? Срутените стени и тревата по покривите на отдавна безлюдните казарми в различните гарнизони вече дори не ни правят впечатление. Продължаваме да намаляваме военните бюджети, сякаш в света се е възцарил хилядолетен мир. Не се и замисляме, че примерно, ако немногобройната въоръжена групировка, предизвикала през м. май кървавите сблъсъци в пограничния македонски град Куманово, реши да тръгне към България, чак до София едва ли има кой да я спре.

Бежанската криза поне мъничко ни отрезви. Колкото с почуда да си дадем сметка, че когато пращаме армейско подразделение на някой граничен пункт, обикновено виждаме да се мяркат едва десетина униформени. И колкото да се сетим отново да строим огради по границите, вместо да не ги бяхме съборили след промените. Последният „хит“ е с излезлите от строя военни самолети, които претоплиха четиристишието на Ханчев. Но не, че не е небето ни небе, а че не е отбраната ни отбрана. И как да е, след като изтребителите ни почти до един са за ремонт, но ние искаме това да стане не в Русия, където са произведени, а в Полша, която пък няма лиценз да ремонтира тези самолети за трети страни. И започва една игра на думи, която няма как да е забавна, защото е безкрайно опасна, за разлика от игрословицата за небето. Ту има договор с поляците, ту няма. Руснаците ту били предложили подкуп на военния министър, за да вземат поръчката, ту не били. Командирът на ВВС ту напуска поста си, ту се връща.

Като капак се готви отваряне на законодателството ни, което да позволи чужди самолети да поемат охраната на границата ни. Натовски, примерно турски. И най-вероятно - турски, защото съседите ни имат втората по численост армия в пакта. И защото, по думите на премиера ни, ни пазят по суша от бежанците, та сигурно така ще ни пазят и по въздуха от всички, които ни мислят лошото.

Ето как отново ще влезем в историята на военната авиация, но вече по възможно най-скандалния начин. Преди 103 години ние бомбардирахме техните позиции, а сега те ще бранят нашите. Това обаче не плаши част от патриотите. Не приемат настояванията на опозицията за оставка на военния министър, защото ги окачествяват като предизборна пропаганда. Но пък искат оставки заради емисиите на турски, макар че националното радио ги излъчва още от 1948 г. Значи турски самолети с турско въоръжение над българските граници може, но български новини с българско съдържание на турски - не може. И това не е игра на думи по ханчевски тертип. А игра на политика, която съвсем не е безобидна.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

СРЕЩИ

ИСКРА ДОНОВА:

Сцената е страст

Контактът с публиката е като да си на първа среща с любимия. Ако има химия в любовта, то същата е и в изкуството, казва младата актриса

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Предстои зрителите да ви гледат в "Кухнята" на режисьора Владимир Люцканов. На сцената излизат 30 души - това не е ли много за един спектакъл, как протича играта и напасването на ролите?*

- Когато всеки от колегите е на мястото си, няма как да има проблем. Това е представление, което изисква да си през цялото време нащрек. Няма почивка. Докато на

преден план се случва нещо, всички останали работят. Койна Русева и аз сме т.нар. сладкарски отдел и през цялото време готвим, като сме наясно с пропорциите, включително кога и какво слагаме. Работим с въображаеми продукти, но не мисля, че представлението губи от това, защото всичко е изработено така, че да се разбира какво правим.

□ *В какво се изразява вашата роля?*

- Млада жена, която се оправя сама в живота, има проблеми като всички нормални хора и няма илюзии, че всичко с магическа пръчка може да се нареди.

□ *Наричат ви бунтарка на българския театър, колко смелост е нужна в днешно време, за да се казва истината в очите? Защо ние, българите, сме свикнали да мълчим и търпим до безкрайност несгодите на деня?*

- Бунтарка не съм. Последното нещо, което искам, е такъв имидж. И аз също понякога мълча и търпя, но всяко нещо си има мярка. Ние, българите, не мълчим, казваме си всичко, но на грешното място в повечето случаи и на грешните хора. Аз имам нужда от ред, редът в държавата е законът, в моя случай - договорите, които подписвам, не мисля, че е бунт да искам да се спазват точките в нещо, под което и двете страни сме се подписали. Все едно да не отида на снимки и да се сметне за бунт, когато продуцентът иска неустойка за снимачния ден. Не разбирам. Нещо си нагаждаме нещата и доразвиваме сюжета в наша полза, което никак не е добре.

□ *Младите, и не само те, напускат страната в стремежа си да живеят по-добре, макар и далеч от родината и близките. Вие бихте ли го направили и защо?*

- Защо бих я напуснала, знам, но дали бих...? Тук съм, работя, имам дом, приятели, за какво да ги търся на друго място. Утре може да е друго. Днес съм безкрайно щастлива точно в родината си. И брат ми, и сестра ми не живеят в България. Липсват ми много, но те са от доста време извън страната и вече са се устроили, имат своя среда, свои приятели, развиват се и са щастливи. Тук или там, ние сме тези, които си поставяме граници.

□ *Работите професията, която искате, тя ви носи признание от публиката и гилдията. Но казвате, че "мечтата ви е тотално разбита"... Къде се разминаха очакванията ви спрямо действителността? Какво ви разочарова?*

- Смесването на бита с магията на театъра за мен беше немислимо, особено когато битът преобладава. Е, смесиха се... или пораснах..., или се натрупаха много компромиси... Не знам.

□ *А бихте ли сменили актьорската работа с някоя друга за повече пари например?*

- Доста от професиите са за повече пари. Не съм била далече от сцената за повече от два месеца. Не знам как ще се чувствам без нея. Парите се изкарват. Други неща са по-важен фактор при взимането на това решение.

□ *Какво е усещането, когато излезете на сцената и към вас са вперили погледи десетки хора? С какво може да се сравни?*

- Съмнявам се, че мога да кажа нещо различно от колегите ми. Сцената е страст. Контактът с публиката е като да си на първа среща с любимия. Ако има химия в любовта, то същата е и в нашата професия. Понякога слизането от сцената е сякаш се разделям с любим човек и остава някакво чувство на празнота и липса. И чакаш следващото влюбване.

□ *Извън театъра какво ви прави щастлива и ви кара да се усмихвате?*

- Стремя се да се обграждам със засмени и позитивни хора. Трудно можеш да си друг сред тях. Искам те да са щастливи и правя всичко възможно да е така. Наивно или не, продължавам да вярвам, че ако правиш добро, то се умножава и ти се връща.

□ *С какво ще запомните лятото? Случи ли се нещо различно и неочаквано за вас?*

- С това, че отново успях да се предизвикам сама, да си поставя цел и да я постигна. А иначе почти всяко нещо, което ми се случва, е неочаквано, гледам да съм по-кротка с плановете. По-трудно е да търсиш позитивното във всичко. Оплакването и негативното мислене е доста по-лесно.

□ *Коя е мисълта, която често си повтаряте и ви дава сили да продължите напред?*

- Тривиално е, но мисля, че всяко нещо има причина да се случи, независимо от какъв характер е. Всичко зависи от мен. Гледам да не се спирам да работя и да се изненадвам от всичко.

Вярвам, че ако правиш добро, то се умножава и се връща

Искра Донова е различна и вълнуваща във всеки образ

ИСКРА ДОНОВА завършва актьорско майсторство за драматичен театър в НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" в класа на проф. Здравко Митков през 2006 г. Професионалната си кариера започва на сцената на театър "София", където се превъплъщава в ролята на г-жа Капулети в спектакъла "Ромео и Жулиета" от Шекспир, а от 2008 г. е част от трупата на Младежкия театър "Николай Бинев". Има участия в киното, телевизията и радиотеатъра. Носителка е на наградата на Съюза на артистите в България "ИКАР 2012" за поддържаща женска роля за Джес в "Любов и пари" от Денис Кели, режисьор Петър Кауков, Младежки театър "Николай Бинев". Най-новият спектакъл, в който можем да видим Искра Донова, е "Кухнята" по пиесата на британския драматург Арнълд Уескър. За целта е направен нов превод от преводачката Златна Костова. Режисьор е Владимир Люцканов, по сценографията работят Венелин Шурелов и Елица Георгиева, костюмите са дело на Марина Янева. Консултант е Ути Бъчваров. Премиерата е на 13 и 14 октомври от 19 ч. в Младежкия театър.

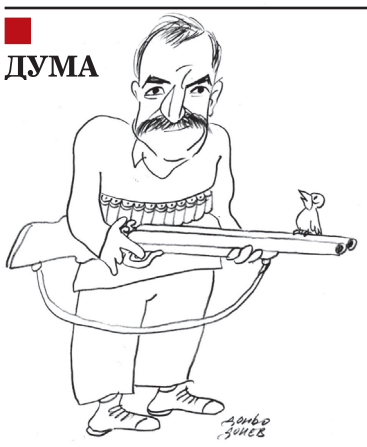

Сцена от новия спектакъл "Кухнята" в Младежкия театър

www.duma.bg

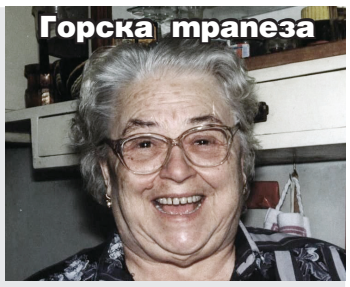
ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ЗАЕК ЗА МЕРАКЛИЯ

Необходими продукти за шест човека: един средно голям заек, 100 г сланина, чаша ориз, четвърт кг моркови, 200 г арпаджик, чесън и лук по една глава, 200 г сушени сини сливи, 50 г стафиди, 1 л вино, пакетче масло и подправки - дафинов лист, черен и червен пипер, босилек, индийско орехче, чубрица и сол. Заекът се накисва в маринатата приготвена от половин литър вино и вода, глава лук - нарязана на ситно, дафинов лист, черен пипер и сол. Престоява в нея 8-10 часа, след което се измива, подсушава, шпикова се със сланината, нарязана на тънки ивици и се намазва с масло. Плънката за заека се приготвя от ориза и стафидите, които се запържват с малко лук, чубрица, черен пипер,сол и чаша вода и още полуготови се зашиват в заека. (Ако има дреболии, те също се поставят в плънката). Прави се запръжка от останалите продукти: арпаджика, морковите (нарязани на колелца), червения пипер и сол. Така подготвените продукти се поставят в пръстения гювеч и към тях се добавят изкиснатите във вода около 5-6 часа сини сливи, добавя се половин литър вино и вода колкото е необходимо, за да се покрият продуктите, маслото, нарязаните на колелца скилидки чесън, дафинови листа 1-2, 1 щипка настъргано индийско орехче, чубрица и сол на вкус. Капакът се затваря плътно и се поставя във фурната за около 3 - 3 и половина часа на умерен огън. Пет минути преди поднасяне капакът на гювеча се отстранява и се поръсва с босилек.

БАШ РИБОЛОВЕЦ

ГЕОРГИ СТАНЧЕВ:

Риболовът ми помага да създавам музика

Разказано от Георги СТАНЧЕВ

Запалих се по риболова в детските си години. Оттогава до днес винаги ходя на риба не с някаква настройка, че непременно трябва да се върна с улов. Но приятелите ми казват, че и една риба да има в гьола, аз ще я хвана.

Риболовните ми излети траят не по-малко от една седмица. Ако не го направя два-три пъти в годината, не се чувствам нормален. Отивам, за да релаксирам и да заредя биологичните си батерии. Природата и риболовът ми помагат да създавам музика.

Приоритетният ми язовир е "Жребчево". Там съм хванал и най-голямата си риба - шаран около 7 кг.

Случката ми с най-голяма тръпка е от детските ми години. Отидох сам на риболов на един водоем край Суходол. Беше делничен ден и нямаше никакви хора. Имах две дънни въдици. Те представляваха шишета, върху които бях навил корда от разплетена гъба за миене на чинии. За по-малко от час хванах три шарана, единият от които беше над 5 килограма. Това беше миг, в който усещаш, че всичко може да се случи. Уплаших се от голямата слука. Сложих шараните в пазарска чанта, качих се на колелото и отпраших за вкъщи. Сега, когато се връщам към този случай, разбирам, че звездите са се били наредили в благоприятна посока, но тогава се уплаших...

Имах един приятел, с когото от дете ходя на риболов - Румен Ухерът. Преди петнадесетина години се сдоби с доста голям корем. На един излет Румен влезе с лодка да лови риба. По едно време чух страхотно цамбуркане. Помислих, че е решил да се окъпе. След десетина минути го гледам, че се върти около лодката и се зачудих. Провикнах се и го попитах какво прави. "Давя се. Не виждаш ли...", отговори той. Оказа се, че е паднал във водата без да иска и коремът му пречел да се качи на лодката...

Да си на риболов с Румен е винаги забавно. Сещам се за друг случай. Извадих голям костур. В устата му имаше забита кукичка със скъсан повод. Румен дойде, позна си ги и каза: "Половината риба е моя. Аз я уморих и ти затова успя да я хванеш..."

Често съм разсъждавал: "Как действат законите в природата и обществото?" Времето е съдник. За да действат природните закони толкова години, значи са влезли в симбиоза с времето. В обществото не стига, че законите се променят често, ами всеки ги чете по различен начин.

Светът на мълчанието е светът на хората на изкуството. Те прекарват активната си, творческа част от живота сами.

Освен насън, чувал съм музика и на риболов. Но никога не съм ставал да я записвам. На риболов забравям кой съм и ставам едно цяло с природата.

Понякога ме питат с какво консумирам рибата. Много се учудват когато отговоря: "С пръсти". През целия ми живот не съм изпил и половин литър алкохол.

ГЕОРГИ СТАНЧЕВ е роден на 1.06.1951 г. в София. Работил е като машинист на парни и дизелови локомотиви. От 1979 г. до 1981 г. е соло вокал на "Диана експрес". Изпълнител е на хита "Душа камбана". От 1981 година започва самостоятелна кариера. Композитор, поет и аранжьор. За него Тончо Русев казва: "Мистър 100%". Има издадени 5 албума. Той е българският певец с уникален глас "алтин" и е носител на най-престижните международни награди за поп и рок музика - 5 Гран при, 3 от които са на фестивали на "Евровизия". През 1998 г издава стихосбирката "Мечтател". Семеен, с три деца.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Бай Агоп от Пловдив обича да лови риба на варено жито

РИБАРСКИ ТРИКОВЕ

КОГА И С КАКВА СТРЪВ ДА ЛОВИМ?

Една от най-добрите примамки за червеноперката и каракудата е вареното жито. По-добре е предварително да се накисне за половин ден в леко подсолена вода, към която се добавя една таблетка аспирин. Аспиринът забавя ферментацията. В противен случай стръвта, вместо примамваща, става отблъскваща. После се слага житото в тенджера и се вари около час, като се има предвид, че семената набъбват значително. За това време житото се е разпукало, зародишът се е подал, но зърното още "се държи". Що се отнася до привлекателността на примамката, по-добре е семената да са преварени, отколкото недоварени. Тогава обаче става по-трудно да се закачи зърното на кукичката, която се забива в отвора, там, където то се е пукнало. След варенето зърната се промиват и се подсушават. За да не се задушава, е добре житото да се постави в кофичка от кисело мляко. На водоема може да се отделят преварените зърна за предварително подхранване и да се използват за стръв останалите.

ПОПАДЕНИЯ

ВЪЛЧИЯТ ВОЙ

Димитър СТОЯНОВ

Една вечер, тъкмо когато бай Васе беше подхванал поредния си разказ, от близкия планински връх, който се надвесваше като вежда над лесничейския дом, внезапно проеча вълчи вой. След него се обади втори, трети... Изведнъж тия свирепи гърлени гласове се сляха в една могъща дива симфония. Тя разчупи тишината на задрямалата нощ. Вълчият вой се понесе от връх на връх като някакво страхотно, гръмотевично ехо. Сякаш десетки глутници виеха една след друга и раздираха планината.

www.duma.bg

Opel Astra

СЕДМОТО ПОКОЛЕНИЕ ОТБЛИЗО

Едва успяха да позатихнат овациите, съпровождащи представянето на 7-ото поколение на Opel Astra на автосалона във Франкфурт, и водещите автожурналисти от различни страни имахме възможност да тестваме колата в словашката столица Братислава. Там за пореден път се убедихме, че предлагането на водещи технологии, възможности и удобства на достъпни цени от страна на Opel в новата Opel Astra ѝ помага да направи качествен скок напред. Моделът е лек и динамичен, стъпващ в челото на своя пазарен сегмент по отношение на енергийната ефективност. Моделът Astra винаги е бил най-важен в гамата на Opel и от десетилетия е неин бестселър. Новата кола е станала още по-привлекателна отвън, особен чар ѝ придават първите в сегмента матрични светодиодни фарове IntelliLux LED.

В сравнение с предшестващия модел новата Astra е по-къса с пет сантиметра (дължина 4370 мм) и с 26 мм по-ниска (1460 мм). Но намаляването на габаритите не намалява вътрешното пространство, дори напротив, благодарение на умни решения на дизайнерите то е станало по-голямо. Благодарение на конструкцията на новите седалки и оптимизацията на пространството в салона мястото за краката на задните пътници е нараснало с 35 мм. В зависимост от версията вариантът хечбек е "отслабнал" със 120-200 кг. Това е резултат от комплексни мерки за намаляване теглото на отделните части – на купето с 20% - от 357 на 280 кг, на шасито с 50 кг.

За новата Astra е подготвена широка гама съвременни мотори Ecotec. Новият базов двигател на Astra е трицилиндровият 1.0 ECOTEC Direct Injection Turbo със 77 кВт/105 к.с. със среден разход на гориво едва 4.2 литра на 100 километра и емисии на CO2 от 96 грама на километър в комбинация със система Start/Stop и автоматизираната трансмисия Easytronic 3.0. Сред новостите е 1,4-литров турбо мотор с мощност–145 к.с. и директно впръскване на горивото.

За почитателите на дизеловите двигатели новият модел предлага гама от три версии на новото поколение "шептящ" дизел 1.6 CDTI с максимална мощност от 70 кВт/95 к.с. до 100 кВт/136 к.с., и всичките в съчетание с шестстепенната механична предавателна кутия изразходват средно по-малко от 4.0 литра гориво при смесен цикъл на движение, а най-икономичният към момента агрегат се задоволява с едва 3.4 литра на 100 километра пробег (90 г/км CO2).

Седмото поколение на Astra е с доста по-дълъг списък на опции. Сред тях, освен споменатите светодиодни матрични фарове, е мултимедийна система, поддържаща приложенията Apple CarPlay и Android Auto, достъп към WiFi и мрежи 4G LTE, автоматичен парктроник, камера за гледане назад, системи за следене на мъртви зони, за стоене в лентата на движение, за разпознаване на пътните знаци и предупреждения за челен удар.

Новата Astra е също и първият автомобил, който излиза на пазара с високотехнологичната услуга Opel OnStar, която първоначално ще се предлага в 13 страни от Западна Европа. Това е личен мобилен асистент, предлагащ постоянна връзка с глобалната мрежа и богата гама услуги за притежателите на Astra, изпълнявайки ролята на техен личен ангел хранител 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, 365 дни в годината.

Новата звезда на марката Opel ще демонстрира напълно новата патентована от Opel изцяло матрична система с LED елементи на предните светлини IntelliLux LED® от ново поколение, каквато се предлага за първи път в автомобил от компактния сегмент. Използването ѝ дава възможност за постоянно движение на дълги светлини без опасност от заслепяване на насрещно движещите се превозни средства. Налице е третото поколение на фронталната камера Opel Eye с функция за разпознаване на пътните знаци TSA (Traffic Sign Assistant) и за поддържане на лентата на движение LKA (Lane Keep Assist) с предупреждение за неволно напускане на лентата LDW (Lane Departure Warning), наред с индикатора за дистанцията до движещия се отпред автомобил FDI (Following Distance Indication) и предупреждението за сблъсък с движещото се отпред превозно средство FCA (Forward Collision Alert) с функция за аварийно спиране CIB (Collision Imminent Braking).

Не бива да пропускаме удобните анатомични кресла. В зависимост от версията те предлагат до 18 регулировки, функции за подгряване, вентилация и масаж. Интересен момент е, че функцията за подгряване на седалките може да се поръча и за пътуващите отзад пътници.

В Москва пуснаха първата зарядна станция за електромобили от нов пилотен проект

Преди броени дни на територията на платен общински паркинг на улица "Бахрушин" в Москва беше открита зарядна станция за електромобили. Тя е първата от пилотен проект, който предвижда създаването в центъра на руската столица на развита мрежа от зарядни електростанции. В проекта се предвижда монтирането на 150 подобни съоръжения в платените паркинги на Москва.

Зам.-шефът на Департамента по транспорт и развитие на пътно-транспортната инфраструктура на град Москва Дмитрий Пронин и първият заместник на генералния директор по техническа политика на ПАО "Россети" Роман Бердников прерязаха лентата на обекта.

Правителството на Москва съвместно с ПАО "Россети" работи по проекта за създаване в центъра на столицата на мрежа от електрически зарядни станции в рамките на проект за намаляване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда.

Зарядните станции, на брой 150, ще са разположени в Москва на територите на платените паркинги, разположени в пределите на Третия транспортен пръстен на града, като всяка от тях ще е отбелязана със специален знак.

Столичният департамент по транспорта е създал правна база за разполагането и използването на електрозарядните станции. Собствениците на електромобили благодарение на нея ще се чувстват комфортно в града, без да изпитват проблеми със зареждането на транспортните си екологични средства.

Планираните 150 нови електрозарядни станции ще се добавят към вече съществуващите в Москва, монтирани в периода 2013-2014-а година. По този начин към края на следващата година броят на градските елзарядни станции ще достигне 200. До края на 2018-а година в плановете на руското правителство фигурират направата и монтажът на хиляда електрически зарядни станции в 10 руски региона.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

Очаквайте

ГРУПАТА „SOFA SURFERS” ПРИСТИГА НА 21 НОЕМВРИ

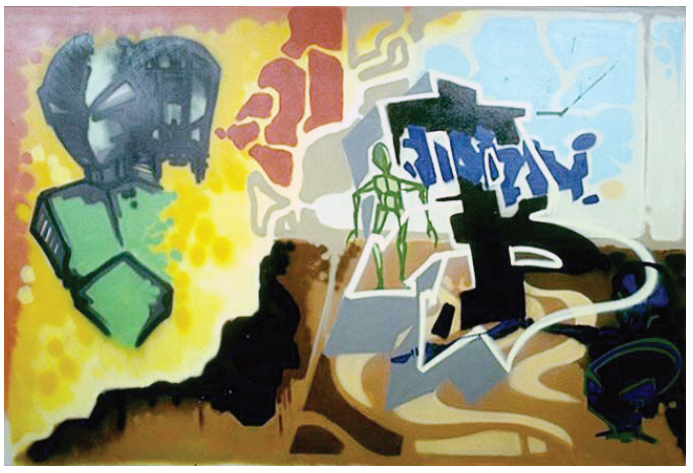

Търг на графити конкурира Париж

Събитието ще акцентира на новите градски художници, появили се в края на 90-те години на миналия век

Френската аукционна къща Artcurial за първи път ще предложи търг с графити, като Urban Art ще се състои на 27 октомври по време на изложението FIAC. Събитието има за цел да представи селекция от неконвенционални произведения, докато големите френски и международни колекционери на съвременно изкуство са в Париж. Озаглавен “Красивите победители”, аукционът следва успеха на търга, проведен порано тази година, приходите от който възлизат на близо 2 млн. евро, като 86% от лотовете са продадени.

На събитието ще бъдат представени американски графити през 70-те и 80-те, които проправят пътя за институционализирането на градското изкуство в САЩ и по света. Един от най-запомнящите е несъмнено

На търга ще бъде предложена графити творбата “Битката на епископите” на Dondi White, рисувана през 1985 г., като пищното произведение, съставено от няколко елемента и подпис, е оценено на 40-60 хил. евро

Dondi White, за когото Artcurial държи световния рекорд на търг за произведението “Тъмен континент на царе”, продадено на 4 февруари т.г. за 101 000 евро.

По време на аукциона акцентът ще бъде и върху новите градски художници, които се появиха в края на 90-те години на миналия век. Сред тях е и името на световноизвестния Banksy. Две важни творби от тайнствения британския художник, преди изложени във Виена и Австралия, ще бъдат предложени на търг: “Любов във въздуха” и “Убивай хора”.

JR, друг художник, признат от международните институции, ще се представи с работа от неговия проект “Бръчките на града”, оценен на 35-45 хил. евро.

Ентусиастите ще имат възможност да открият няколко значими творби на Futura 2000: “Опасна дилема” (оценена на 50-70 хил. евро) и работа върху хартия от 1980 г., която изобразява азбуката на този пионер на графити културата.

Любимецът на тийнейджърите пусна ученически тетрадки

След успеха на кампанията “Със “Сиела” на училище - мисия ученик - изпълнена!” инициативата продължава с ексклузивна серия тетрадки с лика на любимеца на тийнейджърите и родната хип-хоп сензация. “Бъди в час с Атанас Колев” несъмнено ще предложи най-търсения ученически артикул този сезон, смятат експерти.

“Идеята се роди спонтанно. Исках да направя нещо лично, оригинално и в същото време полезно. Ще се радвам, ако с това успея да мотивирам учениците и студентите, защото осъзнавам, че образованието е най-ценната инвестиция в живота на всеки”, сподели Наско.

Продуктите ще са достъпни само в книжарниците “Сиела”, както и онлайн. Организаторите обещават подаръци за всички, купили две или повече тетрадки в промоционалния период.

Седмици преди премиерата на новия си сингъл рапърът кани феновете на лична среща за снимка и автограф в книжарници на издателството в пет от големите градове на България. Началото ще бъде отбелязано днес от 16 ч. във Варна. Следват Русе, Плевен, Стара Загора, Пловдив и София, като подробности за тях ще има на официалната страница на изпълнителя - https://www.facebook.com/atanaskolevofficial, и на книжарниците - https://www.facebook.com/CIELAcom-329128817111388/.

Занаяти превземат Централните хали

Централните софийски хали придобиват ново лице до 13 октомври, в Дните на изкуствата и занаятите. Събитието превърна Халите в уютно местенце, изпълнено с красиви ръчно изработени предмети на изкуството, с които посетителите могат да зарадват себе си и околните. Там може да се намерят красиви дизайнерски дрехи, предмети за домашна декорация и елегантни аксесоари. Любопитните могат да се впуснат в приключения в работилниците, които домакините са подготвили. Дамите ще могат да изпитат изкуството на рисуване с къна около фонтана днес. Занаятите са неизменна част от събитието, а кулинарното изкуство също няма да бъде пренебрегнато. Гостите могат да опитат веган сладкиши и специални вкусотии. Четящите пък ще бъдат зарадвани с интересни книги и комикси, научи ДУМА от Вера Костова.

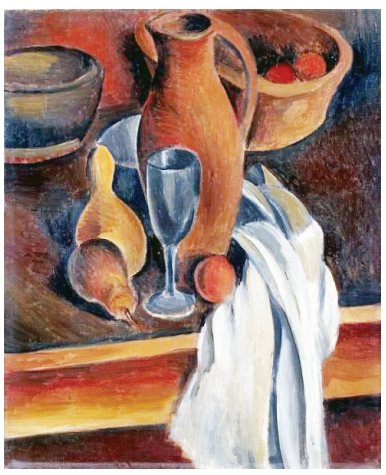
ШЕДЬОВРИ ОТ ЕРМИТАЖА ОТПЕЧАТВАТ ВЪРХУ ВИНА

Изображения на шедьоври от колекцията на Ермитажа ще бъдат печатани върху етикети на вина на руски производители. Споразумението е било сключено между държавния музей и марка “Лефкадия”, произвеждана в Краснодарския край.

Върху бутилките от серията “Ликурия. Ермитажна колекция” ще се появят репродукции на картини, тематично свързани с виното: “Селски празник” на Давид Тенирс; “Глинена кана, бяла салфетка и плодове” на Андре Дерен; “На маскарад” на Жул Шере и мн. др.

“Виното е неделима част от човешката цивилизация. Естетическата цел на проекта е да се стимулира интересът на любителите на изкуството към винопроизводството като творчество, а на ценителите на качествено вино - към шедьоврите на световното изкуство”, пояснява от Ермитажа.

Музеят има опит в бизнеса с винопроизводители. Италианската компания “Алегрини” през 2014 г. пусна специална колекция вина от три сорта по случай 250-годишнината на музея - червено, бяло и искрящо вино. Освен това от Ермитажа подготвят филм за древногръцкия бог на виното Дионис и мистичното значение на напитката в античната култура.

“Глинена кана, бяла салфетка и плодове” на Андре Дерен е сред шедьоврите, които ще се появят върху винените етикети

Вицът

Ако си необвързан, постоянно забелязваш щастливи двойки. Ако си обвързан, постоянно виждаш щастливи ергени. Но ако пиеш постоянно, изобщо не ти пука за тия работи!

10. 10. 2015

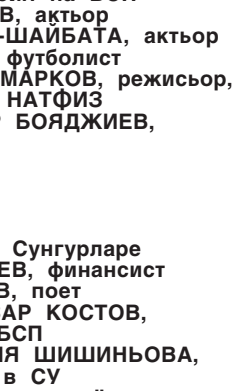
ГРИГОРИЙ,
Великотърновски митрополит
ЖАНА ИВАНОВА,
член на Общопартийната контролна комисия на БСП
НИКОЛАЙ ИЛИЕВ, актьор
ПЕТЬО ПЕТКОВ-ШАЙБАТА, актьор
ПЕТЪР ЖЕКОВ, футболист
Проф. ПЛАМЕН МАРКОВ, режисьор, преподавател в НАТФИЗ
О.р. ген. ТОДОР БОЯДЖИЕВ, политик

11. 10. 2015

ГЕОРГИ КЕНОВ,
кмет на община Сунгурларе
КРАСИМИР КАТЕВ, финансист
ЛЮБЧО ИВАНОВ, поет
Доц. д-р ЛЪЧЕЗАР КОСТОВ, член на НС на БСП
Проф. д-р МАРИЯ ШИШИНЬОВА, преподавателка в СУ „Св. Климент Охридски”

Днес рожден ден празнува естетът и ценителят на красивото

АЛЬОНА НЕЙКОВА

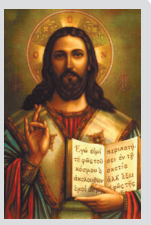

която владее тайното изкуство да вижда скритите цветове около нас и да ги предава чрез своето писане. Мисията на журналистиката не е просто в това светът да бъде обяснен, а много по-често - в това да бъде направен красив. Журналистите, нагърбващи се с тази мисия, извършват най-богоугодното дело на Земята - те не морализаторстват, а забавляват своята публика, показват й бляскавото и смешното, извисеното и земното. И най-накрая разбираш, че те не само виждат скритите цветове - те са тези, които правят света цветен.

Алънка, желаем ти много здраве, щастие, душевен възторг, вечна пролет в мечтите. Откривай прекрасното и му се наслаждавай с цялото си сърце!

Колегите от ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

10

Св. мчци Евлампий и Евлампия. Преп. Теофил Тивериополски

11

† Четвърта Неделя на св. Отци от Седми Вселенски събор

Св. апостол и дякон Филип. Преп. Теофан Начертани, еп. Никейски

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2015

ДУШАТА НА КИТАРАТА ИЛИ ИНСТРУМЕНТЪТ С МИСТИЧЕН ЗВУК

ЖЕНИТЕ СМЯТАТ МЪЖЕТЕ, КОИТО МОГАТ ДА СВИРЯТ, ЗА ПО-ПРИВЛЕКАТЕЛНИ, ТВЪРДЯТ ФРЕНСКИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ

В повечето езици названието на един от най-обичаните музикални инструменти звучи почти еднакво - китара, гитара (рус.), gitarre (нем.), guitare (фр.), guitar (англ.), guitarra (исп.), гітара (укр.) и т.н. Но всички те произлизат от древногръцката дума kiθара (киара). Въпреки че е един от най-разпространените на планетата, с умението да свирят на него може да се похвалят едва 6,5% от населението на планетата ни. Използва се като класически соло инструмент, също така и често се употребява за акомпаниране в много музикални стилове - блус, кънтри, фламенко, рок и поп.

Първи изображения, наподобяващи китара, се срещат още върху египетски плочи с хилядолетна история. Инструментът, наричан набла, според йероглифите означавал символ на доброто. Знаци, намирани върху архитектурни паметници на Асирия и Вавилон, сочат, че била разпространена из цяла Азия. И едва през XIII век благодарение на арабите стига до Испания, където всъщност и получава необходимото внимание и подобаващо признание. В Европа става известна през 15-ото столетие, като и до ден-днешен мистичните звуци, извличани от този необикновен музикален инструмент, предизвикват неповторими емоции.

Любопитен е фактът, че до XIV век на китара се свири с помощта на лък. Перца започват да се използват доста по-късно. А музикантът на "Queen" Брайън Мей предпочита за целта да употребява 6-пенсова монета, благодарение на която кара струните да издават специфичен скърцащ звук. Още през 1971 г. емисиите на това парично средство са спрени, но Монетният двор на Великобритания пуска специална емисия от 6 пенса по случай световното турне на културата група през 1993 г. Тук е мястото да се спомене и Сид Барет - един от създателите на "Pink Floyd", който вместо перце или монета използвал прочутата запалка "Zippo".

Основателят на един от културите брандове в областта - Лео Фендер, който е и конструктор на най-популярните и легендарни инструменти в бранша, не е можел нито да свири на китара, нито да я настройва.

За най-скъпа се смята Fender Stratocaster, продадена за $2,8 млн. на благотворителен търг. Автограф на нея са оставили 19 световни имена в музиката. На надгробната плоча на "най-влиятелния китарист на XX век", както е определян Джими Хендрикс от списанието "Rolling Stone", е изобразена китара от същия модел - един от най-популярните серийни инструменти, чиято цена е 90 хил. долара.

В началото имали 4 струни, като звукът от тях се извличал с помощта на плочка от коруба на костенурка. Самите струни се правели от коприна, усукани черва на животни, конски косъм, растения (лиани) и различни корени. Съвременните инструменти са с 6 струни, а перцето може да е от различни материали - найлон, пластмаса, гума, дърво, метал и др., като най-използваната форма е на равнобедрен триъгълник.

Китарата на Уор пък има от 7 до 15 струни. Диапазонът на инструмента е 4 октави. Звукът му се създава благодарение на трептенето на струните - колкото по-къса, по-тънка и по-силно опъната, толкова по-висока е нотата. Френският богослов, философ, математик и теоретик на музиката Марин Мерсен през 1626 г. доказва по научен начин тази зависимост и така се ражда закон, кръстен на създателя му.

Дължината на най-малката китара в света е едва 10 микрона. Рекорд сред действащите миниатюрни инструменти държи електрическият модел с размер 67,5 см. Специалисти от Академията на науките и технологиите в Хюстън през 2010 г. създават китара с тегло 1023 кг, дълга 13 метра и 26 см.

Любимата китара на Владимир Висоцки често е наричана руска или циганска. В музикалните магазини такъв 7-струнен инструмент може да се срещне доста рядко.

Жорж Бошам и Адолф Рикенбекер са създателите на първата електрокитара, която се появява на бял свят през 1931 г. Корпусът на инструмента е от метал и едва 19 лета по-късно за целта започва да се използва дърво.

Прочутата интродукция на песента "Nothing Else Matters", изпълнявана от "Metallica", е измислена от Джеймс Хетфийлд, докато разговарял по телефона. Тъй като едната ръка на музиканта тогава била заета, в началото на парчето се използват само 4 струни.

Конкурс за свирене на въздушна китара привлича всяка година безброй участници във Финландия (в България подобни надпревари също напоследък са доста популярни). Кандидатите за слава само се правят, че държат инструмента, и оценяването на способностите на тези "музиканти" всъщност е на база емоция, въображение и отдаденост на действието.

Необичайна сватбена церемония привлича вниманието на света през 1995 г. Ексцентричен британец толкова много обича китарата си, че... се жени за нея.

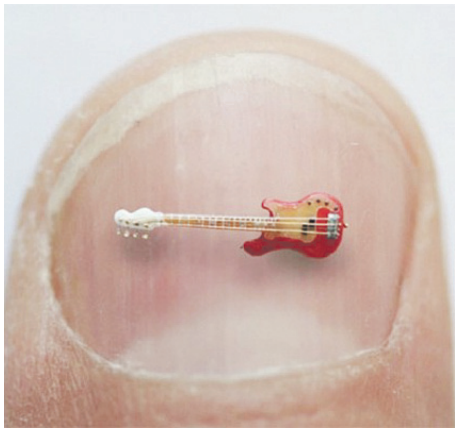
Да сънуваш, че свириш на този инструмент, предвещава нови запознанства и дори вероятност за среща с половинката, е мнението на експерти. Да чуваш, докато спиш, звука на китарните струни, означава, че сред най-близките се намира доста лицемерен човек.

Жените смятат мъжете, които могат да свирят, за по-привлекателни, твърдят френски изследователи. По време на проучването представителки на нежния пол на възраст 18-22 години се запознавали с мъже, които носели калъф на китара, спортен сак или били с празни ръце. Преобладаваща част от младите дами предпочитали да дадат телефона си на човека с инструмента. Учените обясняват това с факта, че още от древни времена у жените се е запазило асоциирането на музиката с брачните игри. Освен всичко друго, съществува и предположение за връзката между способността за свирене и високото ниво на тестостерон, което свидетелства за развитото дясно полукълбо в мозъка и увеличаването на шанса за продължаването на рода.

Китарата е сред най-популярните инструменти в света. Може да се види както в ръцете на известен изпълнител на многохиляден концерт, така и у обикновен любител в подлеза на метрото. Звукът на нейните струни се смята за отражение на душата й. Затова в умели ръце китарата е като жива.

Казват, че някога, много отдавна, е била квадратна. Но музиката й не се харесвала на повечето хора, нещо липсвало. После обаче самотен майстор се сетил да направи китарата с формата на женско тяло. И тогава тя оживяла, от мелодиите започнал да струи живот, озарил целия свят. И китарата се сдобила с душа. Но всеки път струните й звучат различно: понякога - весело, друг път - тъжно, а най-често - с вселенска любов. Кой какви звуци ще успее да извлече от нея е въпрос на лично майсторство. Именно в това е тайната на китарата...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

Най-малкият модел в света

Инструмент с необичаен дизайн

И Дарт Вейдър е завладян от магията й

Женското тяло е вдъхновило формата на китарата

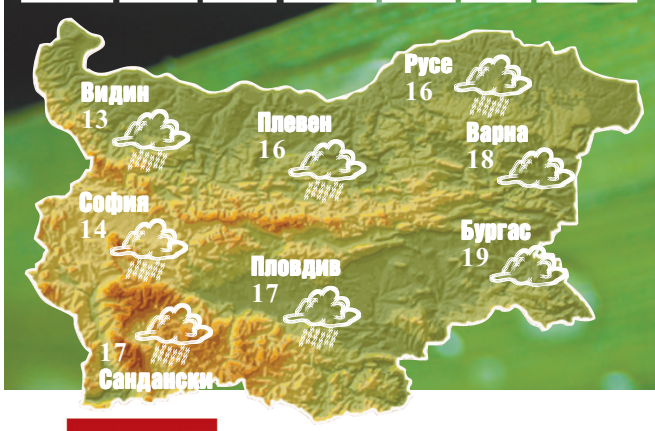

Предпочитаната лодка

Любовта към свиренето не знае възрастови граници

ВРЕМЕТО

Днес ще преобладава облачно време. След временно спиране на валежите от запад отново ще завали. Ще се появи и усили вятърът от източната четвърт. Минималните температури ще са между 10-15 градуса, максималните - между 14-19 градуса. Атмосферното налягане ще се понижава. Над планините ще преобладава облачно и мъгливо време. На много места ще има валежи, по-значителни в масивите от Западна България. Ще духа умерен и временно силен вятър. Максимална температура на височина 1200 метра около 11 градуса, на 2000 метра – около 6. По Черноморието времето ще бъде облачно, без съществени валежи.

Изгледи за

11
максимални
19°/21°

12
максимални
16°/18°

В неделя ще превалява в цялата страна. Максималните температури ще бъдат от 13 до 21 градуса. В понеделник отново ще нахлува студен въздух и температурите ще се понижат.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.40 Зеленатa линейка /п/
07.25 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура
10.00 Плюс това Публицистично предаване
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.35 Днес на Евроволей/обзор/
13.05 Бразди
13.35 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14.30 Малки истории
15.30 Футбол: Левски - Юргорден /Швеция/, приятелска среща - бенефис пряко предаване от стадион „Георги Аспарухов“
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Дискавъри: „Скандали на Древния свят: Египет“ документален филм
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.30 Избори 2015: Гласовете на България
20.50 Спортни новини
21.00 Студио „Футбол“
21.45 Футбол: Хърватия - България, квалификационна среща за „Евро 2016“ пряко предаване от Загреб
00.15 По света и у нас
00.20 Футболен обзор
00.50 Европейско първенство по волейбол: Чехия - България /п/
02.50 Рио Негро игрален филм /п/ (16)

bTV

07.00 „Кое е това момиче“ - сериал, с. 1, еп. 11
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 10, еп. 8
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Зловеща страст“ - драма, САЩ, 2002г., режисьор: Джон Полсън
15.00 „Мармалад“ - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Приложна магия“ - романтичен, САЩ, 1998г.
18.30 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Ангелите на Чарли: Газ до дупка“ - комедия, САЩ, Германия 2000 г., режисьор: Макджи, в ролите: Родриго Санторо, Джон Клийс, Камерън Диас, Луси Лиу, Дрю Баримор, Деми Мур, Пинк, Люк Уилсън, Брус Уилис и др.
22.00 „Комиците“ - комедийно шоу
23.00 „Кьсното бездомно шоу на Башар Рахал“ - развлекателно шоу
00.00 „Матадорът“- комедия, САЩ, 2005г., Режисьор: Ричард Шепард, в ролите: Адам Скот, Арлин Милър, Джона Мейерсън, Грег Киниър, Пиърс Броснан и др.
01.50 „Кое е това момиче“ - сериал, с.1, еп. 11

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Това познато чувство“ - с уч. на Бет Мидлър, Денис Фарина, Пола Маршъл, Гейл О'Грейди, Дейвид Раш, Дани Нучи и др.
15.00 „Лесна, а?“ (премиера) - с уч. на Ема Стоун, Пен Беджли, Аманда Байнс, Лиса Кудроу, Томас Хейдън Чърч, Патриша Кларксън, Стенли Тучи и др.
17.00 „Кошмари в кухнята“ - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Бързи и яростни: Токио Дрифт“ - с уч. на Лукас Блек, Закъри Тай Браян, Ники Грифин, Браян Гудман, Натали Кели, Линда Бойд и др.
22.10 „Код „Меркурий“ - с уч. на Брус Уилис, Алек Болдуин, Ким Дикънс, Мико Хюз, Чи Макбрайд, Питър Стормеър и др.
00.20 „Лесна, а?“ - с уч. на Ема Стоун, Пен Беджли, Аманда Байнс, Лиса Кудроу, Томас Хейдън Чърч, Патриша Кларксън, Стенли Тучи и др. /п/
02.20 „Бързи и яростни: Токио Дрифт“ - с уч. на Лукас Блек, Закъри Тай Браян, Ники Грифин, Браян Гудман, Натали Кели, Линда Бойд и др./п/
04.50 „Това познато чувство“ - с уч. на Бет Мидлър, Денис Фарина, Пола Маршъл, Гейл О'Грейди, Дейвид Раш, Дани Нучи и др. /п/

1

06.35 Игрален филм: „Война и мир“
08.15 „Свири, хармонико любима!“
09.00 „Умници“
09.45 „Слово на пастира“
10.00 Новини
10.15 „Вкусно“
10.50 „Виктор Павлов. Между ангели и демони“
11.45 „Смешарики. Новите приключения“
12.00 Новини
12.10 „Идеалният ремонт“
13.00 „Теория на конспирацията“
13.50 Игрален филм: „Доброволци“
15.25 Сериал: „Серафима Прекрасна“
18.00 Вечерни новини
18.20 Сериал: „Серафима Прекрасна“
18.35 „Следствието ще покаже“
19.20 Премиера. „Заедно с делфините“
21.00 Време
21.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.50 „Какво? Къде? Кога?“. Есенна серия на игрите
23.55 „Владимир Молчанов. Досега и след това...“
00.50 Игрален филм: „Кадифеният сезон“
02.30 Игрален филм: „Ти - на мен, аз - на теб“
03.55 Игрален филм: „Голямата земя“

ОВЕН

Днес можете да си позволите известно отпускане, осланяйки се на подобреното си финансово състояние.

21 март - 20 април

РАК

Има голяма вероятност подреждането на приоритетите ви в бизнеса за днес да претърпят съществена промяна.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Не показвайте колебанията си, ще се намери някой, който да се възползва от прекалената ви отстъпчивост.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Загрижени сте за близките си и това ще ви кара да се стараете, спасявайки мира в отношенията помежду ви.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес е важно бързо да изгладите отношенията си с колеги и делови партньори, съществуващи и по ваша вина.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес се съобразете с графика си за задачите и се заемете само с онези, в чийто добър край сте сигурни.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Не търсете помощ, когато трябва да покажете способностите си, днес ще се справите сами с всичко.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес ще ви се удава по-трудно да задържате вниманието си върху работата. Ще ви владеят излишни емоции.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Зарадвайте близките си, макар и без да имате специален повод, всички ще останете доволни от това.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Важното е да повярвате в силите си днес и да положите усилие. Добри новини, свързани с близките ви.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

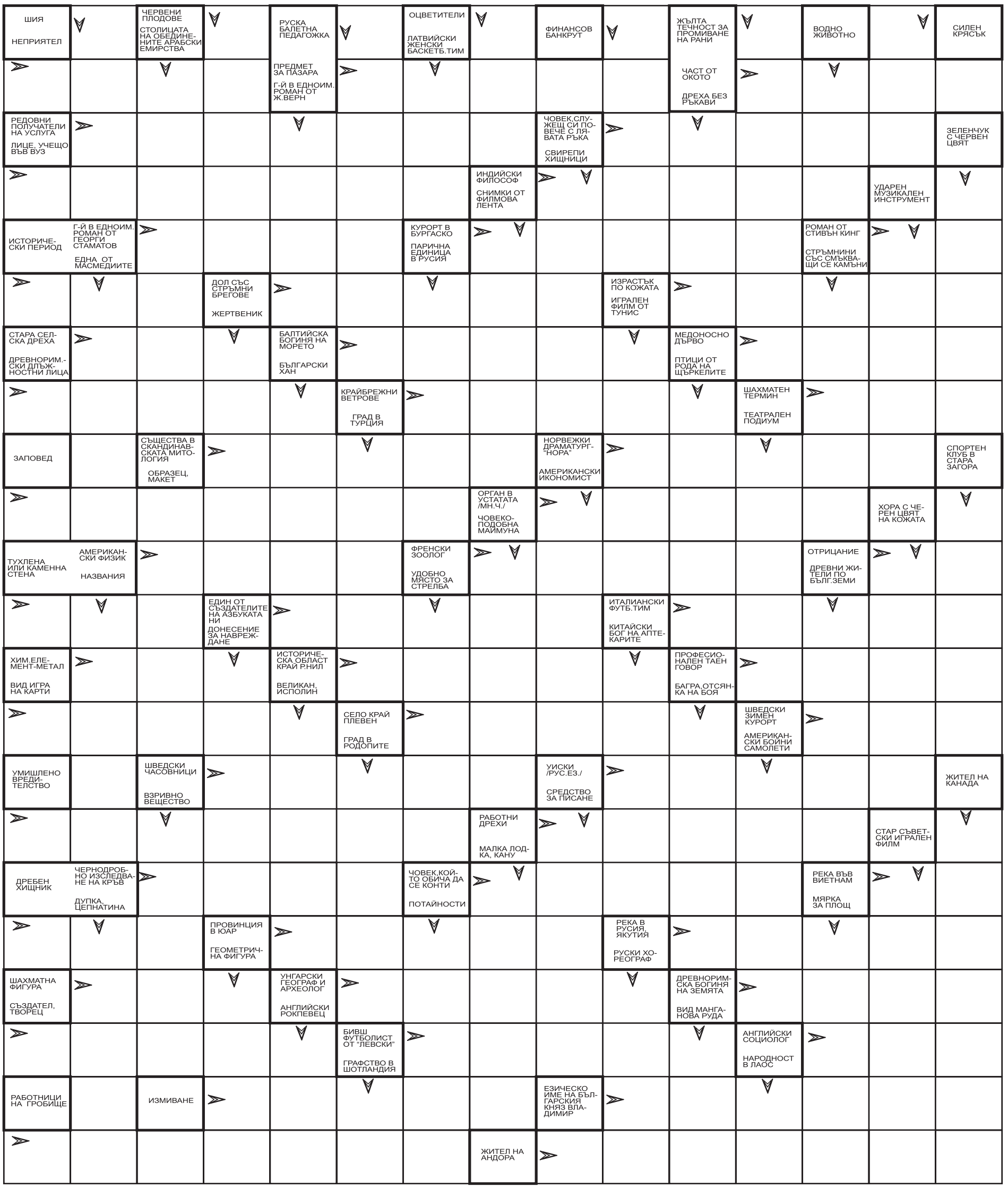
Днес изобщо няма да ви липсват трудности, затова изобщо не рискувайте излишно и всичко ще бъде наред.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Споменът за стара връзка е останал, но силните чувства са отминали отдавна. Не рискувайте да се върнете назад.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Алдан," Азиза", Асанова, Бохот, Грасе, Едили, Каниц, "Марите", Орир, Расате, Троли.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

ВОДОРАВНО: ПОЕМА - ЛОР - БОАЛО - МОТИВ - О-КОРС - ОЧИТЕ - АЕД - ТИТЛА - ЛЕНИНО - ЛИТЕРА - АЛЕКС - ЛЕТОВ - ТАО - НИГЕР - ПИЕР - КИЛ - ВОКИЛ - ВЕНЦИ - ИДИЛИЯ - ВОС - КОПЕЛИЯ - ИЛИНОЙС - ВАТ - ГРАНИТ - АРГИР - ГАНДИ - ЕКА - РОАН - СЕРИИ - АКТ - НАНАК - ДИДРО - АЛАНИН - ИЛОРИН - АРНОТ - ТТТ - ЕНАКЕ - КРЕДИ - ЕВТИМ - ИСАЕВ - ВИС - ОКИСИ.

ОТВЕСНО: ПАОЛА - КОК - АРАВАКИ - ЧЕЛСИ - ОБРОК - ЕМИНЕ - ЛИП - ГАТАНКА - МОТИКА - ДЕВИН - ЛОРЕ - АТЕНС - ВИЛАР - НАТЕВ - НОЛИТ - САН - ЛВА - ЛИКИЯ - ГЕНИТИВ - ЕЛЕГИЯ - ГАРАНТ - РОДИТЕЛ - ИРНИК - ТЕС - ТОР - ВЛАДИ - БОТЕВ - ВОИНИ - ДЛЕТО - ОРИР - ПЕСНИ - БИОНИК - АСТАТИН - ОТЕ - ДРАМИ - АЕЦИЙ - КАРИК - ОРАТОРИ - СКА - ОНЕТИ.

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: ТРИЪГЪЛНИК - ОРНЕЛА - ОЗИ - ДЪСТИН - ОДА - БОЛИД - КРАСКИ - ИНА - ЕЛ - СЦЕНАРИСТИ - ОКНОВ - ДИНИ - ЕЛАК - САЯР - ВО - СИМИТЛИ - ЕН - ДИМКА - АР - КИЛОАР - УСТ - ЙОВ - АРМИИ.

ОТВЕСНО: ПРОЗОРЕЦ - ИРИДИЙ - ИРИДА - ЕОН - МИЛО - ПЪН - АСЕН КИСИМОВ - ГЕД - КЛАН - АТКА - ГЪЛЪБИ - РО - АЛАРА - ЛАСО - ЛИВЕРИ - ЕН - ТЛИ - АУМ - ИИН - ТРАВЕРСИ - СКАНДАЛИ - КОН - ТИ.

ПИРАМИДА

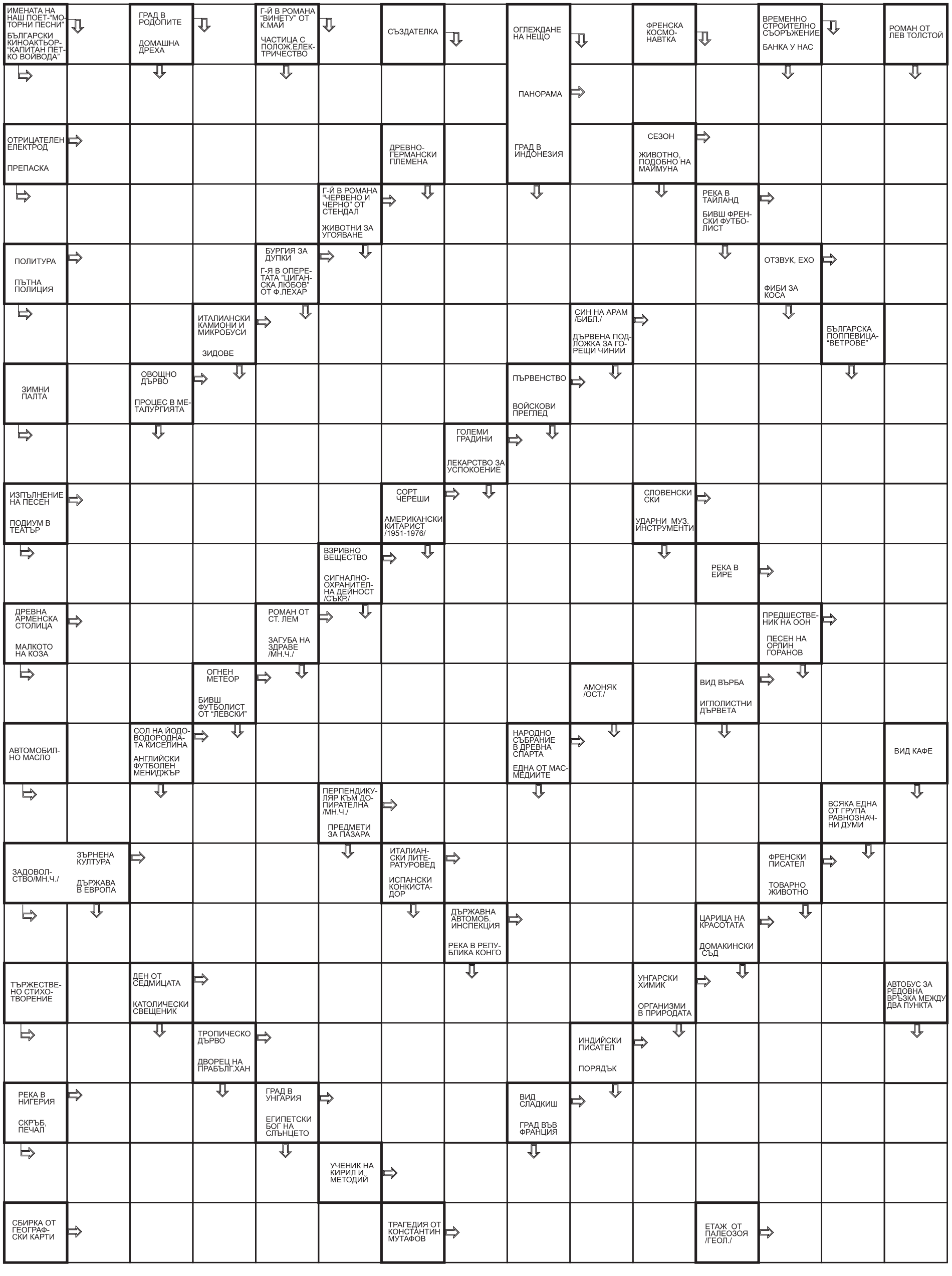
1. А. 2. АН. 3. НАВ. 4. ВЕНА. 5. ТАНЕВ. 6.СТАНЕВ. 7. СТАНОВЕ. 8. ОСТАВЯНЕ. 9. ПОСТАВЯНЕ.

ВИЗИТКИ

1. ХИМИК, КАРЛОВО. 2. СОНДЬОР, ПАВЛИКЕНИ. 3. КОВАЧ, ДЕБЕЛЕЦ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

РЕЧНИК: Апела, Гу, Дее, Ирала, Лаини, Ларке, Нкени, Оба, Олд, Рео, Свеви.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Боби води „лъвовете”

За Петев мачът в Хърватия е без значение, Попето и Миланов се надяват на победа в Загреб

Владимир НИКОЛОВ

Президентът на БФС Борислав Михайлов, който избягва медийни изяви напоследък, поведе националния тим към Хърватия. Довечера от 21.45 ч. нашите излизат в Загреб в предпоследния си мач от евроквалификациите. Двубоят на стадион “Максимир” ще се играе без публика, но ще се предава по БНТ.

На аерогарата селекционерът Ивайло Петев призна, че за него резултатът от срещата не е толкова важен. “Довечера на тренировката на “Максимир” ще преценяваме за Георги Миланов, а Ивайло Чочев със сигурност е аут поне за този мач”, каза Петев. Треньорът беше попитан дали отказът на Андрей Гълъбинов да играе за националния отбор е повлиял в съблекалнята. “Въобще не предизвиква влияние това нещо. Аз не мога да си го обясня и няма какво да го коментирам“, заяви Петев. „Резултатът не е толкова важен. Важно е да покажем характер. Който вземе участие, трябва да покаже характер. Пътят е да даваме път на нови момчета, на млади момчета, дано те се представят на ниво. Ще влязат нови хора като титуляри. Шанса ще го оставим на задна страна, важно е да покажем хъс и амбиция, това е най-важното за мен. Шансовете са много по-малки, това до голяма степен ще е плюс за младите момчета да покажат потенциала си. Хърватите разполагат с доста добри играчи на всеки пост, най-вероятно ще играе Никола Калинич, който за мен е не по-ниска класа от Марио Манджукич“, добави Петев.

„Всяка победа на националния отбор дава импулс, самочувствие и всеки от нас иска да я постигне“, категоричен бе Ивелин Попов, който в отсъствието на наказания капитан Светослав Дяков вероятно ще си върне лентата и ще изведе нашите на “Максимир”. „Готов съм за игра, минах магнитен резонанс, няма болки, всичко е наред. Отиваме да запазим нашата чест, достойнството си на футболисти и хора и да защитим България като цяло. Отиваме за положителен резултат. Аз още не знам дали ще съм капитан, ако до вас е достигнала информация, до мен още не е. Не е приятно да се играе без публика, но излизаме както за нас, така и за тях. Нормално е, техните футболисти играят по топ отборите в света, на едно добро ниво, няма какво да се обиждаме и срамуваме, това е реалността”, заяви Попето.

“Всяка победа на отбора ни дава импулс, самочувствие, и всеки един иска да я постигне. Аз искам отборът да играе добре, пък вече каквото стане. По принцип докато има шанс, ще се боря. Този шанс е много малък и няма какво да се заблуждаваме, аз искам да зарадваме хората, нищо друго“, коментира другият играч от Висшата лига в Русия Георги Миланов.

Снимка БЛИЦ

Чакат поне 16 000 на мача с Юргорден

Марин МИЛАШКИ

Привържениците на Левски, които организират юбилейния приятелски мач с Юргорден по повод 50-ата годишнина от първия европейски излаз на „сините“, призоваха феновете на клуба да посетят двубоя с шведите с обещанието, че „ще си струва“.

„В 16 часа започва футболният двубой с Юргорден, това е първият ни съперник. В 15.30 започва програмата ни с факти от историята на Левски. Надявам се, че голяма част от бившите ни състезатели ще присъстват“, заяви председателят на Тръст „Синя България“ Васил Колев. „Организацията на такова събитие е много трудно нещо. Надявам се, че ще се получи добър празник“, допълни той и призна, че скромните му очаквания са на Националния стадион днес да дойдат поне 16 000 привърженици.

„За Левски времето почти никога не е било и няма да бъде определящ фактор, защото любовта към нашия отбор е огромна. Впечатлен съм от това какъв клуб е Юргорден. Феновете им се вдигат на този път, защото имат огромни очаквания да видят феновете на Левски София“, допълни Колев.

Снимка ГОНГ

Председателят на НКП Степан Хиндлиян, старши треньорът на Левски Стойчо Стоев, финансовият директор Константин Баждеков, председателят на тръст “Синя България” Васил Колев и директорът за връзки с феновете на Юргорден Лена Густавсон Вийберг дадоха съвместна пресконференция преди юбилейния мач по повод 50-годишния юбилей на “сините” в евротурнирите

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 10.10 2015 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на нашия скъп съпруг, баща и дядо

о.з. полковник СИМЕОН ЙОТОВ ВАСИЛЕВ

1937 - 2014

С целия си съзнателен живот ти остави светла диря в нашите сърца на честност, преданост, всеотдайност и трудолюбие! ОБИЧАМЕ ТЕ! ЛИПСВАШ НИ МНОГО!

От семейството

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 14 октомври 2015 г. се навършват 40 дни от кончината на

ГЕНА СТОЯНОВА САНДОВА

1921-2015

Всеотдайна в професията си на медицинска сестра, скромна и трудолюбива, със силно развито хуманно чувство на любов и милосърдие, гостоприемна, грижовна майка и баба. Животът на Гена Сандова бе пълноценен и достоен пример за подражание, а нейното духовно обаяние ще живее в спомените на всички, които я познаваха и обичаха.

Поклон пред светлата й памет!

От семейства Сандови, Дълбокови и приятели

гледайте

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1
15.30 Левски - Юргорден (Шв)
21.45 Хърватия - България
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.00 Азербайджан - Италия
21.45 Босна и Херцеговина - Германия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
19.00 Норвегия - Малта
ПО КАНАЛ 3
14.00 Етър - Ботев Вр
ПО ЕВРОСПОРТ
1.00 Колорадо - Монреал

УТРЕ

ПО КАНАЛ 3
15.00 Вихрен - ЦСКА
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.00 Финландия - Северна Ирландия
21.45 Полша - Ирландия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
19.00 Гърция - Унгария

резултати

Евро 2016, Група Н

IX кръг, днес, 19.00: *Азербайджан - Италия; Норвегия - Малта; 21.45: Хърватия - България*

1. Италия	8	5	3	0	11:5	18
2. Норвегия	8	5	1	2	10:8	16
3. Хърватия*	8	4	3	1	16:5	14
4. България	8	2	2	4	7:9	8
5. Азербайджан	8	1	3	4	6:13	6
6. Малта	8	0	2	6	3:13	2

**На Хърватия е отнета 1 т. заради свастика на терена по време на домакинския мач с Италия.*

X кръг, вторник, 21.45: *България - Азербайджан; Италия - Норвегия; Малта - Хърватия*

кратки

УЕФА намали наказанието на Мицански

БФС спечели частично обжалването пред Дисциплинарната комисия на УЕФА за наказанието на Илиян Мицански от 3 срещи, наложено на футболиста заради червения картон в евроквалификацията срещу Италия (0:1) на 6 септември след сблъсък с полузащитника на “адзурите” Даниеле Де Роси. Наказанието на Мицански бе намалено на два срещи вместо първоначално наложените три. 2 мача наказание получи и Де Роси, който също бе изгонен след инцидента.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Новият мениджър на Ливърпул Юрген Клоп бе представен официално пред медиите с пресконференция на „Анфийлд“, а още с първите си думи на Острова Клопо очарова журналисти и фенове

www.duma.bg

УНИКАЛНО:

3 световни шампиона губят в 1 ден

Германия с поражение за Евро 2016, Бразилия и Аржентина с фалстарт за Русия 2018

Уникално съвпадение предоставиха футболните грандове Германия, Бразилия и Аржентина на любителите на статистиката. И трите отбора, печелили световната купа общо 11 пъти, загубиха срещите си в една вечер.

Настоящият първенец и носител на 4 титли Германия отстъпи на Ирландия с 0:1 в Дъблин в мач от IX кръг на квалификациите за Евро 2016. Съдията отмени гол на Месут Йозил (19) заради засада. Феноменален гол след феноменален 60-метров пас от вратаря Шей Гивън вкара Шейн Лонг (70), който пресрещна подаването в центъра на терена, напредна на скорост и матира вратаря и капитан на гостите Мануел Нойер. И след загубата Бундестимът обаче остана начело в група D, а в последния кръг утре посреща Грузия и единствено нов провал може да означава за германците да изпуснат възможността за директно класиране на Евро 2016. Те обаче претърпяха втора поредна загуба след тази от Полша с 0:2, нещо, което не се е случвало от 32 години, когато ФРГ отстъпи 2 пъти пред Северна Ирландия в квалификациите за Евро 1984, но накрая остана първи в групата си.

Рекордьорът по титли Бразилия (5) загуби на старта на квалификациите за Русия 2018 от първенеца на Южна Америка Чили с попадения на Едуардо Варгас (72) и Алекис Санчес (90). "Селесао" бе без наказания Неймар.

Най-голям срам бра двукратният световен шампион Аржентина, която загуби като домакин на Еквадор също с 0:2 след голове в края на Фриксон Ерасо (81) и Фелипе Кайседо (82). "Гаучосите" играха без суперзвездата си Лео Меси, а тежка контузия поаолучи и Серхио "Кун" Агуеро, който бе изнесен от терена още в 24-ата мин. и бе заменен от Карлос Тевес. В друг мач от I кръг в зона КОНМЕБОЛ Венецуела загуби от Парагвай с 0:1.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Нападателят на Аржентина Серхио "Кун" Агуеро е изнесен на носилка още в 24-ата мин. на световната квалификация с Еквадор в Буенос Айрес, загубена от "гаучосите" с 0:2

Сърбия не спа след 2:0 в Албания

Сърбия победи Албания с 2:0 като гост в квалификация за Евро 2016 във Франция и успя да си отмъсти за служебната загуба в първата среща между двата тима в Белград.

Гостите се добраха до успеха в добавеното време след попадения на Александър Коларов (90+1) и Адем Ляич (90+4). Мачът премина сравнително спокойно, като не се стигна до неприятни сцени, подобни на тези, които се разиграха през октомври миналата година, когато дрон прелетя над терена и развя албанското знаме, а след това се отприщиха серия от неприятни сблъсъци.

В средата на първата част гол на Ляич не бе зачетен заради нарушение на Тошич срещу стража на Албания Етрит Бериша.

Успехът на сърбите отложи директното класиране на албанците за европейското. Те изостават с 1 т. от Дания, която обаче почива в последния кръг. Балканците пък гостуват на аутсайдера Армения утре.

Двубоят в Елбасан предизвика вълна на празненства по улиците в Сърбия, а местните възприеха успеха над съперника като голяма спортна победа.

В другия мач от група I Португалия надви с 1:0 Дания и си осигури участие на Евро 2016. Жоао Моутиньо (66) от фаул класира тима си, който за първи път ще се проведе с 24 финалисти. Звездата на португалците Кристиано Роналдо ще почива в мача в Сърбия утре. Селекционерът Фернандо Сантош ще даде почивка и на Тиаго Мендеш и Рикардо Карвальо.

"Още преди мача с Дания реших да дам почивка на някои от играчите си. Трябва им почивка, а трябва и такива с по-малко опит в националния трябва да получат своя шанс", заяви Сантош.

Денят ще остане в историята с още едно събитие - Северна Ирландия се наложи над Гърция с 3:1 в Белфаст и за първи път се класира за европейски финали. За последно тимът е участвал на голям футболен форум на Мондиала в Мексико 1986.

Играчите и щабът на Сърбия се радват след измъкнатата победа с 2:0 над Албания в добавеното време на мача в Елбасан

Блатер и Платини обжалват наказанията

Президентът на ФИФА Сеп Блатер подаде жалба срещу решението на Комисията по етика, която го отстрани от поста за 90 дни. Жалбата е внесена от един от адвокатите на Блатер заедно с още материали по делото. Според защитниците му решението на комисията се основава най-вече на лично отношение на хората вътре срещу техния клиент. Според тях преждевременното отстраняване, така и последващото разследване може да бъдат прекратени заради недостатъчни доказателства.

Президентът на УЕФА Мишел Платини също обжалва решението да бъде изваден от управленския пост. "Отричам всички обвинения, които се основават на обикновени съвпадения на някои събития и в същото време са изключително мъгляви. Формулировката на обвиненията е констатиране на нарушаване на Кодекса на етичното поведение, но наказания по този кодекс не могат да се прилагат незабавно", заяви Платини.

Евро 2016

IX КРЪГ

ГРУПА D

Грузия - Гибралтар 4:0; Ейре - Германия 1:0; Шотландия - Полша 2:2

1. Германия	9	6	1	2	22:8	19
2. Полша	9	5	3	1	31:9	18
3. Ейре	9	5	3	1	18:5	18
4. Шотландия	9	3	3	3	16:12	12
5. Грузия	9	3	0	6	9:15	9
6. Гибралтар	9	0	0	9	2:50	0

X кръг, утре, 21.45: Германия - Грузия; Полша - Ейре; Гибралтар - Шотландия

ГРУПА F

Унгария - Фарьорски острови 2:1; Северна Ирландия - Гърция 3:1; Румъния - Финландия 1:1

1. С. Ирландия	9	6	2	1	15:7	20
2. Румъния	9	4	5	0	9:3	17
3. Унгария	9	4	4	1	8:5	16
4. Финландия	9	3	2	4	8:9	11
5. Фар. о-ви	9	2	0	7	6:14	6
6. Гърция	9	0	3	6	3:11	3

X кръг, неделя, 19.00: Фарьорски острови - Румъния; Финландия - Северна Ирландия; Гърция - Унгария

ГРУПА I

VII кръг: Албания - Сърбия 0:2; Португалия - Дания 1:0

1. Португалия	7	6	0	1	9:4	18
2. Дания	8	3	3	2	8:5	12
3. Албания	7	3	2	2	7:5	11
4. Сърбия	7	2	1	4	7:11	4
5. Армения	7	0	2	5	5:11	2

Заб.: На Сърбия е присъдена служебна загуба с 0:3 от Албания и са отнети 3 т. заради безредиците на терена в Белград.

VIII кръг, неделя, 19.00: Сърбия - Португалия; Армения - Албания

Произведено в България

На два часа от нормалното

Иван ЧЕНЧЕВ

Колко е разстоянието до нормалното? На една ръка ли е? В метри ли е? Или в километри? Зависи откъде го погледне човек. В случая, за който ще ви накарам да се замислите, нормалното е на около два часа път с кола от Кулата. До Солун. Ето защо. Темата там за Димитър Бербатов стана постоянна величина. Дори майка му Маргарита вече е разпознаваема заради интервютата си в медиите.

Ние, българите, обаче трябва да се учим с какви очи да гледаме на спортните си звезди. Особено когато те блестят с международен оттенък. Каквато е ситуацията с наш Митко. Гърците, които са горди хора до степен на надменност понякога, свалиха шапки на Бербата. Каква е пряката ни полза от това освен популяризирането на Татковината? Нашенци били на шопинг в Солун и останали като гръмнати в спортен магазин, когато получили до 37% отстъпка заради факта, че са българи! Продавачът им казал, че прави намалението, защото Димитър е избрал да играе за местния ПАОК. И така било навсякъде в града.

Мисля си, че такъв респект и уважение в днешно време към сънародник може да има само към спортист. Затова се чудя защо толкова често неглижират усилията и постиженията на звездите ни? Да не говорим, че ако не е ентусиазмът на определени треньори, децата ще са повече в графата „масов спорт".

Питам се дали опряхме дотам гърците да ни вдигат самочувствието? Толкова ли не можем да сме рентабилни откъм самосъзнание? У нас се скъсаха да пророкуват, колко са зле съседите, щом казали „не" на Меркел и останалите акули от „нормалната" Европа. И как СИРИЗА щяла да се сгромоляса, а Ципрас пак направи правителство. Да, ама същите тези гърци имат ясна позиция и отношение по всеки въпрос, който ги касае пряко. Имат и елитен спорт, играят в Шампионската лига и преди години организираха Олимпиада. А ние какво имаме? Епизодични проблясъци на изстрадалите ни спортисти. И много поздравителни адреси от министерството. Заедно с прикачени снимки и много пъчене. Кое тогава е нормалното?

Вчера представиха новия треньор на Ливърпул. На пресконференцията Юрген Клоп каза за себе си - аз съм Нормалния. А ще взима 10 милиона паунда годишна заплата в следващите четири сезона! Дали е нормално човек да подпише подобен договор? Да, ако има възвръщаемост. В Англия има, и затова му плащат такива пари. У нас кой си пише бонуси и сам си ги дава? Властта. Какво се получава всъщност? Ощетяват децата ни, а те са новите българи.

Щом им се позволява... Гледам, че все повече властимащите у нас използват спортни събития за политически цели. А настрани от нас това го правят зрителите, не политиците. Онзи ден например хванаха фена, пуснал с дрон знаме на Велика Албания на мача със Сърбия.

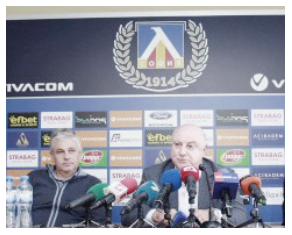
Малко статистика. Министерството на младежта и спорта извади данни, че в България над 200 хиляди души, което прави 33% от активно спортуващите, се занимавали с фитнес. Други 17,3% предпочитали футбол и също толкова - колоездене. Излиза, че културистите или бодибилдърите са един път отгоре като бройка над футболистите.

Е, какво искаме тогава от „А" група? Добре си е. Даже е цяло чудо, че още я има в този формат. Плюнчат се някои, че мислели за спорта, но спортните хора не спират да правят срещи с властта, за да й отворят очите, че са на ръба. И стоят там на един крак...

Изборно време е и фабриката с обещанията работи повсеместно. Само че те не хващат дикиш. Свърши се. Спортът не вярва. Даже и на сълзи. И Москва също. Колкото и да не им харесва на едни хора. Някой ден ще настъпи моментът точно така да се говори за тях. Имало едно време, едни хора... И толкоз. Все пак два часа разстояние от нормалното не са толкова много, нали?

www.duma.bg

Очакват поне 16 000 днес на мача на Левски

Стр. 38

Жеков ще играе, Скримов и Гоцев не

Цецо Соколов също призовава феновете за подкрепа

Владимир НИКОЛОВ

Основният разпределител на България Андрей Жеков ще бъде в състава за европейското първенство въпреки хроничната контузия в глезена, която го тормози цяла година. Това съобщи треньорът на „лъвовете" Пламен Константинов.

Когато Константинов бе попитан да обяви окончателния състав, белгийският селекционер на Германия Витал Хайнен взе лист и химикал, приближи се към него и каза: „Сега внимателно ще си записвам." „Няма нужда да му издаваме предварително, нека трепери до последно", върна с чувство за хумор топката в полето на белгиеца българският селекционер. „Очакваме едно медицинско заключение от Италия, след което ще мога да взема още едно решение за състава ни", заяви Константинов.

Малко по-късно обаче поредната неприятна новина стана факт - Тодор Скримов е аут от отбора. Преди Скримов от състава отпадна и Светослав Гоцев.

Другият голям отсъстващ от състава - диагоналът Цветан Соколов, който пропусна целия сезон с националния отбор на България след операция на рамото, призова феновете да подкрепят тима в мачовете от Евроволей, в които нашите стартираха снощи срещу бронзовия медалист от световното първенство през 2014 г. и шампион от I европейски игри в Баку 2015 - Германия.

"Започва Европейското първенство и голямата битка. Хайде всички да подкрепим българския национален отбор и да покажем, че сме силни заедно", написа Соколов в официалния си профил във фейсбук.

Така Константинов ще разчита окончателно на 14 национали за Евроволей 2015:

разпределители: Андрей Жеков, Георги Братоев, Любомир Агонцев; ***диагонали:*** Владимир Николов, Николай Учиков; ***посрещачи:*** Тодор Алексиев, Николай Пенчев, Мирослав Градинаров, Станислав Петков; ***центрове:*** Виктор Йосифов, Николай Николов, Теодор Тодоров; ***либеро:*** Теодор Салпаров, Владислав Иванов.

Монтана ще гони два финала

Мони ГЕОРГИЕВ

Бронзовият медалист в Националната волейболна лига Монтана ще гони класиране на финал в шампионата и в турнира за купата през новия сезон. "Целта ни е да спечелим поне един от двата трофея. Освен нас реални претенденти за медалите са още Добруджа, Марек Юнион Ивкони, Нефтохимик и ЦСКА. Добруджа е най-стабилният финансово тим с обявен бюджет от 350 000 лв., ние се доближаваме до тях. За съжаление останалите клубове изнемогват финансово и състезателите са принудени да работят и нещо друго. Ние сме едни от малкото, които за подалечните гостувания пътуват ден преди мача. Повечето не могат да отделят 1000 лв. и затова тръгват същия ден", заяви президентът на Монтана Стоян Костов. През редовния сезон тимът отново ще домакинства в залата на стадион "Огоста". Новите попълнения са универсалният Любомир Агонцев, разпределителите Стефан Стоянов и Симеон Александров, посрещачът Костадин Стойков, центърът Мартин Палийски и юношите Леон Тончев (посрещач) и Борис Наков (център).

Снимка CEV.LU

Чехът Адам Бартош се опитва да забие покрай блокадата на холандеца Нимир Абдел-Азиз в първия мач от група А на Евроволей 2019 в зала "Арена Армеец" в София

Ботев Пд взе бивш играч на ЦСКА

Ботев Пд изненадващо привлече в редиците си доскорошния футболист на Металург Донецк Грегъри Нелсън. 27-годишният холандец подписа договор с "жълто-черните" до края на сезона. "Черното лале" е добре познат в България от престоя си в ЦСКА. С червената фланелка той се подвизава от 2010 до 2012 г., преди да премине в Металург. В последните 3 сезона Грегъри Нелсън има 81 мача и 6 гола в елита на Украйна. От лятото на 2015 г. холандското крило е свободен агент. В кариерата си новото попълнение на "канарчетата" е играл още за холандските АЗ Алкмар и Розендал. Той е роден на 31.01.1988 г. в Амстердам. Висок е 178 см.

Очаква се той да бъде изпробван от треньора Ермин Шиляк още днес в контролата с Оборище от 16.00 ч. в Панагюрище. Четирима футболисти ще пропуснат мача. Вратарят Валентин Галев, защитникът Йордан Христов, халфът Божидар Васев и нападателят Александър Колев тренират на облекчен режим и треньорският щаб реши да не рискува здравето им. Милен Гамаков и Радослав Терзиев пък са ангажирани с младежкия отбор до 21 г. за евроквалификациите с Армения и Дания.

Наш боец със световна ММА титла

Българският ММА състезател Живко Стоименов спечели титлата на WCMMA след доминация и победа над бившия шампион Кен Холис. Двубоят се проведе в Лондон, а Живко стана първият българин - шампион при професионалистите, макар и в дивизия младежи. WCMMA е шампионат за млади таланти, организиран от "Кейдж Рейдж", и е трамплин за бойците към престижната организация UCMMA.

19-годишният боец успя да надиграе шампиона още в първия рунд със събмишън.

"Срещата мина точно по стратегията ни", призна треньорът му Емил Казаков.

гледайте

ПО БНТ HD
ЕВРОВОЛЕЙ 2015
17.30 Холандия - Германия
20.30 Чехия - България
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Русия (квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
10.30 и 16.00 Европейски тур в Мюлхайм
ПО ЕВРОСПОРТ 2
АВТОМОБИЛИЗЪМ
13.30 Серии GP3 в Сочи
ПО Ф+
ТЕНИС
9.30 и 14.30 Турнир в Пекин (мъже)

Утре

ПО БНТ 1
ЕВРОВОЛЕЙ 2015
12.55 Днес на първенството (обзор)
20.40 Холандия - България
ПО БНТ HD
17.45 Чехия - Германия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
14.00 Гран при на Русия
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
11.15 Серии GP3 в Сочи
12.00 и 14.00 Купа ETC в Пергуза
СНУКЪР
14.30 и 18.00 Европейски тур в Мюлхайм
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 Обиколка на Абу Даби (IV етап)
ПО Ф+
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
7.50 Гран при на Япония
Тенис
11.00 и 14.30 Турнир в Пекин (мъже)

momo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №81

6 от 49
5, 11, 16, 29, 34, 49
I гр. (6) няма
II гр. (5) 4 по 7996,70 лв.
III гр. (4) 539 по 59,30 лв.
IV гр. (3) 10 223 по 4,40 лв.
ДЖАКПОТ: 2 988 284,02 ЛВ.

6 от 42
1, 7, 8, 38, 40, 41
I гр. (6) няма
II гр. (5) 4 по 2655,80 лв.
III гр. (4) 380 по 28 лв.
IV гр. (3) 6039 по 2,50 лв.
ДЖАКПОТ: 232 298,40 ЛВ.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
6, 15, 18, 23, 34
I гр. (5) 3 по 7807,80 лв.
II гр. (4) 231 по 101,40 лв.
III гр. (3) 7713 по 4,10 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
11, 23, 29, 30, 34
I гр. (5) няма
II гр. (4) 216 по 162,70 лв.
III гр. (3) 7460 по 5,80 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 4, 6
Цифра: 7, 6, 6
I гр. (3) 1 от 34 821,20 лв.
II гр. (2) 751 по 23,30 лв.

ЗОДИАК
9, 15, 16, 32, 41 + 1 (Овен)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 6 по 500 лв.
V гр. (3+1) 8 по 100 лв.
VI гр. (3) 264 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 341 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1905 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 873 387,51 ЛВ.